PIĄTEK-NIEDZIELA
05-07|08|2022

GAZETA OLSZTYŃSKA
WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 350176 \\ NAKŁAD 5 246 NR 150 (20 852)

— Idę do lasu i robię to, co mnie uspokaja — mówi Maria Nowakowska. \3

PO PROSTU KOCHAM ZBIERAĆ GRZYBY!

Fot. archiwum prywatne

SZTORM? TO DOPIERO SIŁA! \4

KAŻDY CZAS ZOSTAWIA PO SOBIE DZIEŁA SZTUKI \6

WJECHAŁA ROWEREM NA MOUNT EVEREST \8

SPORT CODZIENNIE

W NIDZICY ZAGRAJĄ DLA UKRAINY \22

SOKÓŁ, CZYLI WIELKA NIEWIADOMA \23

ZWYCIĘSTWO POPRAWI FREKWENCJĘ \24

Premier w skórzanej ramonesce \9

ISSN 0137-9127
31
9 770137 912057

eprasa.pl 42dbe46540

MASZ PROBLEM - ZADZWOŃ DO NAS 89 539 76 43

NATO MOŻE ZROBIĆ WIĘCEJ

NATO MOŻE DOSTARCZAĆ UKRAINIE NOWOCZESNE CZOŁGI, SAMOLOTY BOJOWE, ZAAWANSOWANE SYSTEMY PRZECIWRAKIETOWE I INNE UZBROJENIE, WCIĄŻ ZACHOWUJĄC AKCEPTOWALNY POZIOM RYZYKA – PRZEKONUJE NA ŁAMACH „FOREIGN POLICY" AMERYKAŃSKI POLITOLOG DAN ALTMAN.

Świat obserwuje, jak Ukraińcy walczą o swoje życie i wolność – wielu z nas czuje palącą potrzebę, by bardziej ich wspierać – pisze Altman, politolog z Georgia State Universit i zaznacza, że dla Zachodu przeszkodą w udzieleniu większej pomocy Ukrainie nie jest brak zasobów, sił i środków, ale strach przed sprowokowaniem szerszej, być może nuklearnej wojny z Rosją.

– Historia pokazuje, że NATO nierozważnie zaryzykowałoby wywołanie wojny tylko przez przekroczenie dwóch rosyjskich czerwonych linii: otwartego ataku na siły rosyjskie lub rozmieszczenie zorganizowanych jednostek bojowych pod flagą któregoś z członków Sojuszu na Ukrainie. Dopóki NATO powstrzyma się przed oczywistym przekroczeniem tych granic, może zrobić więcej, by pomóc Ukrainie przy akceptowalnym ryzyku wojny – ocenia autor „Foreign Affairs".

Dostawy broni i sankcje mieszczą się w tych granicach, dlatego można się pokusić o stwierdzenie, że członkowie NATO robią wszystko, co w ich mocy, ale tak nie jest; w rzeczywistości istnieją powody, by sądzić, że Sojusz może zrobić jeszcze więcej dla Ukrainy, bez prowokowania większej wojny – podkreśla Altman i przekonuje, że Sojusz powinien kontynuować obecną politykę, ale zrezygnować z arbitralnie narzuconych sobie ograniczeń w rodzajach dostarczanej Ukrainie broni konwencjonalnej oraz rozszerzyć zakres sankcji na Rosję.

DLACZEGO RAKIETY I ARTYLERIA TAK, ALE SAMOLOTY JUŻ NIE?

– Obecnie NATO nie zaopatruje Ukrainy w uzbrojenie niektórych typów, ale nie jest to oparte na żadnej konkretnej strategii czy teorii, na dodatek ta postawa wciąż ewoluuje – zaznacza ekspert. Gdy Polska zaproponowała wysłanie na Ukrainę myśliwców MiG-29, USA się temu sprzeciwiły, argumentując, że taki krok sprowadziłby poważne zagrożenie na cały Sojusz – pisze Altman, po czym dodaje, że USA później dostarczyły Ukrainie m.in. haubice M777 i wyrzutnie rakiet HIMARS – sprzęt, który bardziej wzmocnił wojsko ukraińskie niż MiG-29.

– W takim razie dlaczego rakiety i artyleria, ale już nie samoloty? Nie ma na to odpowiedzi. To zupełnie arbitralne – komentuje.

– NATO może dostarczać Ukrainie nowoczesne czołgi, samoloty bojowe, zaawansowane systemy przeciwrakietowe i inne uzbrojenie, wciąż zachowując akceptowalny poziom ryzyka – przekonuje Dan Altman i podkreśla, że Sojusz powinien wypracować w tej kwestii spójną strategię.

Altman zauważa, że również w sprawie sankcji NATO może zrobić więcej, zaczynając od dalszego ograniczenia importu rosyjskiego gazu przez państwa europejskie.

NIKT NIE WYGRA WOJNY NUKLEARNEJ

– Trzecim sposobem pomocy Ukrainie jest pozwolenie na wspomaganie jej sił zbrojnych przez zagranicznych ochotników – pisze politolog. Zaznacza, że państwa Sojuszu na razie niesłusznie zaniedbały tę strategię.

– Członkowie NATO powinni zachęcać, wyposażać i finansować swoich żołnierzy i weteranów, którzy są chętni do walki po stronie Ukrainy. Aby zminimalizować ryzyko wybuchu wojny z Rosją, ci żołnierze nosiliby ukraińskie mundury i podlegali pod ukraińskie dowództwo – argumentuje Altman.

– W przypadku Ukrainy zagraniczni ochotnicy – jeśli zostaną umiejętnie wykorzystani – mogliby dzięki swojemu doświadczeniu i wyszkoleniu wzmocnić zdolności wojsk tego kraju, a także pomóc w szybszym i lepszym wykorzystywaniu nowoczesnego uzbrojenia – tłumaczy. Dodaje, że rosnąca liczba zagranicznych ochotników podważyłaby też rosyjskie kalkulacje, według których Moskwa może wygrać długą, wyniszczającą wojnę opierającą się m.in. na większym potencjale demograficznym niż ma Kijów.

– Oczywiście taka strategia NATO wiązałaby się z kosztami i wyzwaniami, np. kwestią używanego języka czy sprzętu, ale Ukraina przezwyciężyła już niektóre z tych przeszkód, w strukturach jej wojska już walczy złożony z cudzoziemców ochotniczy Legion Międzynarodowy, a armia przestawia się z uzbrojenia postsowieckiego na natowskie – analizuje badacz.

– Ponieważ Ukraina bardziej potrzebuje wyszkolonych żołnierzy niż niedoświadczonych rekrutów, państwa NATO musiałyby ułatwić swoim żołnierzom czasową rezygnację ze służby, z gwarancją przywrócenia ich do obowiązków po powrocie z walki i perspektywą awansu za zdobyte doświadczenie bojowe – zaznacza Altman.

– Najtrudniejszą częścią takiej polityki będzie akceptacja ofiar wśród ochotników, bez możliwości odwetu – podkreśla Altman i zauważa, że na takie warunki zapewne nie zgodzą się wszystkie kraje Sojuszu, ale gdyby były to tylko USA i kilka innych państw, już przyczyniłoby się to do znacznego wsparcia Ukrainy.

Powołując się na przykłady z czasów zimnej wojny, autor przekonuje, że maksymalne wykorzystywanie wszystkich dostępnych możliwości bez otwartego atakowania przeciwnika jest często najlepszym sposobem na utrzymanie przewagi przy jednoczesnym kontrolowaniu ryzyka eskalacji.

– Niektórzy uważają, że rosyjska broń jądrowa i większe interesy na Ukrainie dają Moskwie przewagę nad NATO. To błąd. Prawdą jest, że dla przywódców Sojuszu uniknięcie wojny z Rosją jest ważniejsze niż pomoc Ukrainie, ale tak samo prawdziwe jest to, że wojna z NATO byłaby dla Rosji o wiele bardziej kosztowna niż tolerowanie większości form wsparcia (Sojuszu) dla Ukrainy. (Rosja) nie może równolegle wygrać konwencjonalnej wojny z NATO. I nikt nie wygra wojny nuklearnej – konkluduje Altman.

ŹRÓDŁO: PAP

MINISTER: TEJ ZIMY BĘDZIE CIEPŁO

Anna Moskwa zapytana o to, czy tej zimy w domach Polaków będzie zimno, powiedziała: „Jesteśmy zabezpieczeni na ten sezon. Przede wszystkim mamy już 100 proc. gazu w magazynach i wszystkie dostawy gazu – mimo tego, co się dzieje z Nord Stream 1 – są realizowane", po czym dodała, że: „Tak samo jest z węglem".

Minister poinformowała, że rozpoczęto już dystrybucję węgla na terenie całego kraju, skąd składy będą mogły ten węgiel odbierać, a następnie kierować do gospodarstw. – Tej zimy będzie ciepło – zapewniła.

DEZINFORMACJA

Minister zdementowała ponadto informację, która pojawiła się w prasie, że „kontrakty na Balitc Pipe są niedopięte i ta rura będzie niewypełniona, i w tym roku czeka nas katastrofa, jeśli chodzi o dostawy z tego kierunku". Anna Moskwa wskazała, że „tych komunikatów negatywnych jest bardzo dużo".

– Przypomnę, że w lutym były komunikaty, że jeżeli Gazprom nas odetnie, to na pewno sobie nie damy rady i na pewno zabraknie gazu, i będzie trzeba w kuchenkach redukować już w momencie odcięcia. Odciął nas, mieliśmy wtedy 75 proc. magazynów pełnych, dostawy płyną bezpiecznie, nic się nie dzieje – wskazała. – To jest jeden z tych komunikatów – bójmy się, jest panika, nie damy sobie rady – dodała minister.

NIE MA ABSOLUTNIE ŻADNEGO ZAGROŻENIA

– Nie ma żadnych podstaw sądzić, żebyśmy sobie nie dali rady. PGNiG te kontrakty zawiera na bieżąco. Przypomnę, że mamy też własne wydobycie. W terminalu LNG są realizowane 24 godziny na dobę przez cały czas z maksymalną przepustowością. Mamy też połączenie czeskie, cały czas mamy to wyjście niemieckie. Przypomnę też, że od niedawna na dwa miliardy metrów sześciennych funkcjonuje połączenie z Litwą. Jesteśmy zabezpieczeni z kilku kierunków – mówiła Anna Moskwa, która dopytywana, czy mamy te kontrakty zapewnione, powiedziała: „Mamy zapewnione kontrakty". – W tym roku mamy zabezpieczone 100 proc., na kolejny rok te kontrakty są podpisywane sukcesywne – podkreśliła. – Wiem, że jest duże oczekiwanie społeczne, żeby o tym więcej opowiadać, ale wyobraźmy sobie sytuację, że dzisiaj PGNiG opowiedziałby w szczegółach, z kim o czym rozmawia. Stracilibyśmy pozycję negocjacyjną w jednym momencie – wyjaśniła.

– Jeden kontrakt z duńskim partnerem – z Oerstedem – jest podpisany na 6 mld metrów sześciennych, wydobycie własne to jest ok. 3 mld metrów sześciennych. Kolejne są negocjowane – i te średnio-, i te długoterminowe – powiedziała, po czym zapewniła: – My to monitorujemy w zespole do spraw bezpieczeństwa, w dużym zespole, gdzie jest kilak resortów.

– Nie ma absolutnie żadnego zagrożenia – dodała minister Moskwa.

ŹRÓDŁO: PAP

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk wydawca@gazetaolsztynska.pl
Michał Podolak
Artur Dryhynycz sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl
CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych listach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem.

eprasa.pl 42dbe46540

PO PROSTU KOCHAM ZBIERAĆ GRZYBY!

O GRZYBACH NAJLEPIEJ ROZMAWIA SIĘ Z GRZYBIARZAMI. A ŻE MAMY TERAZ SEZON NA KURKI, WIĘC PYTAMY TYCH NAJBARDZIEJ ZAPALONYCH, CO ICH FASCYNUJE W LESIE. I CZEGO SIĘ DOWIADUJEMY? ŻE W PROZIE ŻYCIA ZBIERANIE GRZYBÓW MOŻNA NAZWAĆ... MIŁOŚCIĄ.

ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@gazetaolsztynska.pl

KRYSTIAN MAKOWSKI: W lesie zbieram grzyby i poroże

Fot. archiwum prywatne

— Grzyby to moja pasja. Gdy byłem mały, chodziłem z rodzicami na grzyby. Pamiętam nawet, jak znalazłem pierwszego. To był borowik. Dziś mam 37 lat, a zbieranie grzybów cały czas mnie kręci. Cieszy mnie kontakt z przyrodą i to, że mogę odpocząć. To na pewno nie jest nudne. To wręcz ciekawe. W lesie można spotkać sarnę, jelenia... I to jest niesamowite! Wiosną na przykład, gdy jeszcze trudno o grzyby, szukam poroży jeleni lub łosi. Jednego razu znalazłem 4 sztuki poroża jeleni i 14 łosich nastaków. Gdy wiozłem je rowerem, spotkałem biegnącego Mameda Chalidowa. Aż się za mną obejrzał! Wszystko ważyło 15 kg, więc robiło wrażenie. I oczywiście fotografuję przyrodę. Albo wędkuję.

Grzyby zjadam, ale też sprzedaję. To przyjemne z pożytecznym. Najbardziej lubię rydze, ale rosną w wysokich trawach i niełatwo je się zbiera. Trzeba się za nimi nachodzić. Dużo trafia się jednak robaczywych. Marzy mi się też, żeby znaleźć smardza jadalnego. Nigdy jeszcze nie miałem takiego szczęścia. Niestety w okolicach Olsztyna jest ich niewiele. Jestem z Kieźlin. Tu też ich nie ma.

O grzybach opowiadam również na swoim kanale na Youtube „Człowiek z pasją". Tu pokazuję życie lasu i moje grzybobranie. Zainspirowali mnie inni youtuberzy. Oglądałem ich filmiki i postanowiłem, że też spróbuję swoich sił w sieci. Lubię coś robić dla ludzi. Cieszą mnie ich komentarze, a grzybiarzy jest dużo, więc ludzie czują ten temat. Filmy z poszukiwań zrzutów poroży też można znaleźć na moim kanale. Jeśli ktoś jest ciekawy, zapraszam do siebie. W dodatku mieszkam w fantastycznym miejscu. Do lasu mam rzut beretem, może 200 metrów. Jest też rzeka, więc lepszego miejsca do życia nie można sobie nawet wyobrazić.

HELENA ŻYWICKA: Do lasu chodzę w kapciach

Fot. archiwum prywatne

— Pierwszego grzyba, którego zerwałam, nie pamiętam, bo to było sto lat temu! Od dziecka jednak zbieram grzyby. I do dziś kocham chodzić po lesie. Tak odpoczywam. Teraz mieszkam w lesie niedaleko Barczewka, więc jak tylko zaczyna się sezon grzybowy, to ja jestem między drzewami. Las też kocham od zawsze. I tak się złożyło, że mogłam kupić siedlisko w środku lasu. Teraz jestem szczęśliwa, bo do lasu mogę iść w kapciach. W tej chwili znajduję tylko kurki. W tym roku udało mi się zebrać też dwa prawdziwki, ale były robaczywe. Podobnie było z czterema koźlakami. Nie nadawały się do niczego. Ale jak minie sezon kurkowy, będą podgrzybki. Jak wyzbieram wszystkie podgrzybki, pojawią się koźlaki. Następnie przyjdzie czas na prawdziwki, potem znowu podgrzybki. Na końcu zbieram siwki. Uwielbiam je! One są twarde, a takie lubię. Siwka to blaszany grzybek z szarym kapelusikiem. To kuzynka zielonki.

Nigdy nie ważę grzybów, więc trudno mi powiedzieć, kiedy znalazłam największy. Ale pamiętam kanię, która miała ogromny talerz. Ostatnio zbieram mniejsze kanie, ale był taki rok, że za głowę się łapałam. Nawet na patelnie nie wchodziły. Żałuję tylko, że w moim lesie nie ma rydzów. Bardzo je lubię. Chętnie bym poszła i zebrała kilka, ale tam, gdzie są, nie trafię. Muszę więc obejść się smakiem.

A co robię z grzybami? Często słoiczki. Najczęściej w ocet idą prawdziwki albo młodziutkie prawdziwki. Kurki zjadam na bieżąco albo rozdaję je znajomym. Zdarza się, że też sprzedaję. Cieszę się, bo zbieranie grzybów to przyjemność, a przynajmniej można też coś zarobić. Kilogram kurek sprzedaję po 25-30 zł. Kupują chętnie, bo na rynku maleńki pojemniczek kosztuje 12-15 zł. Ja z ludzi nie zdzieram. A na kilogram wchodzi naprawdę sporo grzybów, więc myślę, że wszyscy są zadowoleni. Dla mnie jednak najbardziej liczy się przyjemność. Nie mogę sobie wyobrazić, że nie miałabym lasu wokół siebie. Mogę nawet nie zbierać grzybów, ale gdy jest las, jestem szczęśliwa. Cisza jest przeurocza. Jest po prostu anielsko. Zaglądają do mnie zwierzaki. Teraz mniej. Kiedyś było mnóstwo dzików i chętnie do mnie zaglądały. Co się z nimi stało? Wyprowadziły się z mojego regionu. Tak samo mniej ich w Olsztynie. Nie słyszy się, że gdzieś chodzą. U mnie czasami pojawią się też sarny. Słyszałam też, że niedaleko mnie pojawiły się wilki. Trochę się ich obawiam, ale jeszcze żadnego nie spotkałam.

MARIA NOWAKOWSKA: „Mój prawdziwek miał 5 kg"

Fot. archiwum prywatne

— Urodziłam się w Olsztynie, ale mieszkam w Gągławkach. I co uwielbiam? Kocham zbierać grzyby! Tylko żebym chciała jeść te grzyby, tak jak lubię je zbierać... Nie przepadam za nimi, tylko zbieram. Ale przynajmniej uszczęśliwiam rodzinę albo je sprzedaję. Ale i ja jestem szczęśliwa, bo mogę iść do lasu i robić to, co mnie uspokaja. Wtedy odpoczywam, a że życie jest denerwujące, więc mogę odetchnąć. Kocham być w lesie i najchętniej sama, ale chodzę też z córką. I to, co najbardziej denerwuje mnie w lesie, to inni ludzie... Ale nie to, że chodzą po nim, ale go niszczą. Bałaganią w lesie, co bardzo przeżywam. Ludzie to straszne brudasy. Gdy jestem z córką w lesie, to nie tylko zbieramy grzyby, ale też śmieci. Grzyby są w koszyku, a śmieci w reklamówce. Za bardzo kocham las, żeby patrzeć na to, jak inni go rujnują. Wyrywają też grzyby z grzybnią. W domu oczyszczają je, a grzybnia trafia do śmietnika, a powinna zostać w lesie. I tym sposobem mamy coraz mniej grzybów. W tej chwili można zbierać kurki, ale jest sucho, więc wcale nie ma ich tak dużo. Ale nie ma na mnie mocnych, zawsze znajduję grzyby.

Największy grzyb, jaki znalazłam, to był prawdziwek. Ważył ok. 5 kg. Postąpiłam z nim tak samo jak z małym grzybem — przekręciłam go i wycięłam. Nie był wysoki, ale miał grubą nogę, jak przedramię. A kapelusz był zarąbisty! Był jak miska! Gruby i wysoki. Miałam wtedy ze sobą akurat szerokie wiaderko, więc gdy wracałam do domu, to tylko wielka gruba noga z niego wystawała. Miałam szczęście, bo pewnie w miejscu, gdzie rósł, nikt nie chodził. Ale miałam wtedy radochę, że na niego trafiłam! Ususzyłam go później.

Moje ulubione grzyby to jesienne maślaki. Nie zawsze jednak rosną. One potrzebują odpowiedniej pogody. Musi być ciepło i delikatnie wilgotno. Uwielbiam malutkie maślaki, takie ślimaczki... One są dla mnie lepsze niż borowiki. Najchętniej je gotuję i robię zupkę. Palce lizać!

Niestety „siada" mi kręgosłup, więc nie zawsze zbieranie grzybów jest wygodne. Ciężko jest się schylać, ale siadam na wiaderku i zbieram grzyby. Jednak gdyby nie te moje spacery po lesie, pewnie teraz byłoby ze mną jeszcze gorzej. Grzyby więc wychodzą mi na zdrowie.

NAJPOPULARNIEJSZE GRZYBY W NASZYCH LASACH TO: BOROWIKI SZLACHETNE, CZUBAJKI KANIE, MAŚLAKI, KOŹLARZE CZERWONE, KURKI I GOŁĄBKI

Na targowiskach i w sklepach można spotkać przede wszystkim pieprzniki jadalne, czyli popularne kurki. Ceny odstraszają. Na początku lipca, gdy kurki zaczęły się pojawiać w lasach, w sklepie za kilogram trzeba było zapłacić nawet 100 zł. Teraz jest niewiele taniej. Dlatego warto zbierać je samemu. A gdzie ich szukać? Pomocna może być w tym mapa grzybów online grzyby.pl stworzona przez Marka Snowarskiego, polskiego mykologa i autora atlasu grzybów „Grzyby". Informacje dostarczane są przez samych grzybiarzy i weryfikowane przez twórcę strony. Mapa jest ciągle aktualizowana i pokazuje warunki do zbierania grzybów „na teraz".
Kupując grzyby, żądajmy od sprzedawcy aktualnego atestu. Bez niego handel jest nielegalny. Jest ważny 48 h. Oprócz sprzedawców, do sanepidu może przyjść też każdy grzybiarz amator, który ma wątpliwości co do swoich zbiorów. Grzyboznawca sprawdzi je bezpłatnie.

eprasa.pl 42dbe46540

SZTORM? TO DOPIERO SIŁA!

JUŻ JAKO SZEŚCIOLATEK GANIAŁ PO PODWÓRKU ZA BURZAMI, A ZJAWISKA METEOROLOGICZNE OBSERWOWAŁ Z OGROMNYM ZAINTERESOWANIEM. DZIŚ PIOTR KOWALKOWSKI — ZAŁOŻYCIEL INFO METEO PÓŁNOC PL — SAM PROGNOZUJE POGODĘ I DOWODZI, ŻE NIEKTÓRE JEJ ZJAWISKA SĄ BARDZO FOTOGENICZNE.

EWELINA GULIŃSKA
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

SMS-y RCB od dawna mam zablokowane, a ufam tylko twoim raportom — piszą obserwujący, których jest już ponad 50 tysięcy. To jedne z wielu słów uznania za niezwykle trafne przewidywania pogodowe, które elblążanin publikuje w swoim serwisie.

Piotr Kowalkowski ma 38 lat i pracuje w branży muzycznej, z którą jest związany od 15 lat — prowadzi imprezy okolicznościowe.

Ale jest jeszcze jedna pasja, której oddaje się bez reszty.

— Chciałem iść do jakiejś szkoły związanej meteorologią, jednak nie było takiej w naszych okolicach. Myślałem też o wojsku — w Marynarce Wojennej w Gdyni była szkółka meteorologiczna. Niestety otrzymałem kategorię D — mówi założyciel strony Info Meteo Północ Pl.

Nasz rozmówca wiedzę zdobywał z książek, a doświadczenie dzięki wieloletniej obserwacji pogody — dało mu to umiejętności do dość precyzyjnego jej prognozowania. Postanowił więc robić coś więcej w tym kierunku. Zaczęło się od strony Info Meteo Elbląg, którą założył w 2013 roku.

— Zrobiłem to dla siebie. Chciałem wrzucać tam zdjęcia. Zakładając fanpage, nie wiedziałem, że zyska on aż tak dużą popularność — przekazuje Piotr.

I opowiada: — W 2016 roku poznałem Adriana z Elbląga — też takiego meteomaniaka i razem pojechaliśmy na Warmię fotografować burzę. Tak się złożyło, że uchwyciliśmy tornado, co spowodowało, że moja strona zyskała na popularności.

Obecnie ekipa Piotra składa się z pięciu osób, w teren, w zależności od tego, kto akurat ma wolny czas, wybierają się z nim Adrian, Krzysiek, Kuba lub Paula.

— Teraz serwis nazywa się Info Meteo Północ Pl. Zmiana nazwy nastąpiła gdy strona zdobyła popularność wśród osób zamieszkujących tereny Warmii i Pomorza. Gdy w 2020 roku pojechaliśmy do kujawsko-pomorskiego i złapaliśmy tam ładną fotogeniczną burzę we Włocławku, to ludzie stamtąd zaczęli odwiedzać moją stronę. Pomyślałem więc, żeby zmienić nazwę i rozszerzyć obszar mojego działania. Północ — ze względu na to, że udajemy się również w tamte rejony, aby robić ciekawe zdjęcia. Przewiduję pogodę dla województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego — z zaakcentowaniem na Wybrzeże Gdańskie i rejon Powiśla — tłumaczy Piotr.

Fot. archiwum prywatne

W prognozowaniu pogody zawsze jest jakaś doza niepewności — i to trzeba brać pod uwagę — mówi Piotr Kowalkowski

Jakie trzeba posiadać narzędzia, aby móc przewidywać pogodę?

— Nie ma specjalnego sprzętu. Są już ogólnodostępne modele meteorologiczne — każdy może je przeglądać, ale nie każdy z nich coś wyczyta. My — pasjonaci — uczyliśmy się tego przez wiele lat. Trzeba posiadać też umiejętność uśrednienia kilku modeli numerycznych i podjąć jakąś decyzję — to ona jest właśnie tym prognozowaniem. Ja robię to zazwyczaj dzień wcześniej — udostępniam na profilu w niedzielę pogodę na najbliższe trzy dni, a w środku tygodnia na kolejne dni. Oczywiście w trakcie i tak to aktualizuję.

Czy była prognoza, która się nie sprawdziła?

— Była — i przyznaję się do tego. Każdy ma takie doświadczenie — to nie jest nasza wina — pogoda nie jest czymś do końca przewidywalnym. Przykładowo w 2017 roku bow echo (z ang. „bow" — „łuk" — charakterystyczny obraz radarowy mezoskalowego układu konwekcyjnego w kształcie łuku, może wytworzyć silne wiatry, a nawet tornada — przyp. red.), które przechodziło przez Bory Tucholskie — tego nikt nie przewidział — nawet Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej nie mógł wydać na ten dzień alertu trzeciego stopnia, bo według wszystkich modeli prognostycznych burza nabrała rozpędu w Wielkopolsce, dopiero gdy już trwała.

Starogard Gdański 2020: wyładowanie atmosferyczne CG+

Kretowiny 2016: mezocyklonalne tornado

Elbląg — Modrewina, marzec 2002: zorza polarna

fot. Info Meteo Północ Pl. (9)

Hel, luty 2022: orkan Zeynep

Pasłęk, lipiec 2021: superkomórka burzowa

REKLAMA

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO
byki, jałówki (100-350 kg)
oraz bydło rzeźne

STĘPNIAK

- Konkurencyjne ceny
- Płatność od ręki
- Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
- Własny transport

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Tel. kontaktowy 504894800
STĘPNIAK S.C.
Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno

71422otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

Czasem zdarza się nawet, że Piotr podważa słuszność alertów RCB.

— Zwłaszcza gdy widzę, że nie ma takich warunków meteorologicznych, które mogłyby doprowadzić do tego, że nastąpi jakaś silna burza, gradobicie itd. Ja też nie jestem nieomylny, pogody nie da się przecież przewidzieć na sto procent — mówi.

I przyznaje: — Ludzie bardzo mocno mi zaufali. Nie robię z każdej burzy wielkiego halo. Alerty, które wydaję dla swojej społeczności, muszą naprawdę mieć podstawę. Tak jak było to ostatnio w związku z burzami, które rzeczywiście były silne i miejscami powodowały szkody materialne. Żyjemy jednak w klimacie umiarkowanym — zjawiska takie jak deszcz czy upał są naturalne i bez sensu jest wydawać ostrzeżenia i robić z siebie wariata, ostrzegając przed tym, że w lipcu termometry pokażą 30 stopni.

NIE TYLKO BURZE

Nie mogę nazwać siebie łowcą burz, jestem łowcą zjawisk meteorologicznych. Łowię różne zjawiska pogodowe — takie jak na przykład obłoki srebrzyste, które są zjawiskiem astronomicznym. Astronomia nie jest jednak moją dziedziną, interesuję się jedynie fotografią astronomiczną i właśnie za tymi obłokami srebrzystymi codziennie się uganiam. Jeżdżę z moją ekipą na różne zjawiska — wichury, burze, zaćmienia słońca czy księżyca — interesuje nas to, co się dzieje ogólnie w meteorologii i astronomii — przekazuje Piotr.

I dodaje: — Od dziecka byłem zafascynowany nie burzami, ale rozległymi niżami atmosferycznymi występującymi jesienią i zimą. Priorytetem jest dla mnie jechać na sztorm — to jest siła. W tym roku złapaliśmy naprawdę bardzo mocną wichurę — o sile orkanu. 122 km na godzinę — tak zawiało w Darłowie. Tam nami aż rzucało, nie dało się ustać w miejscu. Lubię to bardziej niż burze — jadąc na taki sztorm, jesteśmy praktycznie pewni, że on nastąpi, natomiast jadąc na burzę, nigdy nie wiemy do końca, czy się pojawi.

Czy takie polowania wymagają specjalnych przygotowań?

— Nie przygotowujemy się. To jest spontan. Czasem coś złowimy, innym razem prognozy „padają" i zostajemy z niczym. Zabieramy sprzęt fotograficzny, potrzebny jest też internet, by obserwować na bieżąco warunki pogodowe, sprawdzać, gdzie tworzy się burza i śledzić jej trasę — w skrócie — aby ją gonić. Na taką wyprawę pojechać może z nami każdy, zawsze jestem otwarty na nowe towarzystwo.

Ważne jest jednak bezpieczeństwo.

— Zawsze jest jedna osoba, która kieruje, ktoś musi obserwować drogę. Stoimy na polach z daleka od drzew i linii wysokiego napięcia. Wychodzimy z samochodu przed burzą, gdy nie ma jeszcze szkwału. Fotografia fotografią, ale bezpieczeństwo to podstawa. Zawsze obieramy taki kierunek burz, aby nie wjechać w sam rdzeń, gdzie dzieją się bardzo dynamiczne zjawiska. Okrążamy burzę, aby być z tej strony, gdzie idzie wał i suchsze powietrze — tłumaczy meteomaniak.

— Najciekawsze zjawiska ostatnich lat to na pewno orkan w Darłowie, tornado w Kretowinach w 2016 roku, bow echo w 2017 roku — byliśmy w Świeciu, i w 2019 roku burza pod Starogardem Gdańskim — była sucha i mogliśmy bardzo ciekawie fotografować wszystkie wyładowania doziemne — dodaje.

I podsumowuje: — Nie wydaję codziennych alertów, staram się spokojnie podchodzić do każdego zjawiska i nie prowokować społeczności. Nie chodzi o wydawanie codziennych ostrzeżeń. To ma być Info Meteo, a nie Alert Meteo. Każdy, kto chce wesprzeć Piotra w jego działalności, może postawić mu wirtualną kawę. Informację, jak to zrobić, znajdziecie na Info Meteo Północ Pl.

BANK PKO BP ZAMIERZA WPROWADZIĆ DO OFERTY PŁATNOŚCI ODROCZONE

Dobre wieści dla osób posiadających rachunek bankowy w PKO BP. Wszystko wskazuje na to, że jeszcze w tym roku większość klientów tego banku będzie mogła dysponować dodatkowymi środkami. I to w bardzo prosty sposób.

Największy, a jednocześnie cieszący się największym zaufaniem bank w Polsce. PKO Bank Polski na przestrzeni ponad stu lat wyrobił sobie solidną markę. Dziś nie tylko nie odstaje od konkurencji w kwestii płatności mobilnych itd., ale wręcz wysuwa się na czoło peletonu.

Bank PKO BP poinformował, że zamierza wprowadzić do oferty płatności odroczone. Testy rozwiązania już ruszyły, a dla klientów nowa usługa będzie dostępna jesienią 2022 r.

Z deklaracji PKO BP wynika, że w pierwszej kolejności udostępnione zostanie odraczanie płatności na 30 dni, a docelowo będzie można również rozkładać transakcję na raty. Płatności odroczone pozwalają przesunąć spłatę za zakupy o 30 dni. W tym czasie należy uregulować należność i nie ponosi się z tego tytułu żadnych kosztów. Można więc w tym czasie obejrzeć towar, przymierzyć i ewentualnie go odesłać bez angażowania własnych środków. Natomiast jeśli nam pasuje – zostawić i dokonać spłaty.

Płatności odroczone cieszą się w Polsce coraz większą popularnością. Pojawiają się nawet opinie, że usługa ta wykańcza powoli karty kredytowe. Z kart korzysta coraz mniej osób – według ostatnich dostępnych danych na rynku działa około 5 mln „kredytówek". W szczytowym okresie było ich 11 mln. Korzystanie z płatności odroczonych jest bowiem łatwiejsze – zakupy można zrobić w zasadzie od ręki, bez konieczności czekania na plastik z banku.

Według informacji otrzymanych z banku w pierwszym etapie usługa zostanie udostępniona 100 tys. klientów, a do końca roku 6,9 mln klientów będzie mogło skorzystać z odroczonej płatności w PKO BP.

Przedstawiciele pionu prasowego PKO Banku Polskiego wymieniają zalety nowej funkcjonalności:

*Prosta aktywacja – wszystkie pola z danymi wypełniane automatycznie,

*Usługa będzie dostępna we wszystkich sklepach w Polsce i na świecie akceptujących BLIK i Płacę z iPKO (w internecie), jak równie w serwisie internetowym iPKO i aplikacji mobilnej IKO.

REKLAMA

-C

eprasa.pl 42dbe46540

KAŻDY CZAS ZOSTAWIA PO SOBIE DZIEŁA SZTUKI

W PRZYPADKU, KIEDY TRZEBA OSZCZĘDZAĆ, TO KULTURA CIERPI NAJBARDZIEJ — MÓWI ELŻBIETA FABISIAK, ANIMATORKA KULTURY, DZIAŁACZKA, SPOŁECZNIK, INICJATORKA WIELU PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH, KTÓRA OD PONAD 50 LAT JEST ZWIĄZANA Z KULTURĄ OLSZTYNA I REGIONU.

KATARZYNA JANKÓW-MAZURKIEWICZ
k.jankow@naszolsztyniak.pl

— W jaki sposób pandemia wpłynęła na kulturę?

— Mam poczucie, że czas pandemii był bardzo trudny dla kultury. Programy instytucji, zarówno zarządzanych przez miasto, jak i samorząd województwa, trzeba było odwołać, placówki zamknięto. W tej chwili odbudowuje się zwyczaj uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i jest to proces, który wymaga czasu.

— To wpływa również na to, że niekiedy frekwencja w czasie tych wydarzeń nie jest zbyt duża?

— Tak, ale jednocześnie widać, że ludzie są spragnieni, oczekują wydarzeń kulturalnych i uczestniczą w nich bardzo chętnie. Mogę podać mnóstwo takich przykładów. Osoby mówiące, że nic się nie dzieje, są w tej ocenie bardzo niesprawiedliwe. Te opinie przykro jest słyszeć osobom, które przy tak okrojonych budżetach, które są obecnie, proponują bogatą ofertę kulturalną. Przyznaję, że czasem sama mam problem z wyborem, które wydarzenie kulturalne wybrać, ponieważ w ciągu jednego dnia odbywa się kilka imprez, w których bardzo chętnie bym uczestniczyła.

Fot. archiwum prywatne

ELŻBIETA FABISIAK: OSOBY MÓWIĄCE, ŻE NIC SIĘ NIE DZIEJE, SĄ W TEJ OCENIE BARDZO NIESPRAWIEDLIWE. TE OPINIE PRZYKRO JEST SŁYSZEĆ OSOBOM, KTÓRE PRZY TAK OKROJONYCH BUDŻETACH, KTÓRE SĄ OBECNIE, PROPONUJĄ BOGATĄ OFERTĘ KULTURALNĄ

— Nie jest tak, że pandemia spowodowała, że niektórzy z nas przyzwyczaili się, że siedzą w domach i już nie mają takich chęci, żeby wyjść na koncert, wernisaż czy inne wydarzenie?

— Myślę, że w jakimś stopniu, choć zauważam jednocześnie, że ludzie chcą wyjść z domu, na zewnątrz, aktywnie uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych. Ciekawą ofertę ma Miejski Ośrodek Kultury, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych, Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyński Teatr Lalek, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Warmii i Mazur i prężnie działające organizacje pozarządowe w mieście. Tegoroczna edycja Ogólnopolskich Spotkań Zamkowych „Śpiewajmy Poezję" odbyła się przy pełnej widowni. Ostatnio byłam na wydarzeniu organizowanym z kolei przez olsztyński MOK. Był to znakomity występ Artura Andrusa, któremu towarzyszyła wokalistka jazzowa Dorota Miśkiewicz. Koncert otworzył nasz olsztyński Teatrzyk Piosenki Satyrycznej Czyści jak Łza, którego występ przyjęto owacjami. Niezwykle interesujące wydarzenia odbywają się również w Kościele Ewangelicko-Augsburskim, Pubie Sowa czy Galerii Usługa Jazz. I wszędzie tam jest naprawdę dużo osób, które uczestniczą w tych przedsięwzięciach. Filharmonia Warmińsko-Mazurska spełniła oczekiwania publiczności i w jej repertuarze ponownie znalazła się przepiękna opowieść muzyczno-taneczna „Pora jeziora".

— „Porę jeziora" można było zobaczyć również w czasie wakacji.

— Tak, to spektakl, który łączy twórczość muzyków profesjonalnych i amatorów. Po premierze był grany kilkanaście razy, teraz go wznowiono. Trzeba tutaj dodać, że obecnie można wziąć udział w projekcie „Teatr Jaracza na zamkach gotyckich". Spektakle będzie można zobaczyć w takich miejscach, jak Zamek w Olsztynie, dziedziniec Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie, na zamku w Lidzbarku Warmińskim, Reszlu czy zamkach w Ostródzie, Nidzicy, Kętrzynie czy Olsztynku. Zainteresowanie ostatnim spektaklem „Lekarza na telefon" było tak duże, że trzeba było organizować dostawki. To o czymś świadczy. Trzeba też powiedzieć o jednym z wernisaży w Galerii Sztuki Współczesnej BWA, czyli świetnej prezentacji prac Tadeusza Burniewicza. Są to więc nie tylko imprezy biletowane, ale też bezpłatne, w których można uczestniczyć. To również wystawy organizowane w Starym Ratuszu, ale też wiele innych. Wydaje mi się, że oferta kulturalna Olsztyna mimo naprawdę dużych cięć budżetowych jest duża. Mieszkańcy mogą dokonywać wyboru w zależności od swoich zainteresowań. Niestety jednak, kiedy trzeba oszczędzać, to kultura cierpi najbardziej. Mimo wszystko uważam, że zarówno działacze społeczni, jak i kierujący instytucjami kultury, szczególnie tych miejskich, mimo cięć budżetowych organizują wiele ciekawych wydarzeń. Są one inspirujące, ale również edukacyjne.

— Jak powinna dziś wyglądać edukacja kulturalna?

— Każda instytucja kultury programowo zajmuje się edukacją dzieci i młodzieży, dorosłych. Zajmują się nią również organizacje pozarządowe, kluby osiedlowe. Oferta edukacyjna dotycząca dzieci i młodzieży jest szeroka. Ciekawe przedsięwzięcia edukacyjne organizuje Teatr im. Jaracza, jest to m.in. projekt realizowany przez Barbarę Święcicką – „Przestrzenie sztuki". W Studium Aktorskim młodzież prowadzi zajęcia dla najmłodszych zainteresowanych teatrem. W edukację kulturalną wpisują się działania Młodzieżowego Domu Kultury. Liczne happeningi odbywają się w Parku Centralnym, Zajezdni Trolejbusowej. Wśród działań aktywizujących dzieci i młodzież jest m.in. Ogród Społeczny, który znajduje się za Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych.

— Kultura musi adaptować się do zmieniającego się współczesnego świata?

— Oczywiście. Zauważam ogromną zmianę pokoleniową. Każdy czas zostawia po sobie dzieła sztuki. W te działania wpisuje się Narodowy Program Kultury „Znaki Czasu", zaproponowany w marcu 2004 roku z inicjatywy ówczesnego ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego. Program zakładał powstanie w kraju sieci regionalnych, społecznych Towarzystw Zachęty Sztuk Pięknych. Takie powstało również w Olsztynie i jego zadaniem jest gromadzenie prac twórców polskich i regionalnych. Obecnie znakomita prezentacja kolekcji Warmińsko-Mazurskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Olsztynie odbywa się w lidzbarskim zamku. Warto tam się wybrać. Na wystawie „IMAGO. Malarstwo polskie XX/XXI w." prezentowane są prace około setki artystów – również naszych, regionalnych.

— Ważne też, by promując współczesność, nie zapominać o naszym bogatym dziedzictwie kulturowym.

— Tak, bardzo bym chciała, by tak było. Choć mamy czasy, kiedy ze świata kultury odchodzą wielkie autorytety. Aktorzy, malarze, muzycy. Bardzo bym sobie życzyła, by młodzi ludzie kształcący się w różnych dziedzinach sztuki mieli wiedzę o dziedzictwie kulturowym i przekazywali ją dalej. By wiedzieli, kim był Hieronim Skurpski czy w jaki sposób działa Borussia. To moim zdaniem jest bardzo ważne.

Na ile kultura jest nam potrzebna? Jak się zmienia i jak nas zmienia? Rozmawiamy o niej z ludźmi, którzy nie tylko się na niej znają, ale są jej częścią. Zaprosiliśmy do rozmowy pisarza Krzysztofa Beśkę, potem na naszych łamach gościli kolejno: pisarz Mariusz Sieniewicz, malarka Joanna Milewicz i Angelika Stawisińska, dyrektorka GOK w Dywitach.

REKLAMA

85922otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

6% na lokacie i kredyty na cele EKO

– nowa oferta dla firm w PKO Banku Polskim

fot. materiał autora

Przedsiębiorcy mogą otworzyć lokatę progresywną na nowe środki w PKO Banku Polskim z oprocentowaniem wynoszącym 6% po 8 miesiącach. PKO Bank Polski podnosi także oprocentowanie standardowych lokat firmowych dostępnych w serwisach internetowych. Bank oferuje atrakcyjne finansowanie inwestycji ekologicznych i termomodernizacyjnych.

PKO Bank Polski przygotował nową ofertę depozytową dla firm i przedsiębiorstw. Klienci firmowi mogą teraz otworzyć w serwisie iPKO lokatę progresywną na nowe środki. Oznacza to, że im dłużej firma utrzyma lokatę, tym wyższe oprocentowanie otrzyma. Maksymalnie wyniesie ono 6% w skali roku w przypadku zamknięcia lokaty w 9, 10, 11 lub 12 miesiącu jej trwania. Bank podnosi także oprocentowanie pozostałych lokat dostępnych online dla firm. Z kolei firmy zainteresowane inwestycjami ekologicznymi mogą skorzystać z atrakcyjnej oferty kredytu inwestycyjnego, a spółdzielnie i wspólnoty z kredytu Nasz Remont.

— **Zgodnie z zapowiedziami przygotowaliśmy atrakcyjną ofertę depozytową i kredytową dla firm i przedsiębiorstw. Jako lider sektora bankowego chcemy wspierać polskich przedsiębiorców w zarządzaniu finansami: pomagać im pomnażać oszczędności, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego i finansować inwestycje, szczególnie o charakterze eko – sprawnie i na konkurencyjnych warunkach. Chcemy aktywnie brać udział w transformacji energetycznej** — mówi Maciej Brzozowski, wiceprezes Zarządu PKO Banku Polskiego.

W przypadku wypłaty pieniędzy z lokaty w kolejnych miesiącach od jej otwarcia klient otrzyma odsetki naliczone za każdy dzień do czasu wypłaty według stawki określonej dla miesiąca zamknięcia lokaty:
1-4 miesiąc - 2% w skali roku,
5-8 miesiąc - 4% w skali roku,
9-12 miesiąc - 6% w skali roku.

Klient firmowy może mieć jedną lokatę tego typu w danym momencie. Lokatę można otworzyć w serwisie iPKO. Maksymalna kwota lokaty wynosi 100 tys. zł.

PKO Bank Polski podwyższa także oprocentowanie lokat standardowych dostępnych dla firm i przedsiębiorstw w serwisach iPKO i iPKO Biznes. Różne terminy lokat – od jednego miesiąca do roku – umożliwiają dopasowanie do indywidualnych potrzeb klienta firmowego i pozwalają bezpiecznie zagospodarować nadwyżki finansowe. Oprocentowanie lokaty na 1 miesiąc (1M) wynosi teraz 0,75%, lokaty trzymiesięcznej (3M) – 1,5%, lokaty półrocznej (6M) – 2%, a rocznej (12M) – 2,5%.

KREDYTY DLA FIRM, WSPÓLNOT I SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH NA CELE EKO

Z kolei firmy zainteresowane inwestycjami ekologicznymi, np. zakupem i montażem paneli fotowoltaicznych, wiatraków, biogazowni, magazynowaniem energii czy zakupem samochodów osobowych i dostawczych z napędem elektrycznym, hybrydowym, wodorowym i na paliwo LNG/CNG, mogą skorzystać z oferty finansowania w ramach Promocji EKO, dzięki której bank udzieli finansowania na te cele bez prowizji. Kredyty o wartości do 1 mln zł są objęte szybką decyzją. Maksymalna kwota kredytu jest uzależniona od wysokości przedsięwzięcia inwestycyjnego, wkładu własnego oraz zdolności kredytowej firmy. Promocja EKO obejmuje również wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, które będą chciały np. sfinansować modernizację czy remont swoich nieruchomości. Dla tych transakcji okres kredytowania może trwać do 20 lat.

PKO Bank Polski konsekwentnie realizuje swoją politykę finansowania odnawialnych źródeł energii i zwiększania zaangażowania w zieloną transformację polskiego systemu energetycznego. W 2021 r. PKO Bank Polski zwiększył wartość zielonego finansowania o 83 proc. r/r, a jego udział w sumie bilansowej banku był 3,5-krotnie wyższy niż udział finansowania wysokoemisyjnego. Przewagę wśród projektów OZE mają farmy wiatrowe i fotowoltaiczne.

eprasa.pl 42dbe46540

WJECHAŁA ROWEREM NA MOUNT EVEREST

LIDIA JUCHNIEWICZ WJECHAŁA ROWEREM NA „SZCZYT ZIEMI"! NIE DOSŁOWNIE, ALE NIE OZNACZA TO, ŻE BYŁO LEKKO. NA ROWERZE SPĘDZIŁA PONAD 29 GODZIN I JEST CZWARTĄ POLKĄ, KTÓREJ SIĘ TO UDAŁO.

Everesting to wyzwanie polegające na podjeżdżaniu pod wzniesienie tyle razy, aż osiągnie się wysokość Mount Everest, czyli 8848 metrów. Lidia Juchniewicz w sobotę zmierzyła się przewyższeniem na ulicy Kąpielowej w Lidzbarku Warmińskim, które musiała pokonać ponad 200 razy! I wcale nie jest to mała górka.

Osoby, które na rowerze jeżdżą okazjonalnie, mają problem, aby podjechać pod nią choćby jeden raz, nie mówiąc o podjeżdżaniu praktycznie bez przerwy. Wraz z nią wystartował Igor Wieczorek, który, choć na szczyt nie wjechał, osiągnął imponującą wysokość 6300 metrów. Lidia przez niektórych nazywana jest kobietą-robotem, bo oprócz roweru pływa i biega.

— Skąd wziął się pomysł podjęcia wyzwania i jak długo się do niego przygotowywałaś?

— Pomysł wyszedł bardzo spontanicznie. Na Facebook'u Rowerowego Lidzbarka pojawił się post, że Igor podejmuje się takiego wyzwania. W pierwotnej wersji miałam podjechać i ewentualnie zrobić z nim kilka podjazdów. Spontanicznie i nie zastanawiając się, jak długi jest to wysiłek postanowiłam, że zrobię też całość. Nie analizowałam, z czym to się je ani kto tak naprawdę wymyślił takie wyzwania, i nie sprawdzałam, ile kobiet w Polsce się tego podjęło. Jednym słowem: nie zaprzątałam sobie tym głowy. Dopiero kilka dni przed uświadomiłam sobie, że będzie z tym sporo pracy. Od razu tłumaczę, że nie robiłam tego z „marszu", czyli nie wstałam prosto z przysłowiowej kanapy, tylko praktycznie całe swoje życie trenuję, więc „everesting" był, można powiedzieć, taką cegiełką w moim sportowym życiu. Od ponad 12 lat zajmuję się triathlonem, dużo jeżdżę rowerem w różnych miejscach, i to ze sporym kilometrażem. Tydzień temu na przykład, z amatorską grupą triathlonową Kuźnia Triathlonu, jechałam przez kilka dni. Codziennie pokonywaliśmy ok. 200 km, więc tzw. wysiedzenie w siodle i wykręcone kilometry, także pod górkę, miałam. Jednak żeby zrobić taki długi wysiłek, trzeba też trenować zimą, i co najważniejsze — regularnie i systematycznie. Jesienią i zimą 3-4 razy w tygodniu kręcę w domu na tzw. trenażerze. Dochodzą do tego treningi biegowe i pływackie. Mój organizm funkcjonuje w takiej konfiguracji treningowej od kilkunastu lat. Lubię podejmować się sportowych wyzwań, które wymagają konsekwencji, wytrzymałości, przygotowań — i takich, których z marszu się nie zrobi, tylko trzeba poświęcić mnóstwo czasu na trening.

Fot. Andrzej Juchniewicz

— Wjechanie rowerem na Mount Everest to wielki wyczyn i nieludzki wysiłek. Co było najtrudniejsze — czy sam wysiłek fizyczny, czy może spędzenie tylu godzin na rowerze? A może monotonia pokonywania przez tyle godzin tej samej trasy?

— Na początku się obawiałam, czy podołam takiemu wysiłkowi przez tyle godzin. Wprawdzie startowałam w biegach ultra, które trwały ponad 5 godzin, i w triathlonie długodystansowym, ale tam najdłuższy wysiłek trwał 12,5 godziny. Obawiałam się, że nogi odmówią posłuszeństwa, albo z takiego przeciążenia pojawi się jakaś kontuzja. Chyba największym wyzwaniem było przełamanie się w nocy, gdzie ok. 2.00 zgasły wszystkie latarnie i musiałam zjeżdżać i podjeżdżać w totalnej ciemnicy. Latarka rowerowa była, ale już na zjazdach nie mogłam pozwolić sobie na szybszą jazdę. Największy kryzys pojawił się jednak nad ranem, kiedy chciało mi się spać. Motywacja spadła do zera. Wówczas chłopaki powiedzieli, żebym pospała max 20 minut (30 minut przerwy można zrobić). Kiedy mnie obudzili, zaczęło padać i gdy zostało mi ponad 20 podjazdów, chciałam odpuścić. Na szczęście namówili mnie, żebym zrobiła jeden podjazd i potem zdecydowała, co dalej. To była już 6.00 rano i na zjeździe włączył się mój „zakapior" wewnętrzny. Podjechałam do namiotu i powiedziałam chłopakom: „o nie, panowie, nie zrobię wam tej przyjemności i nie pójdziecie jeszcze do domu! Będziecie tu tkwić ze mną choćby do południa". Ubrałam dodatkową bluzę i wyruszyłam dalej.

— Czy miałaś inne chwile zwątpienia i chciałaś przerwać wyzwanie?

—Tak jak mówiłam, nad samym ranem i pod koniec w deszczu i zimnie. Mokre ubrania, problem ze zjazdami, bo ślisko i koncentracja była już mocno obniżona. Najprościej wtedy o wywrotkę lub jakiś wypadek, szczególnie że robiliśmy to w normalnym ruchu ulicznym, więc musiałam uważać na auta. Na szczęście przez cały czas był ktoś, kto „czuwał". W ciągu dnia kibice i najwierniejsi fani oraz rodzina: Gosia, Andrzejek i Urszula z pająkami, Egon i chłopaki: Rogal, Robert, Oskar plus ktoś, kto się pojawiał, żeby zrobić z nami kilka podjazdów.

— Jak radziłaś sobie z uzupełnianiem energii? Ile długich przerw miałaś podczas wyzwania?

— Przerwy robiliśmy sobie co 10 podjazdów. W aucie mieliśmy przygotowane jedzenie: żele, napoje słodzone, izotoniki, ciasta, ciastka, kabanosy. Przerwy trwały ok. 15 minut. W trakcie dnia mój najlepszy support, czyli Urszula i Andrzej Juchniewicz, spełniali wszystkie zachcianki. Przywozili jak nie zupę, to pizzę, gorącą kawę i motywowali dalej. W każdej przerwie uzupełnialiśmy bidony. Najdłuższa przerwa to ta na drzemkę.

— Ile dokładnie godzin zajęło ci wjechanie na szczyt?

— Sama jazda trwała 24 godziny i 52 minuty. Z pauzami wyszło łącznie 29 godzin.

— Czy masz na swoim koncie równie ekstremalnie trudne wyzwania?

— Tak ekstremalnych to nie. Mam na koncie kilka biegów ultra, kilka startów w triathlonie na dystansie ironmana, czyli 3,8 km pływania, 180 km jazdy na rowerze i 42 km biegu. Najdłuższa jazda na rowerze trwała 14 godzin.

— Biegasz na długich dystansach, wjeżdżasz na koronę ziemi. Wiesz, że niektórzy nazywają cię kobietą-robotem?

— (śmiech) Miło, ale zawsze powtarzam, że dużo zależy od naszego nastawienia i systematyczności w aktywności fizycznej. Może to są niewyobrażalne rzeczy do zrobienia, ale do takiej formy dochodziłam systematycznie latami. Każdy ma swój everest, który zdobywa. Mnie cieszy, gdy ludzie podejmują się małych wyzwań i pokonują swoje słabości, przełamują własne ograniczenia, nawet te bardzo małe. Właśnie z tych małych sukcesów powstają z czasem takie duże wyzwania. **OK**

REKLAMA

NZOZ „ARTERIA" PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHORÓB NACZYŃ
Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. 89 534-55-65
CHOROBY ŻYŁ I TĘTNIC
• diagnostyka
• leczenie zachowawcze
• skleroterapia żylaków
• laserowe leczenie żylaków!!!
• leczenie operacyjne żylaków
Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:
Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner
Piotr Malinowski
Maciej Sadowski tel. 89 509 344 667
www.arteria.olsztyn.pl
1422otbr-a-M

dr n. med. MACIEJ BIERNACKI
SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ
•chirurgia ogólna •chirurgia onkologiczna •żylaki •przepukliny •usuwanie drobnych zmian skórnych •leczenie chorób piersi •leczenie nowotworów przewodu pokarmowego
Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)
89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, 508 36 26 52
1322otbr-a-M

Dr n. med. JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30
REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33
Olsztyn ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)
17122otbr-A-P

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog
poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00
Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00
Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED
17222otbr-A -P

Dr n. med. PIOTR MALINOWSKI
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
• Diagnostyka i badanie chorób naczyń
• Usuwanie żylaków: laserowe, nieoperacyjne, operacyjne, skleroterapia
ZABIEGI:
środa 16.00-18.00, czwartek 16.00-18.00
KONSULTACJE:
środa 18.00-19.30, czwartek 18.00-19.30
Olsztyn, ul. Kopernika 30, gabinety nr 14 i 15
9422otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

PREMIER W SKÓRZANEJ RAMONESCE

PODOBNO KAŻDY ROZWINIĘTY KRAJ MA SWÓJ „AMERYKAŃSKI SEN". O CZYM W TAKIM RAZIE ŚNIĄ FINOWIE? MOŻE O KARIERZE NA WZÓR SANNY MARIN, KTÓRA WYDAJE SIĘ IDEALNIE ODZWIERCIEDLAĆ PRZEKRÓJ TAMTEJSZEGO SPOŁECZEŃSTWA. MŁODA PREMIER WŁAŚNIE WPROWADZA KRAJ DO NATO.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI
m.chroscielewski@gazetaolsztynska.pl

Już jako nastolatka starała się zarobić na własne utrzymanie. Pracowała m.in. jako pakowaczka, kasjerka oraz kolporterka prasy, również w trakcie studiów prawniczych na Uniwersytecie w Tampere. To właśnie w tym czasie 20-letnia Sanna Marin zaangażowała się w politykę, wstępując do młodzieżówki Socjaldemokratycznej Partii Finlandii, gdzie wykrystalizowała swoje poglądy i umocniła ideologiczne korzenie, z których wyrosła jej szybka i prężna kariera polityczna. Aby w pełni zrozumieć priorytety polityki prowadzonej przez premier Marin, należy cofnąć się do jej dzieciństwa.

NAZNACZONA

Sanna Mirella Marin urodziła się 16 listopada 1985 roku w Helsinkach, ale już jako dziecko zmieniała miejsce zamieszkania. Jej rodzina przenosiła się m.in. do Espoo oraz Pirkkali, zanim finalnie osiadła w Tampere. Słowo „rodzina" jest w jej przypadku bardzo ważne, bo rodzice małej Sanny rozwiedli się z powodu problemów alkoholowych Lauriego, ojca przyszłej szefowej kraju. Po rozstaniu z mężem jej matka związała się z inną kobietą i obie panie wspólnie wychowywały dorastającą Sannę, co na pewno bardzo ułatwiło jej zrozumieć światopoglądowe postulaty lewicy.

Gdy Sanna Marin miała 23 lata, wystartowała w wyborach samorządowych i jakkolwiek wyborcy jej nie zaufali, to młoda działaczka zebrała cenne doświadczenie w żywej polityce. Opłaciło się 4 lata później – w 2012 roku została radną Tampere, jednego z największych ośrodków przemysłowych kraju, nazywanego fińskim Manchesterem. Kolejne lata to – używając terminologii rodem z gier komputerowych – nieustanne levelowanie Sanny Marin. W 2013 roku zostaje wiceprzewodniczącą tamtejszej rady miejskiej, a dwa lata później – w 2015 – z powodzeniem startuje w wyborach do fińskiego parlamentu, Eduskunty. Gdy uzyskała reelekcję w 2019 roku, dochodzą jej obowiązki ministerialne. Została szefową resortu transportu i turystyki w ciekawym kadrowo rządzie premiera Anttiego Rinne.

Premiera, którego bardzo szybko zastąpiła. Rząd Rinne podał się do dymisji 3 grudnia tego samego roku, do czego przyczynił się długotrwały strajk fińskich pocztowców. Co istotne, 76. gabinet rządowy w historii Finlandii, na czele którego stanęła Sanna Marin, był de facto tym samym kadrowo rządem socjaldemokraty Rinne, tworzonym przez barwny konglomerat sojuszniczy partii: macierzystej SDP; centrowej Partii Centrum; niedojrzałych czerwonych, czyli „ekologów" z Ligi Zielonych i już właściwych „czerwonych", czyli komunistów z Sojuszu Lewicy. W rządowej koalicji znalazło się jeszcze miejsce dla centroprawicowej Szwedzkiej Partii Ludowej (reprezentuje mniejszość szwedzkojęzyczną w Finlandii). 10 grudnia 2019 roku krajowy parlament zatwierdził Sannę Marin na stanowisku premiera i tym samym

fot. Getty Images

34-letnia polityczka została najmłodszą wówczas na świecie szefową krajowego rządu, który w większości stanowiły kobiety.

BLISKO LUDZI – LUDZKIE BŁĘDY

W pozytywnym odbiorze Sanny Marin jako kobiety „z gminu" na pewno pomaga fakt, że nie unika swojego trudnego dziedzictwa i oferuje postulaty miłe dla uszu przeciętnego fińskiego Korhonena (najpopularniejsze nazwisko w kraju, odpowiednik naszego Kowalskiego), czyli m.in. prowadzenie polityki socjalnej, wyrównywanie szans oraz wspieranie najbiedniejszej części społeczeństwa. Do tego postępowej części wyborców, a tych jest w Finlandii sporo, podoba się, że ich „premierka" jest wegetarianką i była wychowywana przez lesbijki. Co ciekawe, skrajna lewica i feministki trochę udają, że nie widzą, iż premier Finlandii ma „ślubnego" męża, byłego piłkarza Markusa Räikkönena, z którym para ma córkę Emmę (ur. w 2018). Lewicowe media nadal lubią go nazywać „partnerem". A już w ogóle są ślepe na to, iż Sanna Marin identyfikuje się jako chrześcijanka.

Młoda premier nie ustrzegła się też kilku wizerunkowych błędów. Z braku miejsca i nie wchodząc w szczegóły, dość wspomnieć, że chodziło o wydatkowanie środków państwowych na własne śniadania rodzinne oraz sprawę związaną z koronawirusem. Otóż premier Marin po kontakcie z zarażonym ministrem spraw zagranicznych kraju wybrała się na wieczorne party do helsińskiego pubu. Tłumaczyła się potem słowami lekarza, który miał jej powiedzieć, że jako w pełni zaszczepiona nie musi poddawać się izolacji po kontakcie z zarażoną osobą. Opinia społeczna bardzo szybko wybaczyła jej obie – i w zasadzie jedyne – wpadki, a ona równie szybko ponownie zapunktowała, prezentując się w skórzanej ramonesce na najstarszym i uwielbianym przez Finów festiwalu rockowym Ruisrock w Turku (8-10 VII 22).

SPOKÓJ

Jeżeli jednak ktoś spodziewałby się po premier Finlandii realizowania skrajnych postulatów, może się trochę zdziwić. Jakkolwiek karierę polityczną miała błyskawiczną, to polityka prowadzona przez kobietę wychowaną w tak wyjątkowych okolicznościach jest stosunkowo zrównoważona i spokojna. Zachęcana przez środowiska feministyczne do manifestowania swojego życiorysu i płci, odpowiada spokojnie, że nie interesują jej te kwestie, tylko polityczna praca na rzecz fińskiego społeczeństwa. W polityce wewnętrznej Sanna Marin skupia się na ekologii i wyrównywaniu szans społecznych, czyli standardowym pakiecie poglądów polityków kojarzonych z nowoczesną lewicą. Dużo mówi o neutralności węglowej i ekologii. O wiele ciekawsza – a na pewno trudniejsza – jest polityka zagraniczna prowadzona przez młodą fińską premier.

PRZEŁOM

To właśnie w trakcie jej kadencji Władimir Putin dokonał zbrojnej inwazji na Ukrainę, co obudziło w Finach chęci wstąpienia do NATO. Nie ufają Putinowi. To będzie moment przełomowy w historii kraju, który do tej pory pozostawał niejako neutralny, jeżeli chodzi o światowe pakty militarne. Dość powiedzieć, że Sanna Marin dopiero w świetle rosyjsko-ukraińskiej wojny wyraźnie opowiedziała się za akcesją do NATO. Dlaczego wcześniej się wstrzymywała?

Jakkolwiek może to wydać się dziwne w perspektywie obecnych wydarzeń i epizodu w postaci wojny sowiecko-fińskiej (wojna zimowa 1939-1940), to oba kraje łączą nietypowe relacje historyczne.

W 1809 roku Rosja wygrała ze Szwedami starcie o Finlandię, dzięki czemu powstało Wielkie Księstwo Fińskie, z carem jako władcą. Ponad sto lat Rosja carska niejako odbudowywała kraj, w kontrze do skonfliktowanych z nią Szwedów, którzy nieco prześladowali swoich skandynawskich sąsiadów. Przez niemal cały wiek carat stopniowo luzował swoją obecność w regionie i m.in. odbudowywał kulturę oraz język fiński (w 1863 roku Aleksander II Romanow zrównał go ze szwedzkim). W 1906 roku Rosja Carska utworzyła fiński parlament – Eduskuntę. Niepodległość Finowie odzyskali w grudniu 1917 roku, co bolszewicka już Rosja uznała ostatniego dnia miesiąca. Historia relacji fińsko-rosyjskich jest naprawdę skomplikowana (z przewagą pozytywnych). To dlatego „car" Putin, który przez jakiś czas starał się w polityce wewnętrznej nawiązywać do kultu tzw. Białych i tradycji carskich, wolę akcesji Finlandii do NATO nazwał „zdradą i ciosem w plecy". Teraz NATO przybędzie sojuszników (Szwecja również chce należeć do paktu), a Rosji strategicznych wrogów. Akcesję obu skandynawskich krajów już ratyfikowały pierwsze państwa (Dania, Norwegia, Islandia). Polska zamierza to zrobić jeszcze w sierpniu.

NIE CHCE DRAŻNIĆ NIEDŹWIEDZIA

Jak na ten moment to właśnie akcesja Finlandii do NATO jest największym międzynarodowym osiągnięciem młodej premier Marin, bo do takowych chyba nie zaliczymy np. podnoszenia kwestii prześladowań Ujgurów w dalekich i egzotycznych Chinach. Obecna rzeczywistość geopolityczna i trwająca na wschodnich rubieżach Europy wojna rzuciły Sannę Marin na głęboką wodę. Jej kraj nie ma atomu, a ona sama stwierdziła, że nie chce u siebie natowskich baz. Nie chce drażnić rosyjskiego niedźwiedzia, ale jednocześnie stawia się w militarnej pustce. Czas pokaże, czy wychowana w kraju tysiąca jezior zrównoważona i racjonalna młoda fińska premier umie pływać w geopolitycznym oceanie.

Ten tekst jest kolejnym z cyklu: „O nich się mówi". Wcześniej ukazały się: Liz Truss: Czy Liz Truss dorówna ikonie?; Michaił Gorbaczow: Miły uśmiech i zęby ze stali; Donald Trump: Biznesmen w Białym Domu; Dmitrij Muratow: Sprawiedliwy w Sodomie; Boris Johnson: Śmieszny, błyskotliwy i skuteczny; Olaf Scholz: Naiwny jak Niemiec?; Franciszek: Papież Franciszek; Emmanuel Macron: Na szczyt i powrotem?; Kamala Harris: Niszczycielska szklanych sufitów; Elon Musk: Wszystko jest możliwe?; Joe Biden: Nadzieja wolnego świata; Bill Gates: Zbawca ludzkości?

eprasa.pl 42dbe46540

TRZY RAZY MARSZAŁEK PIŁSUDSKI

Z TRZECH PRZEDWOJENNYCH RZEŹB ZWIĄZANYCH Z MARSZAŁKIEM JÓZEFEM PIŁSUDSKIM, KTÓRE BYŁY DZIEŁEM BALBINY ŚWITYCZ-WIDACKIEJ, ZACHOWAŁA SIĘ TYLKO JEDNA. SPRAWDZIŁAM, JAKIE BYŁY ICH LOSY. W TYM ROKU MIJA 50 LAT OD ŚMIERCI OLSZTYŃSKIEJ RZEŹBIARKI.

BEATA BROKOWSKA
b.brokowska@gazetaolsztynska.pl

POPIERSIE MARSZAŁKA: 1924 ROK

Na zdjęciu na pierwszym planie popiersie Józefa Piłsudskiego. Z jednej strony autorka — młoda, piękna dziewczyna, Balbina Świtycz-ówna, zwana Bajką. Zza drugiego ramienia marszałka spogląda jej przybrana matka Stanisława Witkowska, nauczycielka francuskiego i rysunku. Fotografia została zrobiona w pracowni Balbiny w Kobryniu na Polesiu, gdzie mieszkała z przybranymi rodzicami: Stanisławą i jej ojcem, doktorem medycyny Józefem Witkowskim. Rodzice Bajki — Maria i Nikodem Świtycz-owie — oraz rodzeństwo umarli w czasie epidemii.

W 1924 roku Balbina Świtycz-ówna skończyła gimnazjum humanistyczne w Brześciu nad Bugiem. Była uzdolniona plastycznie i marzyła o studiach w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Żeby się dostać, musiała przedstawić komisji swoje rzeźby. Wykonała je w pracowni, którą specjalnie dla niej urządził — w dużej łaźni dobudowanej do domu — Józef Witkowski. Tam powstały jej młodzieńcze prace.

— Jedną z nich było popiersie marszałka Józefa Piłsudskiego — opowiadała mi kilka lat temu Jowita Solarska z Olsztyna, córka Balbiny Świtycz-Widackiej. — To był oczywisty wybór. Mama wychowywała się na Kresach w domu przesiąkniętym patriotycznym duchem. Czy można powiedzieć, że Piłsudski otworzył mamie drogę do kariery artystycznej? W pewnym sensie tak. Dostała się na studia. I na tej jednej rzeźbie związki z Piłsudskim się nie skończyły.

Świtycz-ówna studiowała w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w latach 1924-1929 pod kierunkiem wybitnego rzeźbiarza prof. Konstantego Laszczki. Skończyła studia z wynikiem celującym, ale co się stało z popiersiem? Nie wiadomo. Może zostało na uczelni jako anonimowa praca egzaminacyjna? I pewnie nie ma po nim śladu.

Fot. Piotr Ligier, dzięki uprzejmości Muzeum Narodowego w Warszawie

Poleszuczka, rzeźba Balbiny Świtycz-Widackiej, 1935 rok

POLESZUCZKA: 1935 ROK

Po studiach w Krakowie Balbina Świtycz-ówna wróciła w rodzinne strony na Polesie. Pracowała w gimnazjum w Kobryniu jako nauczycielka rysunków, robót ręcznych i gimnastyki. W 1932 roku wyszła za mąż za Iwona Widackiego, mieszkali w Kobryniu, na świat przyszły dwie córki.

Mimo pracy w szkole Balbina Świtycz-Widacka cały czas rzeźbiła. W 1935 roku dostała złoty medal na wystawie podczas Jarmarku Poleskiego w Pińsku, gdzie pokazała swoje rzeźby — w tym popiersie pisarki Marii Rodziewiczówny, krewnej męża. Mieszkańcy Polesia zamówili u niej rzeźbę, którą chcieli ofiarować marszałkowi Piłsudskiemu. Powstała postać kobiety niosącej na plecach dziecko. Była to mieszkanka Polesia, otulona chustą, w łapciach. Rzeźba miała 1,32 metra wysokości, została odlana w brązie. „Społeczeństwo Polesia ofiarowuje je marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu na imieniny. 1935 rok" — taki napis widniał na tabliczce.

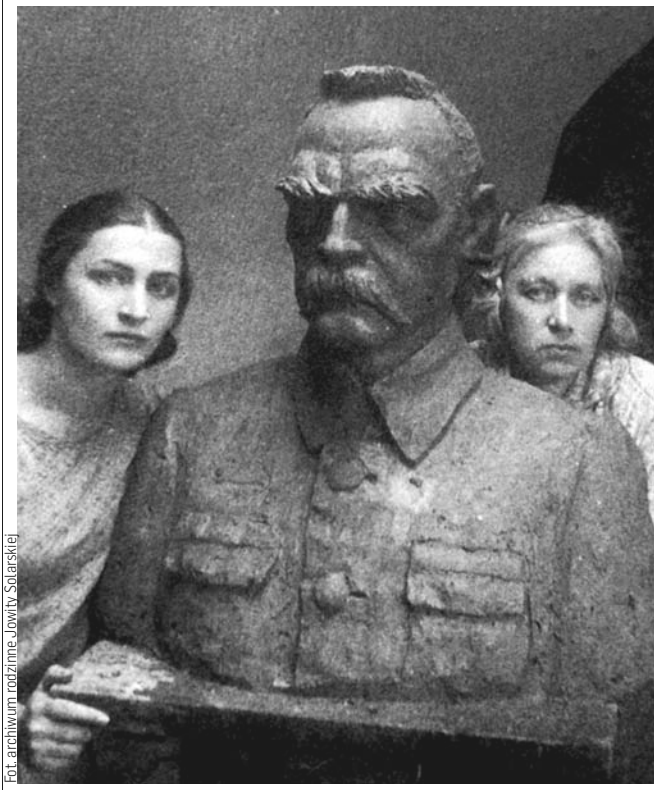

Fot. archiwum rodzinne Jowity Solarskiej

Balbina Świtycz-ówna i Stanisława Witkowska z popiersiem marszałka, 1924 rok

Marszałek był już chory, prezent dostał, ale to były jego ostatnie imieniny. Dwa miesiące później — 12 maja 1935 roku — zmarł.

Jak dowiedziałam się od Małgorzaty Basaj, p.o. kierownika Działu Wystaw i Popularyzacji Nauki w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, rzeźba ta do 1939 roku znajdowała się w przedwojennym Muzeum Piłsudskiego w Belwederze. Co ciekawe, została wywieziona przez Niemców do Austrii i rewindykowana w 1946 roku z Salzburga. W tej chwili nie ma już oryginalnej podstawy. O tej podstawie opowiadała mi pani Jowita: — Rzeźba stała na grubym pniu z lipy z naszego majątku Hliniszcze na Polesiu, widać go na przedwojennych zdjęciach.

Balbina Świtycz-Widacka sądziła, że rzeźba zaginęła. Gdy w latach 60. pracowała nad popiersiem prof. Stanisława Lorentza, dyrektora Muzeum Narodowego, zapytała go o Poleszuczkę. — Powiedział, że takiej rzeźby w zbiorach nie ma, więc obie z mamą byłyśmy przekonane, że zaginęła w czasie wojny. Tymczasem dostałam telefon od znajomych, którzy powiadomili mnie, że rzeźba jest w warszawskiej Królikarni — mówiła kilka lat temu pani Jowita, której marzeniem było zobaczenie rzeźby na żywo, bo znała ją tylko ze zdjęć i miniaturek. Obecnie Poleszuczka znajduje się w magazynie Muzeum Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego w Warszawie.

Praca miała pecha, bo została uszkodzona podczas wypożyczenia do Urzędu Miejskiego w Pruszkowie. Wróciła w 1994 roku bez tabliczki z dedykacją. Obecnie zrekonstruowano fragment nogi i dodano patynę.

ALEKSANDRA PIŁSUDSKA: 1939 ROK

W styczniu 1939 roku do Balbiny Świtycz-Widackiej przyszedł niezwykły list: „Wielce Szanowna Pani! Zawiadamiam uprzejmie, iż Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska wyraziła zgodę, by pozować Szanownej Pani do rzeźby-portretu w marcu bieżącego roku. Proszę przyjąć wyrazy głębokiego szacunku i poważania". List podpisał dyrektor muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze A. Borkiewicz, podpułkownik. Data: 18 stycznia 1939 r.

Balbina Świtycz-Widacka pojechała więc do Warszawy, by rzeźbić popiersie Piłsudskiej. — Spotykały się w Sulejówku. Mama wspominała, że w sulejowskim dworku poznała obie córki Piłsudskich — Wandę i Jadwigę — a gdy podano obiad, poczuła się jak w domu, bo na stole pojawił się serwis ćmielowski z charakterystycznym greckim ornamentem, a taki sam mieliśmy w domu. Do dziś go mam, choć już zdekompletowany — opowiadała mi kilka lat temu Jowita Solarska.

„Głos Polesia" z 1939 roku pisał, że młoda utalentowana artystka z Polesia wykonała rzeźbę marszałkowej: „Własnoręczny podpis Aleksandry Piłsudskiej złożony na popiersiu jest potwierdzeniem, że dzieło zostało wykonane z natury, nie z fotografii".

Jednak nieznane są dalsze losy popiersia Piłsudskiej.

Małgorzata Basaj z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku opisuje poszukiwania: — Jeśli rzeczywiście artystka przekazała popiersie Piłsudskiej, to prawdopodobnie mogło ono trafić albo do dworku w Sulejówku, albo do jej warszawskiego mieszkania przy ulicy Klonowej. Niestety, na znanych mi fotografiach z tych miejsc nie widziałam rzeźby, co oczywiście nie oznacza, że jej tam nie było.

We wrześniu 1939 roku Piłsudska wraz z córkami opuściły Polskę. Nie ma możliwości, żeby zabrały ze sobą rzeźbę tej wielkości. Jeśli była w Sulejówku, to jak wszystkie ruchomości z dworku zaginęły w 1948 roku. Dzisiaj wiemy, że niemal wszystko trafiło do Helenowa pod Warszawą — obecnie to Ośrodek Reprezentacyjny Ministerstwa Obrony Narodowej, a wtedy był to Dom Wypoczynkowy Ministerstwa Obrony Narodowej w Helenowie. Tam właśnie udało się nam zidentyfikować kilkanaście obiektów (mebli, dzieł sztuki) pochodzących z Milusina (dworku Piłsudskich), nie było wśród nich popiersia Piłsudskiej. W Helenowie byliśmy z naszym dyrektorem i kierownikiem działu zbiorów Romanem Olkowskim osobiście, byliśmy we wszystkich pomieszczeniach — sądzę, że zauważylibyśmy taki obiekt. Ale tak jak wspomniałam, tam odnaleźliśmy niewiele rzeczy — kończy wyjaśnienia Małgorzata Basaj i podkreśla, że gdyby popiersie się odnalazło, byłaby to bardzo cenna pamiątka w Muzeum w Sulejówku.

Fot. archiwum rodzinne Jowity Solarskiej

Popiersie Aleksandry Piłsudskiej i autorka Balbina Świtycz-Widacka, 1939 rok

Autorka jest stypendystką Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Balbina Świtycz-Widacka (1901-1972), rzeźbiarka i poetka, absolwentka ASP w Krakowie. Jej mistrzem był prof. Konstanty Laszczka. Przed wojną mieszkała w Kobryniu na Polesiu. Na Warmię i Mazury przyjechała w 1952 roku, początkowo mieszkała w Giżycku, potem w Olsztynie, gdzie zmarła 28 lipca 1972 roku. Jest autorką ponad 1000 rzeźb. W Olsztynie najbardziej znane to popiersie Adama Mickiewicza na skwerze przy I LO oraz w parku Podzamcze: Wiosna, Amor na czatach i fontanna Ryba z dzieckiem. W regionie — postać Michała Kajki w Ełku i popiersie Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Rucianem Nidzie.

eprasa.pl 42dbe46540

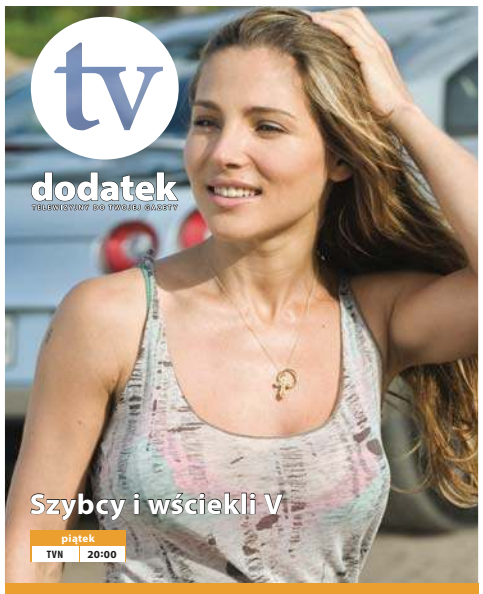

5 – 11 sierpnia 2022

Piątek

23:25 TVP2 **Nie ma tego złego**

komedia, Belgia, Francja, 2017

Marie - Francine (Valerie Lemercier) zostaje porzucona przez męża, który zakochał się w znacznie młodszej kobiecie. Ponieważ nie stać jej na wynajem satysfakcjonującego lokum jest zmuszona wrócić do domu rodziców. Mieszczańscy rodzice, traktują swoją córkę jakby nadal była dzieckiem. Nie tylko strofują ją na temat tego o której wraca do domu - matka gotuje ulubione śniadanie z czasów dzieciństwa i stara się rozweselić dorosłą kobietę szmacianymi lalkami. Marie-Francine poznaje sympatycznego kucharza.

Sobota

20:00 TVN **Podatek od miłości**

komedia romantyczna, Polska, 2018

Marian ma swoje sposoby, by uniknąć płacenia podatków. Przychodami mężczyzny interesują się pracownicy skarbówki, którzy podejrzewają go o oszustwo. Do kontroli zostaje oddelegowana Klara - energiczna służbistka, a prywatnie pasjonatka boksu. Kobieta może poszczycić się wieloma imponującymi sukcesami zawodowymi. Nie wzruszają jej łzy pechowców, którym nie udało się ukryć dochodów. Marian korzysta z porady adwokata. Oświadcza, że zarabia jako mężczyzna do towarzystwa.

Niedziela

21:15 TVP1 **Światło między oceanami**

dramat obyczajowy, Nowa Zelandia, USA, Indie, 2016

Tom Sherbourne w trakcie I wojny światowej wsławił się wieloma bohaterskimi czynami na polu bitwy. Po opuszczeniu armii spotyka na swej drodze Isabel. Zakochuje się w niej z wzajemnością. Po ślubie weteran zatrudnia się jako latarnik na bezludnej wyspie u wybrzeży Australii. Dołącza do niego wybranka. Oboje wiodą szczęśliwe życie w malowniczym otoczeniu. Z czasem zaczyna ich dręczyć niespełnione marzenie o posiadaniu potomka. Po miesiącach bezowocnych starań załamana Isabel popada w depresję.

Poniedziałek

22:00 TVP2 **Randka w ciemno**

komedia romantyczna, Polska, 2009

Studentka psychologii Majka Linde (Katarzyna Maciąg) wciąż bardzo przeżywa rozstanie z żonatym biznesmenem Cezarym (Bogusław Linda), który porzucił ją dla innej kobiety. Przyjaciółki dziewczyny, Jola (Joanna Jakubas), Stasia (Dominika Kluźniak) i Anna (Karolina Nowakowska), robią wszystko, aby zapomniała wreszcie o burzliwym romansie ze starszym od siebie mężczyzną. Z okazji urodzin zgłaszają koleżankę do telewizyjnego programu „Randka w ciemno".

Wtorek

21:35 TVN **Chiński zodiak**

film karate, Hongkong, Chiny, 2012

Asian Hawk wraz z zespołem dostaje zadanie odnalezienia zaginionych, odlanych z brązu głów zwierząt, które symbolizują chińskie znaki zodiaku. Dwanaście figur było dawniej ozdobą pałacu Yuanmingyuan. Zostały one zrabowane w XIX wieku przez brytyjskich i francuskich żołnierzy. Grupie udaje się zdobyć trzy posążki i sprzedać je za bezcen. Następnie najemnicy jadą do Francji, gdzie ponoć znajdują się kolejne artefakty. Hawk, wspierany przez chińskiego studenta i paryżankę, staje po stronie idealistów.

Środa

00:00 TVN **Sahara**

film przygodowy, Niemcy, Hiszpania, USA, 2005

Tajny agent, podróżnik i odkrywca Dirk Pitt (Matthew McConaughey) znajduje monetę z czasów wojny secesyjnej. Dowiaduje się, że jest ona wskazówką do odnalezienia skarbu ukrytego w piaskach Sahary. Prawdopodobnie jest nim „Statek śmierci", czyli okręt konfederatów, na którego pokładzie znajdował się bezcenny ładunek. Pitt postanawia odszukać tajemnicze kosztowności. W wyprawie towarzyszy mu przyjaciel Al Giordino (Steve Zahn). Razem jadą do afrykańskiego państwa Mali.

Czwartek

22:45 TVN **Sztuka zrywania**

komedia romantyczna, USA, 2006

Gary poznał Brooke na meczu bejsbolowym. Od razu wiedział, że to właśnie ta. Odważny podryw zaowocował poważnym związkiem. Zakochani mają za sobą wiele wspomnień i od jakiegoś czasu dzielą mieszkanie. Trudno jednak o bardziej niedobraną parę. On - przewodnik wycieczek - to leniwy bałaganiarz, duży chłopiec, który przedkłada zabawę nad obowiązki. Ona zaś jest perfekcjonistką. Elegancka i poukładana idealnie wpisuje się w wizerunek profesjonalnej znawczyni dzieł sztuki.

piątek — 5 sierpnia

TVP 1

05:10 **Szpiedzy w Warszawie**
06:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Agape** - magazyn
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Pogoda poranna**
08:15 **Kwadrans polityczny**
08:35 **Ranczo** - serial obyczajowy
09:35 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:25 **Okrasa łamie przepisy** - Na jagody - magazyn kulinarny, reż. Tomasz Rostworowski
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Natura w Jedynce**

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:15 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial obyczajowy
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Kolarstwo**
19:30 **Wiadomości**
20:10 **Alarm!** - magazyn
20:35 **Bolivar** - serial
22:30 **Człowiek ze złotym pistoletem** - film sensacyjny
00:35 **Kolarstwo**
00:50 **Każdego dnia** - dramat
02:35 **Boks** - Gala KnockOut Boxing Night
03:40 **S. W. A. T. - Jednostka specjalna** - serial

TVP 2

05:05 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:20 **Anna Dymna - spotkajmy się**
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:45 **Pytanie na śniadanie**
11:10 **Szlakiem Tour de Pologne** - reportaż
11:20 **Smaki świata** - magazyn kulinarny
11:50 **Złotopolscy** - telenowela
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:10 **Wydział kryminalny Kitzbühel** - serial
16:00 **Koło fortuny**

TELETURNIEJ

16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
19:35 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:10 **Postaw na milion**
21:10 **Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2022**
23:25 **Nie ma tego złego** - komedia romantyczna
01:10 **Na ringu z rodziną** - film fabularny
03:10 **Lekarka z rajskiej wyspy. Nagły wypadek** - film obyczajowy
04:55 **Rodzinka.pl** - serial

TVN

06:20 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy, Polska
06:50 **Milionerzy**
07:20 **Bunt** - serial, Polska
07:55 **Tajemnice miłości**
09:00 **Ten moment**
09:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
10:40 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:40 **Doradca smaku**
11:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
12:55 **Tajemnice miłości**
14:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:10 **Ten moment**
16:45 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarny
17:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:50 **Uwaga!**

FILM SENSACYJNY

20:00 **Szybcy i wściekli V** - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster, Tyrese Gibson, Chris 'Ludacris' Bridges
22:50 **Gniew Tytanów** - film przygodowy, USA, Hiszpania, 2012, reż. Jonathan Liebesman, wyk. Sam Worthington, Liam Neeson, Ralph Fiennes, Édgar Ramírez, Rosamund Pike, Bill Nighy
00:55 **Kuba Wojewódzki**
02:00 **Uwaga!** - magazyn prod. Polska
02:20 **Noc magii**
03:45 **Kto was tak urządził**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy**
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**
16:40 **Gliniarze**
17:40 **Sekrety rodziny**
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:00 **Disco Hit Festiwal Kobylnica 2022**
23:35 **X-Men: Przeszłość która nadejdzie** W niedalekiej przyszłości mutanci żyją w ciągłym zagrożeniu.

FILM PRZYGODOWY

02:20 **Dlaczego nie** Małgosia kończy studia na ASP w Warszawie. Jej marzeniem jest praca w agencji reklamowej. Zdobycie takiej posady nie jest jednak łatwe. Aby zarobić na swoje utrzymanie, dziewczyna zaczyna rozwozić pizzę. Jej życie całkowicie się zmienia, gdy poznaje przystojnego Janka. Nie wie, że jest on prezesem firmy reklamowej, w której stara się o pracę. By zdobyć jego serce, musi się zmierzyć z Renatą i Ewą.
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:00 **Teledysk**
07:40 **Informacje kulturalne** - informator kulturalny
08:10 **Tamte lata, tamte dni** - magazyn
08:55 **Chce się żyć** - film obyczajowy, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Dawid Ogrodnik, Kamil Tkacz, Dorota Kolak, Arkadiusz Jakubik, Anna Nehrebecka, Katarzyna Zawadzka, Mikołaj Roznerski, Anna Karczmarczyk, Janusz Chabior
11:00 **Polskie drogi** - serial
12:50 **Lato pszczół** - film krótkometrażowy, prod. Finlandia, 2021, reż. Ida - Maria Olva, wyk. Irina Pulkka, Jarmo Perälä, Miia Selin
13:30 **Pierre Richard** - komik dyskretny, prod. Francja, 2016, reż. Gregory Monro
14:35 **Mysz** - film TVP

KOMEDIODRAMAT

15:35 **Bo oszalałem dla niej** - komediodramat, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Zdzisław Wardejn, Gabriela Kownacka
17:30 **Scena muzyczna** - Brass Federacja - koncert
18:30 **Informacje kulturalne**
18:50 **Reżyserzy**
20:00 **Komediowe lato - U Pana Boga za miedzą** - komedia
22:05 **Bilet na księżyc** - film dokumentalny
23:25 **Kino Mistrzów** - Zabicie świętego jelenia
01:35 **Noc krótkich filmów** - Czary Mary Mama - dramat
01:55 **Noc krótkich filmów** - O Matko!

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny** Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości", efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość.
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
11:00 **Reporterzy. Z życia wzięte**
12:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial
13:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
14:00 **Reporterzy. Z życia wzięte**
15:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny

SERIAL OBYCZAJOWY

16:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy prod. Polska
17:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
20:00 **Sabotaż**
22:05 **Zabójcza przesyłka**
00:05 **Zemsta w Bangkoku**
02:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
02:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
03:30 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
04:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
04:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
05:30 **Dyżur** - serial dokumentalny

TVN 7

05:20 **Szpital** - program obyczajowy
06:20 **Papiery na szczęście** - serial, Polska
07:25 **Idealna niania** - program obyczajowy
08:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:10 **Sprzątaczki** - program obyczajowy
11:55 **Szpital** - program obyczajowy
12:55 **SOS Ekipy w akcji**
13:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
14:55 **Rozwód. Walka o wszystko**
15:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
17:00 **SOS Ekipy w akcji**
18:00 **Rozwód. Walka o wszystko**
19:00 **Ukryta prawda**

FILM OBYCZAJOWY

20:00 **Ukryte piękno** - film obyczajowy, USA, 2016, reż. David Frankel, wyk. Will Smith, Edward Norton, Kate Winslet, Michael Pena, Helen Mirren, Naomie Harris
22:15 **Król Skorpion** - film przygodowy, USA, Niemcy, Belgia, 2002, reż. Chuck Russell, wyk. The Rock, Steven Brand, Michael Clarke Duncan
00:00 **Wojna Charliego Wilsona** - film obyczajowy, USA, Niemcy, 2007, reż. Mike Nichols, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Philip Seymour Hoffman, Amy Adams, Ned Beatty
02:15 **Druga strona medalu**

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu Cordell Walker (Chuck Norris) walczy ze wszystkimi formami przestępczości w stanie Teksas. Pomagają mu w tym inni agenci na czele z Jimmym Trivettem (Clarence Gilyard Jr.) oraz pani prokurator Alex Cahill Walker (Sheree J. Wilson). **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Pierścionek z rubinem **10:55** Ryzykanci **11:55** Sędzia Judy **13:55** STOP Drogówka **15:55** Nowe Sekrety Sąsiadów **16:55** Pierścionek z rubinem **18:00** Hawaje 5-0 **19:00** Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy **20:00** Gwiazdy Kabaretu **21:00** Wielka Ucieczka **22:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **00:05** Motel 2: Pierwsze cięcie **01:55** Śmierć na 1000 sposobów **02:25** Disco Polo

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Ziemia Obiecana **13:15** Hostia stała się Ciałem, wino stało się Krwią **13:30** Msza święta **14:20** 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Zrozumieć Antycywilizacje **14:55** Słowo życia **15:00** Modlitwa **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Siódmy Sakrament **16:40** Prosto o gospodarce **17:00** Życie z Pasją **17:25** Święty na każdy dzień **17:30** Geopolityka **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć.... **19:30** Opowieści Theo **19:45** Modlitwa **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Serce dla Ukrainy **21:00** Apel Jasnogórski

eprasa.pl 42dbe46540

sobota 6 sierpnia

TVP 1

04:40 Klan - telenowela
06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Wojsko - polskie.pl
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:15 Sprawa dla reportera
10:10 Fascynujący świat - Kromdraai. Kolebka ludzkości - film dokumentalny, prod. Francja, 2020, reż. Cedric Robion
11:15 Rolnik szuka żony - reality show
12:15 Shalako - film fabularny, prod. Wielka Brytania, 1968
14:10 Z pamięci - felieton

MAGAZYN KULINARNY

14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Komisarz Alex
16:00 Lekkoatletyka - Diamentowa Liga - Memoriał Kamili Skolimowskiej, Chorzów
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Wojenne dziewczyny
19:15 Tour de Pologne
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:35 Bolivar - serial
21:30 Hit na sobotę - Przykładny obywatel - film
23:40 Cztery wesela i pogrzeb
01:45 Wojna imperiów

TVP 2

05:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:40 Rodzinny ekspres - magazyn
12:20 Kino familijne - Superpies - komedia, prod. USA, 1995, reż. Aaron Norris
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2022 - widowisko
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Smaki świata
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:15 Va Banque - teleturniej
18:40 Postaw na milion
19:35 Lajk!
20:00 Film fabularny
21:45 Hity wszech czasów

DRAMAT

22:55 Regulamin zabijania - dramat sensacyjny, prod. Kanada, Niemcy, USA, 2000, reż. William Friedkin, wyk. Tommy Lee Jones, Samuel L. Jackson, Ben Kingsley, Blair Underwood
01:10 Ocean desperacji - thriller, prod. USA, 2016, reż. Phil Volken, wyk. Eion Bailey, Bethany Joy Lenz, Danny Glover
03:10 Nie ma tego złego - komedia romantyczna, prod. Belgia, Francja, 2017, reż. Valerie Lemercier
04:50 Rodzinka.pl - serial
05:15 Zakończenie

TVN

06:20 Uwaga!
06:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:25 Kobieta na krańcu świata - program
09:00 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Na Wspólnj - serial, Polska
13:30 MasterChef Junior
15:10 Totalne remonty Szelągowskiej
16:15 Weekendowa metamorfoza
17:20 Kobieta na krańcu świata
17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!

KOMEDIA

20:00 Podatek od miłości - film komedia, Polska, 2017, reż. Bartłomiej Ignaciuk, wyk. Aleksandra Domańska, Grzegorz Damięcki, Roma Gąsiorowska, Michal Czernecki, Anna Smołowik, Ewa Gawryluk, Zbigniew Zamachowski, Magdalena Różczka
22:25 Pitch Perfect II - film komedia, USA, 2015, reż. Elizabeth Banks, wyk. Anna Kendrick
00:40 Ucieczka z NowegoJorku - film S-F, USA, 1981, reż. John Carpenter
02:45 Uwaga!
03:05 Noc magii
04:30 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat
08:30 Tedi i mapa skarbów
10:10 Ewa gotuje
10:40 Bogate dzieciaki bez kasy
11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
12:45 Górale
13:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Więzienie
17:45 Chłopaki do wzięcia
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Doda czy Dorota? Rabczewska jakiej nie znacie!
21:10 Obcy: Przymierze Statek osadniczy dociera na nieznaną planetę, która wydaje się być prawdziwym rajem dla człowieka.

FILM PRZYGODOWY

23:40 Niesamowity Spider-Man 2 Wspaniale jest być Spider-Manem. Dla Petera Parkera nic nie może się równać z uczuciem, jakiego doświadcza, kiedy kołysze się między drapaczami chmur, będąc bohaterem, lub spędzając czas z Gwen Stacy. Lecz bycie Spider-Manem ma swoją cenę: tylko Spider-Man może ochronić Nowojorczyków przed budzącymi grozę złoczyńcami, którzy zagrażają miastu.
02:45 Świat według Kiepskich
04:05 Kabarety
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Scena muzyczna
08:00 Informacje kulturalne - informator kulturalny
08:25 Słowobranie - magazyn
09:00 Paul Gauguin - Daleka droga do raju - film dokumentalny
10:10 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska
10:50 Serialowa nostalgia - Czterdziestolatek - serial
13:00 Czytelnia Biblioteki Narodowej - reportaż
13:30 Komediowe lato - U Pana Boga za miedzą - komedia
15:40 Muzyka Skalnego Podhala
16:05 Retro kino - Rudzielec - dramat, prod. Francja, 1932, reż. Julien Duvivier, wyk. Robert Lynen
17:50 Co dalej? - program publicystyczny
18:25 Legendy Rocka
19:30 Informacje kulturalne

FILM OBYCZAJOWY

20:00 Bilet do kina - Do zakochania jeden krok - film obyczajowy, prod. Wielka Brytania, 2017, reż. Richard Locraine, wyk. Imelda Staunton, Timothy Spall, Celia Imrie
22:00 Dziedziniec Kultury NCK - Józef Skrzek
23:40 Mocne Kino - Salvador - film fabularny
01:50 Co dalej? - program publicystyczny
02:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny
03:00 Kino nocne - Hitler kontra Picasso - film
04:45 Fotograf wojny - film dokumentalny
05:55 Zakończenie

TV Puls

06:00 Castle - serial kryminalny Poszukujący inspiracji pisarz otrzymuje pozwolenie na przyłączenie się do jednego zespołu z wydziału zabójstw nowojorskiej policji.
07:00 Taki jest świat - program informacyjny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań.
20:00 Mocne sobotnie kino: Demonstracja siły

THRILLER

22:00 22 kule Emerytowany gangster postanawia zemścić się na przyjacielu po tym, jak zostaje napadnięty i pozostawiony przez jego ludzi z 22 kulami w ciele.
00:25 Nikita
02:40 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny
03:05 Na jedwabnym szlaku
03:45 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
04:20 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska
05:00 Dyżur - serial dokumentalny

TVN 7

05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość 5
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:35 Młodzi Tytani: Akcja! Film - film przygodowy, USA, 2018, reż. Aaron Horvath, Peter Rida Michail, wyk. Greg Cipes, Scott Menville, Khary Payton, Tara Strong, Will Arnett, Nicolas Cage
09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:35 Dziewczyna i chłopak, wszystko na opak - film komedia, USA, 2010, reż. Rob Reiner, wyk. Madeline Carroll, Callan McAuliffe, Rebecca De Mornay, Anthony Edwards, John Mahoney, Penelope Ann Miller
15:30 Goonies - film przygodowy

KOMEDIA

17:55 Akademia policyjna V: Misja w Miami Beach - film komedia, USA, 1988, reż. Alan Myerson, wyk. Matt McCoy, Janet Jones, George Gaynes, G.W. Bailey
20:00 Hellboy II: Złota armia - film przygodowy, USA, Niemcy, 2008, reż. Guillermo Del Toro, wyk. Ron Perlman, Selma Blair, Doug Blair, Seth MacFarlane, Luke Goss
22:40 Operacja „Deszcz" - film S-F, Australia, 2020, reż. Luke Sparke, wyk. Temuera Morrison
01:10 Tajemnice pól śmierci
02:15 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Galileo - popularno-naukowy **11:00** Dziewczyny z drużyny 3 Britney wraz ze swoją drużyną cheerleaderek startuje w konkursie, w którym nagrodą będzie występ w teledysku Rihanny.
13:05 Przypadkowy mąż Terapeutka par i autorka popularnego programu radiowego, doktor Emma Lloyd, słynie ze zdroworozsądkowego podejścia do związków, które zaleca budować na bardziej solidnych podstawach niż namiętność czy - uważana przez nią za mit - romantyczna miłość. **15:00** STOP Drogówka
17:00 Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy prod. Polska **22:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **00:00** Snajper: Kolejne starcie **01:55** Śmierć na 1000 sposobów

TV Trwam

06:05 Pierre Teilhard de Chardin **07:00** Filmowe życiorysy. Mój dziadek 1 września 1939 - Zygmunt Rypiński **07:50** Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie **07:55** Poczet Wielkich Polaków **08:00** Informacje dnia **08:15** Westerplatte Młodych
08:55 Słowo życia **09:00** Głos serca **09:45** Muzyczne chwile **10:00** Informacje dnia **10:15** Retrospekcja **10:20** Cudowna Pani w bukowskim obrazie **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Ocalić od zapomnienia
11:15 14. Dziękczynienie w Rodzinie **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Święty na każdy dzień **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Informacje dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Głos serca **22:45** Katedra w Chartres - święta geometria **23:50** Muzyczne chwile **00:00** Słowo życia

niedziela 7 sierpnia

TVP 1

04:40 Klan - telenowela
05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk - show
06:25 Wojsko - polskie.pl
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn
09:05 Weterynarze z sercem
09:40 Człowiek ze złotym pistoletem - film
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Więcej niż solidarni - cykl reportaży
13:15 BBC w Jedynce - Szpiedzy wśród zwierząt
14:15 Z pamięci - felieton
14:25 Przyrodnik na tropie

SERIAL KRYMINALNY

14:50 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
15:40 Jan Serce - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Wojenne dziewczyny
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:15 Bolivar - serial
21:15 Zakochana Jedynka - Światło między oceanami - dramat, prod. Nowa Zelandia, Wielka Brytania, USA, 2016
23:35 Wojna imperiów
01:50 Przykładny obywatel - film fabularny
03:55 Film dokumentalny
04:50 Z pamięci - felieton

TVP 2

05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:35 Polska od kuchni - Miss Wdzięku - widowisko
12:05 Kino familijne - Bella i Sebastian - Film familijny, prod. Francja, 2013, reż. Nicolas Vanier, wyk. Flix Bossuet, Tchky Karyo, Margaux Chtelier
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2022 - widowisko muzyczne
16:15 Big Music Quiz - teleturniej muzyczny
17:05 Lajk!
17:25 Rodzinka.pl - serial komediowy
18:00 Panorama
18:15 Va Banque - teleturniej

SERIAL FABULARYZOWANY

18:50 Na sygnale - serial fabularyzowany
20:00 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2022 - Stężyca - Hity wszech czasów
23:25 Kino bez granic - Nie jesteś sobą - dramat obyczajowy, prod. USA, 2014, reż. George C. Wolfe, wyk. Emmy Rossum
01:20 Film fabularny
03:10 Moja krew - dramat, reż. Marcin Wrona, wyk. Eryk Lubos, Luu De Luy, Wojciech Zieliński, Marek Piotrowski, Krzysztof Kolberger
04:50 Zakończenie

TVN

05:10 Uwaga!
05:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
07:55 Akademia ogrodnika
08:00 Ślub od pierwszego wejrzenia
09:00 Dzień Dobry Wakacje
11:31 Weekendowa metamorfoza
12:35 Co za tydzień - magazyn
13:20 Mask Singer
14:50 Niania i wielkie bum - film rodzinny, USA, Francja, Wielka Brytania, 2010, reż. Susanna White, wyk. Ralph Fiennes
17:15 Kopciuszek: Roztańczona historia - film komedia, USA, Kanada
19:00 Fakty
19:45 Uwaga!

FILM PRZYGODOWY

20:00 Królewna Śnieżka i łowca - film przygodowy, USA, 2012, reż. Rupert Sanders, wyk. Kristen Stewart, Chris Hemsworth, Charlize Theron, Sam Clafin, Bob Hoskins, Ian McShane, Ray Winstone, Eddie Marsan
22:45 Atak na posterunek - film sensacyjny, USA, Francja, 2005, reż. Jean-François Richet, wyk. Ethan Hawke, Laurence Fishburne, Gabriel Byrne, Maria Bello, Drea de Matteo
01:00 Kuchenne rewolucje
02:00 Uwaga!
02:20 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
09:00 Ciągnie świnki do... wilkołaka Heimlich, Dieter i Chef to trzy małe świnki które mieszkają w jednym domu. Pewnego dnia Duży zły wilk wprowadza się do sąsiedniego domu. Heimlich widzi jak jego nowemu sąsiadowi wypadają przypadkowo noże z torby.
09:20 Mikołajek - film przygodowy Mikołajek to chłopiec, który ma wielu przyjaciół oraz mnóstwo energii do zabawy. I jak to zwykle bywa ze świetnymi pomysłami małych chłopców, dorośli nie wiadomo dlaczego uważają je za zupełnie nieodpowiednie.
11:05 Doktor Dolittle

FILM PRZYGODOWY

13:00 Kung Fu Panda 3 Po spotyka swego dawno zaginionego ojca i obaj wyruszają do sekretnej krainy pand, gdzie poznają nowych, przezabawnych bohaterów.
15:00 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki
17:40 Nasz Nowy Dom - magazyn
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
22:00 Cenny ładunek
00:05 Obcy: Przymierze
02:40 Świat według Kiepskich
04:05 Kabarety
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

06:50 Kalina Jędrusik - program muzyczny
07:35 Piosenki z programu „Wieczorny gość" - Kalina Jędrusik
08:00 Liturgia prawosławna z cerkwi w Sokółce
09:05 Z przytupem - Trojak - widowisko kameralne
09:35 Animama - serial
10:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
10:55 Serialowa nostalgia - Nemocnice na kraji mesta. Szpital na peryferiach
12:05 Zew krwi - film fabularny, prod. Norwegia, Włochy, Wielka Brytania, Hiszpania, Francja
14:05 Bilet do kina - Do zakochania jeden krok - film
16:10 Kromer Festival Biecz
17:15 Niedziela z... tajemniczą dziewczyną
19:30 Informacje kulturalne

FILM FABULARNY

20:00 Aleksander Wielki - film fabularny, prod. USA, 1956, reż. Robert Rossen, wyk. Richard Burton, Frederic March, Claire Bloom
22:25 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:05 Paul Gauguin - Daleka droga do raju
00:10 Ostatnia rodzina - dramat
02:25 Informacje kulturalne
02:50 Mocne Kino - Salvador - film fabularny
04:55 Leć, ptaszku, leć. Opowieść o węgierskich domach tańca
05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

07:40 Wielkie wakacje
09:30 Gamoń
11:45 Ace Ventura: Zew natury Ekscentryczny detektyw wyrusza na misję do jednej z afrykańskich wiosek. Musi odnaleźć białego nietoperza czczonego przez lokalne plemię.
13:40 Goście, goście W wyniku pomyłki czarnoksiężnika dwunastowieczny rycerz Godfryd de Montmirail oraz jego wierny giermek, Jacquouille, zostają przeniesieni do XX wieku.
15:50 Dorwać Smarta Para tajnych agentów planuje unieszkodliwić członków zbrodniczej organizacji, by ocalić świat przed rządami terroru.
18:00 XX Mazurska Noc Kabaretowa

FILM PRZYGODOWY

20:00 Niedziela z gwiazdami: Igrzyska śmierci: Kosogłos Katniss Everdeen niechętnie staje się symbolem buntu ludności przeciwko władzy autokratycznego Kapitolu.
22:40 xXx Xander Cage, miłośnik sportów ekstremalnych, zostaje zwerbowany przez amerykański rząd i jako tajny agent udaje się z misją do Pragi.
01:10 Wojenny biznes
03:25 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny
03:55 Napisała: Morderstwo

TVN 7

05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:30 Ten moment
08:00 Babe: Świnka z klasą - film rodzinny, Australia, USA, 1995, reż. Chris Noonan, wyk. James Cromwell, Magda Szubanski, Zoe Burton, Wade Hayward, Christine Cavanaugh, Miriam Margolyes, Danny Mann, Hugo Weaving
10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:15 Dennis rozrabiaka - film komedia, USA, 1993, reż. Nick Castle, wyk. Walter Matthau, Mason Gamble, Joan Plowright, Christopher Lloyd, Lea Thompson, Paul Winfield
15:20 Teoria wszystkiego - film obyczajowy

FILM S-F

17:55 Wehikuł czasu - film S-F, USA, 2002, reż. Simon Wells, wyk. Guy Pearce, Mark Addy, Phyllida Law, Sienna Guillory, Orlando Jones, Samantha Mumba
20:00 Niepamięć - film S-F, USA, 2013, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise, Morgan Freeman, Olga Kurylenko
22:45 Noc oczyszczenia: Czas wyboru - film sensacyjny, USA, Japonia, 2016, reż. James DeMonaco, wyk. Frank Grillo, Elizabeth Mitchell, Mykelti Williamson
00:55 Tajemnice pól śmierci - dokument

TV 4

07:00 Liczę, więc jestem **09:00** Galileo **11:00** Dziewczyny z drużyny 4 Na obóz Spirit Thunder przyjeżdżają najlepsze drużyny cheerleaderek z całych Stanów Zjednoczonych. Celem zgrupowania jest wyłonienie zwycięskiego teamu, który będzie reprezentował kraj na międzynarodowych zawodach.
13:00 Nie można pocałować panny młodej **15:05** Stalingrad Wiosną 1942 r. armia niemiecka posuwa się w głąb Związku Radzieckiego, zmierzając w kierunku Stalingradu. Hitler nie docenia wytrzymałości Armii Czerwonej i jest przekonany, że zdobędzie miasto najpóźniej jesienią.
18:00 Gwiazdy Kabaretu **20:00** Policjantki i Policjanci **21:40** Podróże z diabłem **23:40** 102 minuty, które zmieniły Amerykę **02:05** Ucho Prezesa

TV Trwam

10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela" **10:40** Samuraj Chrystusa **12:00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem **12:15** Papież Polak do Rodaków **12:35** Słowo życia **12:40** „Jan Paweł II Brat naszego Boga" - Koncert z Kościoła pw. Św. Brata Alberta w Krakowie
14:40 Lasy bliżej nas **15:00** Wieś - to też Polska **16:00** Informacje dnia **16:10** Koncert życzeń **16:45** Prawda a Historia **17:00** Zostań Żołnierzem RP **17:15** Sekrety mnichów **17:30** Sól Ziemi **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański
18:05 Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Każde życie jest cudem **21:00** Apel

eprasa.pl 42dbe46540

poniedziałek 8 sierpnia

TVP 1

05:10 Przysięga - serial
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Okiem Wiary - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 BBC w Jedynce - Szpiedzy wśród zwierząt II cz. 2. Północ

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Wojenne dziewczyny
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial
21:05 Bolivar - serial
22:05 Ekstradycja - serial
23:10 Świat bez fikcji - Liban. Wybuch gniewu - film
00:15 Światło między oceanami - dramat
02:30 Mściciel - film akcji
04:05 Sfora

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Pasterz - serial dokumentalny
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Złotopolscy - telenowela
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy prod. Polska
20:10 Miłość w Indiach
22:00 Randka w ciemno - komedia, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Katarzyna Maciąg, Borys Szyc, Lesław Żurek, Anna Dereszowska, Zbigniew Zamachowski
23:45 O mnie się nie martw - serial komediowy prod. Polska
00:45 American Honey - film obyczajowy
03:35 Nie jesteś sobą - dramat obyczajowy
05:25 Zakończenie

TVN

06:00 Uwaga!
06:15 Nowa Maja w ogrodzie
06:40 Akademia ogrodnika
06:50 Co za tydzień - magazyn
07:20 Bunt - serial, Polska
07:55 Tajemnice miłości
09:00 Ten moment
09:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
10:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:55 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej - serial

PROGRAM ROZRYWKOWY

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy prod. Polska
21:35 Od kołyski aż po grób - film sensacyjny, USA, 2003, reż. Andrzej Bartkowiak, wyk. Jet Li, DMX, Anthony Anderson, Kelly Hu, Tom Arnold, Marc Dacascos
23:40 Ślub od pierwszego wejrzenia
00:45 Co za tydzień - magazyn
01:30 Wewnętrzny wróg - serial, USA
02:30 Uwaga!
02:50 Noc magii
04:10 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 MEGA HIT - Niezniszczalni Barney Ross dowodzi grupą najemników specjalizujących się w misjach, których inni nie mają odwagi podjąć.

FILM OBYCZAJOWY

22:15 Ciacho Basia to dziewczyna, która potrafi rzucić na kolana niejednego strongmana. Tymczasem jej bracia są... trochę inni. Dawid - zna się na modzie lepiej od Beckhama, Karolek - marzy by być jak Rambo i walczyć niczym Ninja. Krzyś - to pantoflarz i doskonały kucharz w jednym, który żyje na zwolnionych obrotach.
00:55 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki
03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:15 Kabaretowa Ekstraklasa

TVP Kultura

07:00 Teledyski
07:55 Wydarzenie aktualne
08:25 Co dalej? - program publicystyczny
09:05 Bo oszalałem dla niej - komediodramat
11:00 Polskie drogi - serial
12:40 Na kredyt - film
13:30 Reżyserzy
14:30 Drzazgi - film obyczajowy, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Karolina Piechota, Antoni Pawlicki, Marcin Hycnar, Krzysztof Ogłoza, Michał Pieczatowski
16:30 Salto - dramat, reż. Tadeusz Konwicki, wyk. Zbigniew Cybulski, Jerzy Block, Włodzimierz Boruński, Gustaw Holoubek, Marta Lipińska, Andrzej Łapicki
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Serialowa nostalgia - Dziewczyna i chłopak - serial TVP

MELODRAMAT

20:00 Kultura jest kobietą - Kochanica Francuza - melodramat
22:10 Powidoki - program publicystyczny
22:40 Kobiety za kamerą - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2019, reż. Mark Cousins
23:55 Aleksander Wielki - film fabularny
02:20 Informacje kulturalne
02:50 Kino nocne - McQueen - film dokumentalny
05:00 Tamte lata, tamte dni - magazyn
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl
05:53 Zakończenie

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób.
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Reporterzy. Z życia wzięte
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
14:00 Reporterzy. Z życia wzięte
15:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
16:00 Rodzinny interes - serial

SERIAL OBYCZAJOWY

17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Poniedziałkowy Hit: 16 przecznic
22:00 Sabotaż
00:05 Brick Mansions. Najlepszy z najlepszych
02:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska

TVN 7

05:20 Szpital - program obyczajowy
06:20 Papiery na szczęście - serial, Polska
07:25 Idealna niania - program obyczajowy
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:10 Sprzątaczki - program obyczajowy
11:55 Szpital - program obyczajowy
12:55 SOS Ekipy w akcji
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
14:55 Rozwód. Walka o wszystko
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 SOS Ekipy w akcji
18:00 Rozwód. Walka o wszystko
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Operacja Dunaj - film

FILM PRZYGODOWY

22:15 Hellboy II: Złota armia - film przygodowy, USA, Niemcy, 2008, reż. Guillermo Del Toro, wyk. Ron Perlman, Selma Blair, Doug Blair, Seth MacFarlane, Luke Goss, John Hurt Hellboy musi stawić czoła zbudzonej przez okrutnego księcia armii niepokonanych bestii.
00:45 Vendetta - film sensacyjny, prod. USA, 2015, reż. Jen Soska, Sylvia Soska, wyk. Dean Cain, Paul Wight, Benjamin Hollingsworth, Michael Eklund
02:40 Noc magii

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Pierścionek z rubinem **10:55** Ryzykanci **11:55** Sędzia Judy **13:55** STOP Drogówka **15:55** Nowe Sekrety Sąsiadów **16:55** Pierścionek z rubinem **18:00** Hawaje 5-0 **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Lake Placid: Dziedzictwo **23:00** Wzór Agent FBI Don Eppes pracuje nad szczególnie trudnymi sprawami. Właśnie próbuje rozwikłać kolejną, ale mu się to nie udaje. Z pomocą przychodzi mu jego brat Charlie - genialny matematyk. Wspólnie udaje im się rozwikłać pierwszą sprawę. **00:55** Anatomia głupoty **01:25** Śmierć na 1000 sposobów **02:25** Ucho Prezesa **02:50** SuperLudzie

TV Trwam

09:30 Opowieści z Księgi Cnót **10:00** Informacje dnia **10:15** Rozmowy niedokończone **11:20** Stan Bezpieczeństwa Państwa **11:30** Przyroda w Obiektywie **11:45** 100 cudownych miejsc na świecie **11:55** Święty na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Mojżesz - 10 przykazań **13:20** Muzyczne chwile **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Próba wiary **15:15** Ojciec Klemens Vismara **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Zew natury **16:55** Słowo życia **17:00** Świadkowie **17:25** Święty na każdy dzień **17:30** Poniedziałkowe Spotkanie RRM w par. pw. Nawiedzenia NMP **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Serce dla Ukrainy **21:00** Apel

wtorek 9 sierpnia

TVP 1

05:10 Przysięga - serial obyczajowy
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Największe cuda natury

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Wojenne dziewczyny
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial
21:05 Bolivar - serial
22:00 Ekstradycja - serial
23:10 Ocaleni - reality show
00:15 Następcy parszywej dwunastki - film akcji
01:50 Święci i żołnierze: credo spadochroniarza - dramat wojenny

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial
06:25 Kaplica w Stawigudzie - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Złotopolscy - telenowela
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial

SERIAL OBYCZAJOWY

19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:10 Pojedynek na pustyni - thriller, prod. USA
21:55 Transcendencja - film science fiction, prod. USA, 2014, reż. Wally Pfister, wyk. Johnny Depp, Rebecca Hall, Morgan Freeman, Paul Bettany, Cillian Murphy
00:05 Ludzkie historie - A co jeśli nic? film dokumentalny, reż. Monika Krupa
01:00 Miłość w Indiach
02:50 Slow News - film dokumentalny
03:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
04:55 Zakończenie

TVN

06:05 Uwaga!
06:20 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
06:50 Milionerzy
07:20 Bunt - serial, Polska
07:55 Tajemnice miłości
09:00 Ten moment
09:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
10:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:55 Uwaga!
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Chiński zodiak - film przygodowy, Hong Kong, Chiny, 2012, reż. Jackie Chan, wyk. Jackie Chan, Sang-Woo Kwon, Xingtong Yao, Laura Weissbecker, Oliver Platt
23:50 Kuba Wojewódzki
00:55 Zabójcza broń - serial, USA
01:55 Uwaga! - magazyn prod. Polska
02:15 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska
03:40 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Dzień Niepodległości. Odrodzenie Przy pomocy pozostawionych przez przybyszy technologii, ludziom udało się stworzyć dla Ziemi potężny system obronny.

FILM AKCJI

22:30 Zabić Salazara Elitarni agenci DEA chronią barona narkotykowego. Czekając na wsparcie w hotelu, trafiają w zasadzkę byłych współpracowników przestępcy...
00:55 Niezniszczalni Doświadczony przez życie Barney Ross dowodzi grupą najemników specjalizujących się w misjach, których inni nie mają odwagi podjąć.
03:10 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Teledyski
07:40 Informacje kulturalne - informator kulturalny
08:15 Powidoki - program publicystyczny
08:40 Którędy po sztukę - magazyn
09:00 Salto - dramat, reż. Tadeusz Konwicki, wyk. Zbigniew Cybulski, Jerzy Block, Włodzimierz Boruński, Gustaw Holoubek, Marta Lipińska, Andrzej Łapicki, Zdzisław Maklakiewicz, Wojciech Siemion, Iga Cembrzyńska
11:00 Polskie drogi - serial
12:40 Enter Through The Balcony - film dokumentalny, prod. Ukraina, 2020, reż. Roman Blazhan
13:30 Leć, ptaszku, leć. Opowieść o węgierskich domach tańca, prod. Węgry, 2020, reż. Simon Broughton

FILM OBYCZAJOWY

14:40 Sztuczki - film obyczajowy
16:30 Wichry Kołymy - dramat
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Serialowa nostalgia - Trzy Szalone Zera - serial, prod. Polska, Niemcy, 1999
20:00 Lekkie obyczaje - Frances Ha - film fabularny
21:35 Co dalej? - program publicystyczny
22:10 Portrety - Moholy
23:50 Kultura jest kobietą - Kochanica Francuza - melodramat
02:05 Informacje kulturalne
02:35 Z klasyką przez Polskę - Turzno

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób.
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Reporterzy. Z życia wzięte
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska
14:00 Reporterzy. Z życia wzięte
15:00 Prawdziwe motywy - serial

SERIAL OBYCZAJOWY

16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Bez przyzwolenia
21:50 Demonstracja siły
23:55 Weselna gorączka
01:35 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
02:30 Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku
03:15 Na jedwabnym zlaku
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:20 Szpital - program obyczajowy
06:20 Papiery na szczęście - serial, Polska Żona znanego piłkarza postanawia porzucić luksusowe życie i zacząć wszystko od nowa.
07:25 Idealna niania - program obyczajowy
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:10 Sprzątaczki - program obyczajowy
11:55 Szpital - program obyczajowy
12:55 SOS Ekipy w akcji
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
14:55 Rozwód. Walka o wszystko
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 SOS Ekipy w akcji
18:00 Zagadki losu
19:00 Ukryta prawda

FILM SENSACYJNY

20:00 Kod Merkury - film sensacyjny, USA, 1998, reż. Harold Becker, wyk. Bruce Willis Agent FBI podejmuje się ochrony cierpiącego na autyzm dziewięciolatka. Chłopiec złamał tajny kod uważany za niemożliwy do rozszyfrowania i dlatego poszukują go bezwzględni zabójcy.
22:30 Uwiedziony - film, USA
00:40 Noc oczyszczenia: Czas wyboru - film sensacyjny, USA, Japonia, 2016, reż. James DeMonaco, wyk. Frank Grillo, Elizabeth Mitchell, Mykelti Williamson
02:55 Noc magii

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Pierścionek z rubinem **10:50** Ryzykanci **11:55** Sędzia Judy **13:55** STOP Drogówka **15:55** Nowe Sekrety Sąsiadów **16:55** Pierścionek z rubinem **18:00** Hawaje 5-0 **19:00** Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Podróże z diabłem Transport kokainy przemycanej przez Stany Zdjednoczone z Meksyku do Kanady znika gdzieś po drodze. Przywódca narkotykowego kartelu wysyła swoich dwóch najlepszych ludzi, by zbadali przemytniczy łańcuch i odkryli co się stało. **23:00** Noc oczyszczenia: Anarchia **01:05** Anatomia głupoty **01:45** Śmierć na 1000 sposobów

TV Trwam

11:50 Słowo życia **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Mojżesz **13:20** Muzyczne chwile **13:25** Słowo życia **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc **14:30** Miłość większa niż strach **15:35** Fatima **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje **16:10** Jestem mamą **16:25** Tajemnice Watykanu **16:55** 100 cudownych miejsc **17:05** Święty na każdy dzień **17:10** Prosto o gospodarce **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:45** Muzyczne chwile **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Serce dla Ukrainy **21:00** Apel

eprasa.pl 42dbe46540

środa 10 sierpnia

TVP 1

05:10 Przysięga - serial obyczajowy
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej
07:30 Rodzinny ekspres
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Natura w Jedynce - Największe cuda natury - Wybrzeża

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Wojenne dziewczyny - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial
21:05 Bolivar - serial
22:00 Ekstradycja - serial kryminalny
23:10 Ukraińcy - serial
00:05 Luna - film fabularny
01:45 Opór - dramat
04:10 Wojsko - polskie.pl

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Pożyteczni.pl
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Złotopolscy - telenowela
11:50 Złotopolscy - telenowela
12:30 Koło fortuny
13:15 Zranione ptaki
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial
19:35 Barwy szczęścia

KOMEDIODRAMAT

20:10 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat
22:30 Lekarka z rajskiej wyspy. Tajemnica - film obyczajowy
00:15 Medyceusze Wspaniali - serial
01:25 Zaufać Światowej Organizacji Zdrowia - film dokumentalny, prod. Niemcy, 2018, reż. Lilian Franck
02:35 Antybiotyko oporność: globalne zagrożenie - film dokumentalny, prod. Niemcy, 2019, reż. Michael Wech
03:50 Archiwista - serial
04:40 Zakończenie

TVN

06:05 Uwaga!
06:20 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
06:50 Milionerzy
07:20 Bunt - serial, Polska
07:55 Tajemnice miłości
09:00 Ten moment
09:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
10:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda
19:00 Fakty
19:55 Uwaga!
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Frantic - film sensacyjny, USA, Francja, 1988, reż. Roman Polański, wyk. Harrison Ford, Emmanuelle Seigner, Betty Buckley, Alexandra Stewart
00:00 Sahara - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, Hiszpania, Niemcy, 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Matthew McConaughey, Steve Zahn, William H. Macy, Lambert Wilson, Lennie James, Delroy Lindo, Daniel Lobe
02:40 Wewnętrzny wróg
03:45 Uwaga!

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny prod. Polska
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Studio przed meczem Super Puchar UEFA
20:50 Super Puchar UEFA Real Madryt vs. Eintracht Frankfurt

FILM SENSACYJNY

23:30 Łatwa dziewczyna - komedia, USA, 2010 Znakomita komedia młodzieżowa ze świetną rolą Emmy Stone. Jak większość nastolatek Olive Penderghast chce być popularna. Chce tak bardzo, że na pytanie koleżanki jak spędziła weekend, naprędce wymyśla ekscytującą i mocno pikantną historyjkę o upojnej nocy z przystojnym studentem.
01:15 Dzień Niepodległości. Odrodzenie
03:55 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Teledyski
07:45 Informacje kulturalne
08:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
08:55 Wichry Kołymy - dramat, prod. Niemcy, Polska, 2009, reż. Marleen Gorris, wyk. Emily Watson, Ulrich Tukur
11:00 Polskie drogi - serial
12:35 Mecz - film krótkometrażowy, prod. Finlandia, 2018, reż. Pia Andell, wyk. Nina Hukkinen, Milka Ahlroth
12:55 Casting - dramat, reż. Katarzyna Iskra, wyk. Marta Mazurek, Katarzyna Herman, Julian Świeżewski
13:30 Wędrujące książki. Stany Zjednoczone
14:00 Wędrujące książki. Włochy - serial
14:45 Solan i Ludwik - misja Księżyc

FILM FABULARNY

16:20 Falstaff - film fabularny, prod. Szwajcaria
18:30 Informacje kulturalne
18:50 Serialowa nostalgia - Trzy Szalone Zera
20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Podróż na sto stóp - komedia
22:10 Więcej niż fikcja - Moje pokolenie
23:50 Lekkie obyczaje - Frances Ha - film fabularny
01:25 Scena Klasyczna - Krzysztof Książek
02:20 Kino nocne - Hi way - komedia
04:00 Pokój saren - film
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl
05:50 Zakończenie

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Reporterzy. Z życia wzięte
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
14:00 Reporterzy. Z życia wzięte
15:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Kryminalny serial paradokumentalny opowiada o skomplikowanych relacjach międzyludzkich - rodzinnych, przyjacielskich i partnerskich, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw.

SERIAL OBYCZAJOWY

16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Trzynasty wojownik
22:00 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 2
00:30 Ostatni legion
02:35 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:45 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny
04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:20 Szpital - program obyczajowy
06:20 Papiery na szczęście - serial, Polska
07:25 Idealna niania - program obyczajowy
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:10 Sprzątaczki - program obyczajowy
11:55 Szpital - program obyczajowy
12:55 SOS Ekipy w akcji
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
14:55 Zagadki losu
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 SOS Ekipy w akcji
18:00 Zagadki losu
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Wojna Charliego Wilsona - film obyczajowy, USA

FILM WOJENNY

22:15 Żółtodzioby - film wojenny, USA, 2017, reż. Alexandre Moors, wyk. Jennifer Aniston, Alden Ehrenreich, Toni Collette, Tye Sheridan, Jack Huston, Mikey Collins
00:10 Aż po grób - film obyczajowy, USA, Niemcy, Polska, 2009, reż. Aaron Schneider, wyk. Robert Duvall, Bill Murray, Sissy Spacek, Lucas Black, Gerald McRaney, Bill Cobbs
02:20 Druga strona medalu - talk show prod. Polska
03:00 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Pierścionek z rubinem **10:55** Ryzykanci **12:45** Gwiazdy Kabaretu **12:55** Sędzia Judy **13:55** STOP Drogówka **15:55** Nowe Sekrety Sąsiadów **16:55** Pierścionek z rubinem **18:00** Hawaje 5-0 **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Wielka Ucieczka Grupa więźniów organizuje ucieczkę z obozu dla alianckich jeńców wojennych. **22:00** Egzorcysta: Początek Lankester Merrin, odkąd po tragicznych doświadczeniach wojennych stracił wiarę i odszedł z kapłaństwa, jest archeologiem. Namówiony przez pewnego kolekcjonera, poszukującego figurki sumeryjskiego demona.

TV Trwam

11:40 Prosto o gospodarce **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Mojżesz - 10 przykazań **13:15** Muzyczne chwile **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc **14:30** Jezusie, ulituj się nad nami! **14:55** Bądź wielki przed Bogiem **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Wyszyński - historia **17:00** Ku pokrzepieniu powstańczych serc. Historia Obrazu Matka Boska AK **17:40** Robi **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:00** Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski

czwartek 11 sierpnia

TVP 1

05:10 Przysięga - serial obyczajowy
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej
07:30 Program katolicki
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedynce - Kraina Dalekiej Północy - ddc. 1 Dzień polarny

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Wojenne dziewczyny
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial
21:05 Bolivar - serial
21:55 Sprawa dla reportera
22:55 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn
23:35 Magazyn kryminalny 997 - magazyn
00:30 Ku nowym brzegom - film obyczajowy

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Smaki świata
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Dzieło Wielkiego Miłosierdzia - reportaż
11:50 Złotopolscy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial
19:35 Barwy szczęścia - serial

DRAMAT

20:10 Zostań, jeśli kochasz - dramat, prod. USA, 2014, reż. R.J. Cutler, wyk. Chloe Grace Moretz, Jamie Blackley, Mireille Enos, Joshua Leonard
22:10 Z podniesionym czołem 2: Odwet - film akcji, prod. USA, 2007, reż. Tripp Reed
23:55 Pojedynek na pustyni - thriller, prod. USA
01:40 Randka w ciemno - komedia
03:25 Gomorra - serial obyczajowy
04:55 Zakończenie

TVN

06:05 Uwaga!
06:20 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
06:50 Milionerzy
07:20 Bunt - serial, Polska
07:55 Tajemnice miłości
09:00 Ten moment - program
09:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
10:40 Ukryta prawda
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:55 Uwaga!
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:45 Sztuka zrywania - film komedia, USA, 2006, reż. Peyton Reed, wyk. Jennifer Aniston, Vince Vaughn, Joey Lauren Adams, Cole Hauser, Jon Favreau
00:55 Szybcy i wściekli V - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster, Tyrese Gibson, Chris 'Ludacris' Bridges
03:40 Noc magii - program ezoteryczny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Nigdy w życiu Judyta mieszka w Warszawie, jest żoną nieźle prosperującego biznesmena, ma dorastającą córkę.

FILM OBYCZAJOWY

22:15 Poznaj naszą rodzinkę Musiało upłynąć dziesięć lat, jak również pojawić się dwójka dzieci, żeby w końcu Greg zaskarbił sobie zaufanie twardego i nieufnego teścia. Jednak wystarczyło, żeby borykający się z problemami finansowymi Greg podjął pracę w firmie farmaceutycznej, w której ma za koleżankę seksowną dziewczynę, żeby wszystkie wątpliwości Jacka co do zięcia wróciły ze zdwojoną siłą.
00:20 Ciacho
03:00 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy

TVP Kultura

07:00 Teledysk
07:40 Informacje kulturalne
08:10 Księga Przestrzeni
08:50 Falstaff - film fabularny
11:00 Polskie drogi - serial
13:00 Krzyżówka - film krótkometrażowy
13:30 Recykling po chińsku - film dokumentalny
15:05 Nazywam się Cukinia - film animowany
16:25 Daleko od okna - dramat, reż. Jan Jakub Kolski, wyk. Dominika Ostałowska, Dorota Landowska, Bartosz Opania, Krzysztof Pieczyński
18:30 Informacje kulturalne
18:50 Serialowa nostalgia - Trzy Szalone Zera
20:00 Teatr Telewizji - Kobra - Układanka - spektakl teatralny, reż. Bogdan Augustyniak
21:25 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska

KOMEDIODRAMAT

22:05 Kino Mistrzów - Paterson - komediodramat, prod. Niemcy, Francja, USA, 2016, reż. Jim Jarmusch, wyk. Adam Driver, Golshifteh Farahani, Barry Shabaka Henley
00:15 Berlin Live
01:20 Nocny dokument - Te Vaanui. Odyseja Ismaela - film
02:30 W trzy miesiące dookoła świata - Podróż na sto stóp - komedia
04:40 Informacje kulturalne
05:10 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl
05:50 Zakończenie

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Reporterzy. Z życia wzięte
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań.
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
14:00 Reporterzy. Z życia wzięte
15:00 Prawdziwe motywy

SERIAL OBYCZAJOWY

16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Dirty Dancing
22:00 Dziewczyna mojego kumpla
00:30 American Pie: Bractwo Beta
02:15 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:15 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny
03:50 Taki jest świat - program informacyjny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:20 Szpital - program obyczajowy
06:20 Papiery na szczęście - serial, Polska
07:25 Idealna niania - program obyczajowy
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:10 Sprzątaczki - program obyczajowy
11:55 Szpital - program obyczajowy
12:55 SOS Ekipy w akcji
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
14:55 Zagadki losu
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 SOS Ekipy w akcji
18:00 Zagadki losu
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - film komedia, USA, 1989, reż. Peter Bonerz

FILM S-F

21:50 Niepamięć - film S-F, USA, 2013, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise, Morgan Freeman, Olga Kurylenko, Andrea Riseborough, Nikolaj Coster-Waldau, Melissa Leo
00:25 Ave, Cezar! - film komedia, Wielka Brytania, Japonia, USA, 2016, reż. Joel Coen, Ethan Coen, wyk. Josh Brolin, George Clooney, Alden Ehrenreich, Ralph Fiennes, Scarlett Johansson, Tilda Swinton, Frances McDormand, Channing Tatum Jonah Hill
02:40 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Pierścionek z rubinem **10:55** Ryzykanci **12:25** Sędzia Judy **13:55** STOP Drogówka **15:55** Nowe Sekrety Sąsiadów **16:55** Pierścionek z rubinem **18:00** Hawaje 5-0 **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Seksualni, niebezpieczni **23:05** Sen Do kliniki gdzie pracuje Doktor Alice Andrews, zajmująca się terapią paraliżu sennego, zgłaszają się roztrzęsieni Morganowie. Odkąd ich najmłodsze dziecko umarło we śnie, ich córeczka, syn i oni sami mają straszne koszmary i lunatykują we śnie, zachowując się coraz bardziej gwałtownie. **00:55** Anatomia głupoty **01:55** Śmierć na 1000 sposobów

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Ziemia Obiecana **13:15** Muzyczne chwile **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc **14:30** Święta Klara - roślinka św. Franciszka **15:25** Historia krzyża na Tarnicy **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat **16:35** Porady Medyczne Bonifratrów **17:05** Akademia pro-life **17:10** Śladami historii **17:15** Sursum Corda - W Górę Serca! **17:30** Odpowiedzialni za Kościół **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Przyjaciele i bohaterowie **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Serce dla Ukrainy

eprasa.pl 42dbe46540

ПАЛЯНИЦЯ, CZYLI JAK ROZPOZNAĆ WROGA

KIEDY SEKRETARZ OBRONY WIELKIEJ BRYTANII BEN WALLACE PRZYZNAŁ, ŻE ZADZWONIŁ DO NIEGO KTOŚ, KTO PODAWAŁ SIĘ ZA PREMIERA UKRAINY, SAM RZEKOMY DZWONIĄCY PORADZIŁ, BY W RAZIE WĄTPLIWOŚCI POPROSIĆ ROZMÓWCĘ O WYMÓWIENIE SŁOWA 'PALANYCA'...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Co konkretnie oznacza to niebezpieczne słowo i skąd pomysł, by z jego pomocą sprawdzać ewentualnych fałszywych rozmówców?

Generalnie 'palanyca' to słowo bardzo przyjemne, wręcz swojskie i oznacza tradycyjny ukraiński chleb pszenny. Dla Ukraińców to symbol szczęścia, pomyślności i tradycyjnej słowiańskiej gościnności. A jednak wojna potrafi zmienić wszystko — także język. Bo to właśnie w czasie trwającej na Ukrainie wojny nazwa tego chlebka stała się jednym z szyboletów — czyli słów, które pozwalają odróżnić swojego od wroga. Tu chodzi przede wszystkim o to, by odróżnić Ukraińca od Rosjanina, sęk bowiem w tym, że każdy z nich wypowie to słowo kompletnie inaczej. To właśnie dlatego premier Ukrainy Denys Szmyhal poradził sekretarzowi obrony, by w takich sytuacjach używać palanycy.

Jak tłumaczy dr Maria Czetyrba z Zakładu Ukrainistyki w Instytucie Filologii Rosyjskiej i Ukraińskiej UAM w Poznaniu, wymowa wyrazów jest inna, bo także ich pisownia, czyli zapis graficzny, w obu językach jest inny. A to oznacza, że wymowa obejmuje różne dźwięki. Stąd tak łatwo o prawdę. W języku rosyjskim to паля́ница, a w ukraińskim — паляниця . Świszczące jest w języku ukraińskim miękkie, a w rosyjskim twarde. Dodatkowo różnica jest w samogłoskach akcentowanych. W języku rosyjskim akcentowane jest и́, czyli dźwięk , zaś w języku ukraińskim и́, czyli dźwięk .

SZYBOLETY, CZYLI SPRAWDZAM!

Historie z użyciem jednego słowa, które natychmiast zdradzi, czy swój, czy wróg — sięgają czasów biblijnych. Już w Starym Testamencie, w „Księdze Sędziów" możemy przeczytać o mieszkańcach Gileadu, którzy pokonali najeżdżające ich plemię Efraimitów. Kiedy pozostali przy życiu Efraimici próbowali wrócić na swoje ziemie przez rzekę Jordan, Gileadczycy odcięli im drogę do brodów Jordanu. Gdy mimo to zbiegowie z Efraima próbowali wrócić do siebie, Gileadczycy nakazywali wymówić podejrzanym o bycie Efraimitą tylko jedno słowo: 'szibbolet'. Jeśli ten rzekł jednak 'sibbolet' — Gileadczycy chwytali go i zabijali. W ten sposób jeden wyraz zabił 42 tys. Efraimitów...!

Zresztą sam wyraz 'szibbolet' pochodzi od hebrajskiego 'shibbólet', w którym oznacza kłos zboża lub potok. Stąd wziął się termin „szybolet" na oznaczenie słowa lub frazy, która zawiera charakterystyczny danego języka dźwięk, inaczej fonem (podstawowa jednostka systemu dźwiękowego języka), niezwykle trudny do poprawnego wymówienia przez cudzoziemca.

WINNA JEST WYUCZONA GŁUCHOTA

Jako niemowlęta słyszymy absolutnie wszystko to, co słychać. Z wiekiem jednak nasze mózgi uczą się niektóre sygnały ignorować jako informacje zbędne. Bardzo wcześnie głuchniemy też na te dźwięki mowy, które w języku rodziców i otoczenia niemowlęcia nie występują. To właśnie dlatego kilkutygodniowy szkrab wychwyci wszystkie dźwięki języka polskiego, które mimo wspólnej przynależności do grupy języków słowiańskich odróżniają go jednak wyraźnie od czeskiego, słowackiego czy ukraińskiego. Z czasem tracimy tę umiejętność bezpowrotnie i to dlatego nauka języka obcego powinna rozpoczynać się na najwcześniejszym możliwym etapie rozwoju, póki jeszcze dziecko umie wychwytywać i naśladować także dźwięki i niuanse fonetyczne nienależące do języka jego rodziców. Potem możemy poznać jakiś język obcy — jego gramatykę, ortografię, interpunkcję, akcent, idiomy, a nawet językowe subtelności, ale już nie usłyszymy, że nasze 'c' jest delikatnie twardsze od oryginału, że 'r' jest za krótkie lub za długie, a 'ł' zupełnie inaczej brzmi w ustach Rosjanina niż w ustach Bułgara...

I tak w wielu językach, zwłaszcza na czas wojny lub innego zagrożenia, pojawiały się szybolety.

Fot. Wikipedia

Palanyca na ukraińskim znaczku pocztowym

DOMINIKANA, CZYLI PEREJIL

W październiku 1937 r. dominikański dyktator Rafael Trujillo zlecił masową rzeź Haitańczyków pracujących na plantacjach trzciny cukrowej na Dominikanie. Rzeź przeszła do historii pod nazwą masakry pietruszkowej, bo dominikańscy żołnierze nosili przy sobie pęczki pietruszki i podejrzanych o bycie Haitańczykami pytali o jej nazwę. Ci, których językiem ojczystym był kreolski haitański, mieli trudności z poprawnym wypowiedzeniem hiszpańskiego słowa 'perejil'. Historycy szacują, że sama tylko nieumiejętność wymówienia twardego, krótkiego 'r' kosztowała życie od 9 do 20 tys. Haitańczyków.

SYCYLIA, CZYLI CICIRI

Z pomocą tego słowa, które w dialekcie sycylijskim oznacza po prostu ciecierzycę, rdzenni Sycylijczycy identyfikowali żołnierzy francuskich podczas tzw. nieszporów sycylijskich — czyli w czasie powstania z końca XIII w., które uwolniło wyspę spod władzy francuskich Andegawenów. Francuzom bowiem było — i nadal jest — bardzo trudno wypowiedzieć zarówno włoskie miękkie 'c', jak i 'r'.

AZEROWIE I FUNDUK

Podczas pogromu ludności ormiańskiej, którego pod koniec lutego 1988 r. Azerowie dokonali w Sumgaicie z powodu konfliktu o korytarz karabachski — szyboletem, dzięki któremu łatwo było odróżnić Ormian, stało się słowo 'funduk', czyli po azersku orzech laskowy. Ormianie wymawiają je z 'p' zamiast 'f' na początku.

LIBAN, CZYLI BANADOURA

W czasie wojny domowej w Libanie w 1975 r. żołnierze libańscy na punktach kontrolnych kazali sprawdzanym mówić słowo 'banadoura', które w libańskim arabskim oznacza po prostu 'pomidor'. Ponieważ w palestyńskim arabskim słyszymy raczej 'bandoura' — ta druga wersja pomidora oznaczała najczęściej wyrok skazujący...

POLSKA, CZYLI... SOCZEWICA!

Choć mogłoby się zdawać, że naszym swojskim szyboletem będzie „chrząszcz brzmi w trzcinie w Szczebrzeszynie" albo chociaż Grzegorz Brzęczyszczykiewicz, Chrząszczyżewoszyce, powiat Łękołody — tak naprawdę historia przypomina wydarzenia z 1312 r., kiedy rycerze Władysława Łokietka mieli sprawdzać polskość mieszczan krakowskich po stłumieniu buntu wójta Alberta. Soczewica, a razem z nią koło, miele i młyn — to były nasze pułapki językowe na Niemców, dla których ten ciąg wyrazów jest bardzo trudny do wymówienia.

JESZCZE O PALANYCI

Паляниця pochodzi od 'палити', czyli palić, bo w tym chlebie bardzo ważna jest krucha skórka. I choć Rosjanie znają to słowo, w ich języku występują nieco odmienne fonemy, więc nie dość, że nie wymawiają go poprawnie, to nawet nie są w stanie usłyszeć różnicy między wymową swoją a ukraińską!

Żeby było trochę zabawnie, Olga Skabiejewa, prezenterka rosyjskiej telewizji, wymówiła palanycę jako 'polyanitsa' — i był to rosyjski w postaci czystej! Jakby tego było mało, powiedziała, że to słowo po ukraińsku oznacza truskawkę — bo oczywiście pomyliła je z ukraińskim 'polunycia', zresztą tak samo trudnym dla Rosjan do wymówienia. Innym szyboletem Ukraińców na Rosjan jest też Ukrzaliznycia (Укрзалізниця) — słowo oznaczające ukraińskie koleje, coś jak nasze PKP. Na odzew nie trzeba było długo czekać: Українські паляниці зі смаком полуниці продаються у крамниці біля Укрзалізниці — Ukraińskie chlebki o smaku truskawek sprzedaje sklep koło kolei.

PIECZEMY UKRAIŃSKĄ PALANYCĘ!

Palanyca to pszenny chleb, pieczony zwykle na drożdżach. Charakterystyczne jest jego nacięcie nieco w poprzek, które po upieczeniu tworzy chrupiącą skórkę.

Składniki:
cukier — 2 łyżeczki
mąka pszenna — 150 g na zaczyn, 350 g na ciasto
drożdże prasowane — 7g lub suszone — 1 łyżeczka
woda ciepła — 100 ml na zakwas, 125 ml na ciasto
mleko (ciepłe, nie mniej niż 2,5% tłuszczu) — 50 ml
sól — 1 łyżeczka
olej roślinny — 1 łyżka stołowa

Sposób przygotowania:
Szykujemy zaczyn
Późnym wieczorem trzeba przygotować zaczyn z przesianej mąki (150 g), drożdży i 100 ml ciepłej wody. Zagniatamy z tych składników miękkie ciasto, przykrywamy miskę i odstawiamy do rana w ciepłe miejsce.
Wyrabiamy ciasto
Sól i cukier trzeba rozpuść w mieszaninie 125 ml ciepłej wody i 50 ml mleka. Wlewamy to do zaczynu i dobrze mieszamy. Następnie stopniowo dodajemy 350 g przesianej mąki. Ciasto powinno być dość gęste. Na koniec trzeba wmieszać łyżkę oleju. Ugniatamy ok. 10 minut.
Odstawiamy ciasto do wyrośnięcia
Po wyrobieniu ciasto trzeba włożyć do miski wysmarowanej olejem roślinnym. Przykrywamy folią spożywczą i odstawiamy w ciepłe miejsce do wyrośnięcia (około 2-3 godzin). Po tym czasie ciasto wykładamy na blat, lekko zagniatamy, robimy okrągły bochenek i wkładamy do formy wyłożonej papierem do pieczenia. Wierzch przykrywamy lnianym ręcznikiem i ponownie odstawiamy do wyrośnięcia w ciepłym miejscu — chleb powinien podwoić swoją objętość.
Robimy nacięcie i pieczemy chleb
Ostrym nożem robimy nacięcie na wierzchu chleba tak, jakbyśmy chcieli odciąć wierzch chleba, smarujemy gorącą wodą i wstawiamy do rozgrzanego piekarnika o temp. 220 st. C. Po 10 minutach obniżamy temperaturę do 190-200 st. i pieczemy przez około 30-35 min.

eprasa.pl 42dbe46540

ŚWIĘTY OLBRZYM Z GŁOWĄ PSA

JEST JEDNYM Z POPULARNIEJSZYCH ŚWIĘTYCH. JEGO WIZERUNEK MOŻNA ZNALEŹĆ W NIEMAL KAŻDYM SAMOCHODZIE, BO – JAK WIADOMO – PATRONUJE KIEROWCOM. MAŁO KTO WIE, ŻE W IKONOGRAFII BYŁ PRZEDSTAWIANY RÓWNIEŻ Z GŁOWĄ PSA. CZY ŚWIĘTY KRZYSZTOF ISTNIAŁ NAPRAWDĘ?

Ponieważ legendy często powstawały w przekazie ustnym, jeszcze przed utrwaleniem ich na piśmie, nie wszystko da się potwierdzić historycznie. Poza tym „okraszone" są nieprawdopodobnymi wątkami. Czy to znaczy, że nie mają swojej wartości? Skądże! Ich udział w budowaniu tożsamości miał i ma nadal niebagatelne znaczenie. W przestrzeni wiary powinny być jednak weryfikowane. I tak się dzieje.

Jak mówi legenda, św. Krzysztof miał być olbrzymem o niezwykłej sile, dzięki której przenosił pielgrzymów przez rzekę. Samo imię Krzysztof oznacza „niosącego Chrystusa". Zresztą na popularnych obrazkach czy brelokach spotykanych w wielu autach przedstawiany jest z dzieciątkiem Jezus na barkach.

W internetowym wydaniu brewiarza, z którego w codziennej modlitwie korzysta wielu katolików, można wyczytać, że o życiu św. Krzysztofa brak jest pewnych wiadomości. Według świadectw opartych na tradycji miał on pochodzić z Azji Mniejszej, gdzie poniósł męczeńską śmierć za panowania cesarza Decjusza ok. 250 roku. Zaliczany jest do grona Czternastu Świętych Wspomożycieli, których wstawiennictwo Kościół uznał za wyjątkowo skuteczne. Większość z nich poniosła śmierć męczeńską za panowania cesarza Dioklecjana, kiedy miały miejsce największe prześladowania. Świętego Krzysztofa wzywano więc jako patrona dobrej śmierci razem ze św. Barbarą i św. Błażejem. Kult Czternastu Świętych Wspomożycieli ożywił się w XIV wieku, kiedy to w Europie swoje największe żniwo zbierała dżuma zwana czarną śmiercią.

DŁUGA SZCZĘKA, OSTRE ZĘBY

Z braku szczegółowych informacji o św. Krzysztofie, w średniowieczu we wschodniej tradycji powstała legenda, według której pierwotnie miał nazywać się Reprobus, znaczy Odrażający, ponieważ miał mieć głowę podobną do... psa. Kiedy dostał się do niewoli, cesarz Decjusz zażądał, aby przyprowadziło go do niego aż dwustu żołnierzy! Taką miał mieć siłę. Ponoć na samym cesarzu wywarł ogromne wrażenie i postanowił zmusić go do tego, aby wyrzekł się chrześcijaństwa. W tym celu wysłał do niego dwie nierządnice. Te nie tylko nie sprowadziły go na złą drogę, ale same nawróciły się na chrześcijaństwo. Cesarz kazał wówczas ich wszystkich stracić.

Skąd wzięła się psia głowa? W jednej z legend święty miał pochodzić z krainy w górach Indii, gdzie żyją cynocefale – psiogłowi mieszkańcy. W staroangielskiej Pasji św. Krzysztofa zamiast ludzkiej głowy ma łeb psa o długiej szczęce, ostrych zębach i błyszczących oczach.

W powstałej w X wieku księdze liturgicznej w Kościele Wschodnim jest mowa o tym, że niezwykły wygląd świętego i jego pochodzenie z kraju psiogłowców należy rozumieć nie dosłownie, a symbolicznie, jako podkreślenie jego okrucieństwa i zezwierzęcenia przed przyjęciem chrztu. Wątek ten wyjaśnia Dorota Walczak w artykule pt.: „Święty psiogłowiec – nietypowe wschodnie przedstawienie św. Krzysztofa" na portalu histmag.org. Okazuje się, że legenda ta miała również przełożenie na ikonografię.

Fot. Wikimedia

– Najstarsze przedstawienie św. Krzysztofa z głową psa pojawia się na datowanej na VI-VII wiek macedońskiej ikonie ceramicznej – w swoim tekście opisuje Dorota Walczak. – Odziany w zbroję święty ma tam rzeczywiście psią głowę. Jest to jedno z dwóch znanych przedstawień św. Krzysztofa-psiogłowca w kręgu bizantyjskim. Druga tego typu ikona znajduje się w Muzeum Bizantyjskim w Atenach.

Podobne ikony spotykane były w cerkwii prawosławnej. Cerkiew zakazywała jednak tego typu wizerunków.

Fot. Wikimedia

POWAGA I WAŻNOŚĆ CELEBRACJI

Papież Paweł VI w 1969 roku, czyli kilka lat po zakończeniu Soboru Watykańskiego II, w swoim piśmie apostolskim „Mysterii paschalis" uporządkował kalendarz roku liturgicznego. Chodziło o to, aby wśród wielu obchodzonych świąt uwypuklić misterium Chrystusa, który powinien być w centrum życia Kościoła. Z pisma można wyczytać, że w ciągu wieków wprowadzono zbyt liczne obchody świętych, które przesłaniały wspomniane misterium.

– Po drugie, selekcja imion świętych w kalendarzu motywowana była wynikami przeprowadzonych badań historycznych i hagiograficznych co do niektórych świętych, szczególnie męczenników rzymskich. Szczegółowe badania sprawiły, że zaczęto podawać w wątpliwość samo istnienie tych świętych lub charakter ich świętości. I choć nie można było z całkowitą pewnością stwierdzić, że święci ci nie istnieli, to jednak hagiografowie nie byli w stanie ustalić podstaw historycznych ich kultu. W stosunku do wielu z nich istniał przynajmniej cień wątpliwości dotyczący ich egzystencji historycznej. Tymczasem już sama wątpliwość co do ich ziemskiej egzystencji uderza w same podstawy powagi i ważność celebracji. Dlatego spośród starożytnych męczenników pozostawiono w kalendarzu przede wszystkim tych, o których wiadomo, że ponieśli rzeczywiście męczeństwo za wiarę i zachowane są tego świadectwa – w artykule „Posoborowa reforma kalendarza rzymskiego", jaki ukazał się w „Rocznikach liturgicznych" napisał ks. Krzysztof Konecki.

Reforma kalendarza miała jeszcze jeden cel: wprowadzić do niego męczenników reprezentujących nowo chrystianizowane części świata, m.in. pierwszych męczenników japońskich czy kanadyjskich.

***

Nie oznacza to, że wierni powinni rezygnować ze wstawiennictwa świętych. Papież podkreśla ich „wkład" w głoszenie cudów Chrystusa i jako przykład do naśladowania w Kościele, jednak potrzebny jest do tego pewien umiar. Na mocy postanowień Soboru Watykańskiego II usunięto więc z kalendarza ogólnego imiona kilkudziesięciu świętych, w tym św. Krzysztofa. Choć nie są wspominani obowiązkowo, można jednak ich czcić w kościołach lokalnych obejmujących dane kraje.

Krzysztof, rodem z Palestyny, wsławił się był w wielu bitwach. Chlubiąc się ze swej siły i sławy, chciał służyć tylko największemu władcy. Zbrojny pancerzem, tarczą i mieczem, chodził po różnych krajach, szukając monarchy, który by się nikogo nie lękał, na próżno jednak, bo wszyscy królowie i mocarze bali się jeśli nie ludzi, to złych duchów; dlatego oddał się w końcu na usługi szatanowi, księciu tego świata, spostrzegłszy atoli pewnego razu, że i ten uciekał przed stojącym nad drogą krzyżem, wypowiedział mu służbę, aby szukać króla, który ma krzyż w herbie. Niezadługo przybył do pustelnika, który go nauczył wiary w Chrystusa.
Fragment życiorysu o św. Krzysztofie umieszczony w „Żywotach Świętych Pańskich na wszystkie dni roku", wyd. Katowice/Mikołów 1937 r.

Ciekawostka:
Święty Krzysztof jest m.in. patronem Tych. Został nim ćwierć wieku temu. To nie przypadek, bo właśnie w tym górnośląskim mieście działała Fabryka Samochodów Małolitrażowych. Powstał tu popularny „maluch".

WOJCIECH KOSIEWICZ

eprasa.pl 42dbe46540

MECZ, W KTÓRYM NIE CHODZI O WYNIK

GMINA GIETRZWAŁD || 30 lipca już po raz 31. odbył się mecz Polska – Niemcy w Naterkach. To kawał historii, która mówi nie tylko o wielkiej przyjaźni byłych i obecnych mieszkańców gminy Gietrzwałd. Na boisku piłki nożnej budują się relacje na pokolenia.

Wydawałoby się, że mecz jest w tym wszystkim najważniejszy. Ale to nie jest prawda. Mecz jest jedynie przyczynkiem do czegoś, co można nazwać przyjaźnią, która trwa od co najmniej trzech dekad. Choć historia sprawiła, że wiele rodzin wyjechało z Naterek czy Gronit do Niemiec, to ludzie ci nie zapomnieli o swojej rodzinnej ziemi. Przyjeżdżają tutaj każdego lata. Z drugiej strony z otwartymi ramionami przyjmują ich przyjezdni, którzy już zdołali zapuścić korzenie.

Preludium do meczu Polska – Niemcy, który już po raz 31. odbył się w Naterkach w gminie Gietrzwałd było spotkanie na grillu u Zbigniewa Kukucia, sołtysa Naterek. Była muzyka, przekąski i niekończące się rozmowy. Tym razem sołtys przyniósł cztery opasłe kroniki opisujące najnowszą historię Naterek. To jego własne dzieło. Mnóstwo zdjęć, wycinków z gazet i wspomnień z kilku dekad.

– Ukazują działalność naterskiego Stowarzyszenia „Diament", ale nie tylko, bo również tego, co wydarzyło się w Naterkach i okolicach – mówi Zbigniew Kukuć. – Krótko mówiąc, wszystkiego tego, co wpływało na życie naszych mieszkańców.

W kronikach znajduje się sporo notatek i informacji o spotkaniach polsko-niemieckich. Zresztą wspomniane stowarzyszenie, kiedy powstawało, miało ułatwić organizację również samych meczów. Nie brakuje zdjęć ze wspólnych spotkań i zabaw w... „parlamencie". To plac w centrum Naterek, na którym wiele się dzieje. Można tutaj do woli wymieniać swoje poglądy, stąd nazwa „parlament".

Na jednej ze stron w kronice wklejone zostały zdjęcia z 31. meczu Polska – Niemcy. Obok nich artykuł z prasy.

– Mecze są dużym wydarzeniem dla Naterek, pomagają mobilizować ludzi i dzięki temu utrzymywać kontakty z byłymi mieszkańcami – podkreśla Zbigniew Kukuć i dodaje – Myśli są ulotne, a papier zostanie. Może kiedyś kroniki zostaną wykorzystane przez badaczy historii regionu.

BEZ ZBĘDNYCH FORMALNOŚCI

Na kartach kroniki znajdują się również postacie, które tworzyły historię meczów. Tak było z Wernerem Bohnenkampem, zaprzyjaźnionym mieszkańcem i wiceburmistrzem Rietberga, który zmarł kilka lat temu.

– Werner miał w sobie dużo pozytywnej energii – czym udawało mu się jednoczyć ludzi – opowiada Zbigniew Kukuć. – Choć nie był związany z Warmią i Mazurami, to bardzo polubił to miejsce.

Podkreśla to również Paweł Jarząbek, dyrektor Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Gietrzwałdzie. Wielokrotnie brał udział w spotkaniach, sprawując przy okazji funkcję tłumacza.

– Niesamowita jest w tym wszystkim spontaniczność – mówi Paweł Jarząbek. – Nie ma tutaj żadnych umów, kontraktów, a relacje się rozwijają, również na szczeblu urzędowym. Podczas tegorocznego wyjazdu do Niemiec zarówno mieszkańcy, jak i urzędnicy z gminy Gietrzwałd zostali zaproszeni do zwiedzania landtagu Nadrenii Północnej-Westfalii w Dusseldorfie.

W Rietbergu osiedliło się grono byłych mieszkańców Naterek i Gronit. Tam, co dwa, trzy lata odbywają się również mecze Polska – Niemcy. Podobnie było i w tym roku po kilkuletniej przerwie spowodowanej pandemią. Okazało się, że mecz zakończył się remisem trzy do trzech.

– Mecze kształtują więzi nie tylko między mieszkańcami, ale również między naszymi narodami – mówi Jan Kasprowicz, wójt gminy Gietrzwałd. – Są osoby, które mieszkają w Niemczech i nie mają nic wspólnego z naszym regionem, a chcą się spotykać i tworzyć relacje. To jest to, co kształtuje jedność.

PRZYCIĄGAJĄ PRZYJACIÓŁ

Spotkania w Naterkach również potrzebują kulinarnej „oprawy". Nad wszystkim czuwają panie z NIK-u... Mowa o Naterskiej Inicjatywie Kobiet. – Powstałyśmy, aby wspierać m.in. mecze Polska – Niemcy. Wiadomo, że takie spotkania trzeba ogarnąć również kulinarnie – mówi Jolanta Kolenda z Naterek. – Działamy nieformalnie, a jest nas około dziesięciu.

Pani Jolanta mówi skromnie, że przygotowała z koleżankami tylko poczęstunek. Wszystko to bardziej przypominało jednak ucztę. – Każda z nas przygotowuje, co potrafi, aby było smacznie i różnorodnie – dodaje.

Chociaż w piłkę nie grają, to zawzięcie kibicują. – Proszę nie myśleć, że jesteśmy cheerleaderkami – mówi z uśmiechem.

Jolanta Kolenda mecze obserwuje już od kilkunastu lat. Dla niej nie jest to tylko wydarzenie sportowe. – Nie chodzi nawet o wynik – mówi – tylko o spotkanie z tymi, którzy wyjechali przed laty. To jest najważniejsze. Ciekawe jest też to, że byli mieszkańcy przyciągają za sobą swoich niemieckich przyjaciół.

TU NIE MA PRZEGRANYCH

Po kilku dekadach pałeczkę przejmuje kolejne pokolenie dwudziesto- i trzydziestolatków. Aby porozmawiać, przed meczem spotkali się m.in. Patryk Schulz z Rietbergu oraz Przemysław Żurawski z Naterek.

– Staram się tu przyjeżdżać co roku – mówi Patryk.

Na pięknie położonym boisku w Naterkach grał już kilkukrotnie. Jeszcze waha się, czy zagra w tym roku, ale gorąco do tego namawia go kolega z Naterek.

– Zagra, zagra – mówi Przemek. – Przecież musimy skompletować pełne składy. Czym dla nich są mecze? Może to jakiś sentyment?

– Zawsze planujemy tu urlop w terminie, kiedy ma być rozegrany mecz – mówi Patryk, który przyjechał z czterema braćmi. – Mamy tu jeszcze swój dom po dziadku. Zgodnie mówią, że po roku zawsze jest o czym pogadać.

– Mam trzy córki, jedna z nich gra w Stomilankach – mówi Przemek, który stara się każdego roku grać w Naterkach. Miesiąc temu był w Rietbergu, gdzie również rozegrał mecz. – Był remis. Niestety, po naszym błędzie w ostatniej akcji strzelili wyrównującego gola.

Jaki wynik będzie w Naterkach? – Pewnie będzie hokejowy, może jakieś siedem do czterech – typuje Przemek. – Przeważnie wygrywamy u siebie.

– Myślę, że najlepszy będzie remis: cztery do czterech – dodaje Patryk. – Nie będzie przegranych, tylko wygrani.

KAWALEROWIE KONTRA ŻONACI

– Nasze piłkarskie spotkania rozpoczęły się w 1983 roku, kiedy do Polski zaczął przyjeżdżać kolega Andrzej Sokołowski – kilka lat temu na łamach „Gazety Olsztyńskiej" opowiadał Krzysztof Buśko z Naterek.

Wcześniej Andrzej Sokołowski razem z rodziną wyjechał do Niemiec. Kiedy w Naterkach spotykał się z kolegami, razem spędzali czas. Pewnego dnia wpadli na pomysł, aby rozegrać mecz: żonaci kontra kawalerowie. Kto wygrał? – Oczywiście, że kawalerowie – wspominał Buśko. – W kolejnych latach w spotkania zaangażował się Manek Gens. Przeniosły się na większe boisko, które znajdowało się na polanie.

Mecze nabrały bardziej sformalizowanego charakteru. Zaczęło się ich odliczanie. 30 lipca rozegrano już XXXI mecz Polska-Niemcy.

Fot. Anna Gregorczyk

eprasa.pl 42dbe46540

6 SIERPNIA

Local Warming - silna decybela

Olsztyn

W ramach cyklu ULOTNE MOK Olsztyn zaprasza w sobotę 6 sierpnia na Local Warming 2022 - noc z najlepszą muzyką elektroniczną! W programie live acty i sety DJ'skie na świeżym powietrzu. Dwie sceny i wyjątkowy klimat okolic Tartaku i Zajezdni.

Godz. 18:00, Park Centralny. Wstęp wolny

6 SIERPNIA

„Wizna - polskie Termopile" - inscenizacja historyczna

Wilczy Szaniec (Giełłoż)

Tematem inscenizacji będzie obrona Wizny, gdzie w dniach 7-10 września 1939 roku, 720 żołnierzy polskich żołnierzy, pod dowództwem kapitana Władysława Raginisa zatrzymało 42 tysięczny XIX korpus armijny generała Heinza Guderiana, który starał się przełamać polską linię obrony pod Wizną, aby dotrzeć na tyły polskiej armii wycofującej się znad Wisły i Narwi za Bug.

W inscenizacji wezmą udział pojazdy militarne m.in. czołg LT vz.38, ciężarówka Mercedes L3000, działo Pak 35/36 i wiele innych. Profesjonalne grupy rekonstrukcyjne, oprawa pirotechniczna oraz piękna muzyka. To wszystko sprawi, że goście ośrodka będą mogli zobaczyć niepowtarzalne, historyczne widowisko. Uczestnicy będą mogli również spróbować naturalnej, zdrowej żywności pochodzącej z polskich lasów. W tym dniu będzie miała miejsce degustacja produktów „Dobre z Lasu".

Wydarzenie odbędzie się w Ośrodku Edukacji Historyczno-Przyrodniczej „Wilczy Szaniec" (Giełłoż 5). Godziny inscenizacji:11.00, 14.00 i 17.00.

14 SIERPNIA

Polska Noc Kabaretowa 2022

Olsztyn

Nadciąga legendarna Polska Noc Kabaretowa 2022. Największy, epicki skład artystów. Tematy, jakich jeszcze nie poruszaliśmy i śmiech, który będzie niósł się przez całą Polskę. Tym razem na tapetę bierzemy... Twoje miasto! Sprawdzimy, co u Was słychać, skomentujemy aktualne afery, lokalne sukcesy i porażki, nie oszczędzimy rządzących, ale i zwykłych mieszkańców. Wystąpią Kabaret Skeczów Męczących, Kabaret Młodych Panów, Kabaret Nowaki, Kabaret Smile, Kabaret K2, Kabaret Moralnego Niepokoju z interaktywnym udziałem Roberta Górskiego oraz Dziennikarki Zaangażowane i Szymon Łątkowski. Prowadzeniem Polskiej Nocy Kabaretowej 2022 zajmie się Bartosz Klauzinski z Kabaret K2. Zobacz swoje miasto oczami kabaretów.

Fot. mat. org.

Zapraszamy na premierowe skecze w wykonaniu śmietanki polskiego kabaretu.

Amfiteatr im. Czesława Niemena, godz. 19.

Informacje i bilety:

https://kabaretowebilety.pl/olsztyn-polska-noc-kabaretowa-2022/wydarzenie/2441

12-14 SIERPNIA

OLD JAZZ MEETING Złota Tarka IŁAWA 2022

Iława

To już 51 edycja Festiwalu Jazzu Tradycyjnego. 12 sierpnia po pięcioletniej przerwie wraca konkurs o Złotą Tarkę. Rozpocznie się o godzinie 20. Pół godziny wcześniej ze Starego Miasta wyruszy Parada Nowoorleańska. Koncerty główne to: Brass Federacja i Nika Lubowicz z Henrykiem Miśkiewiczem. Prowadzenie: Paweł Sztompke.

O 24:00 w parku miejskim - bal jazzowy z udziałem Szymon Klekowicki Parnas Band i Tamarą Behler. Wstęp bezpłatny.

13 sierpnia o 20:00 w amfiteatrze rozpocznie się koncert galowy „100 lat jazzu w Polsce". Wystąpią: Alchemik Big Band Grzegorza Grzecha Piotrowskiego (dyrektora artystycznego Festiwalu) z gośćmi specjalnymi: Hanną Banaszak z zespołem, Ewą Bem i Januszem Szromem, Piotrem Szmidtem i Henrykiem Miśkiewiczem.

O 23:00 rozpocznie się koncert Gunhild Carling i jej zespołu.

W niedzielę 14 sierpnia o 14:00 w amfiteatrze rozpocznie się msza św. jazzowa z udziałem chóru Petera Mante „The Africa Gospel Project". Wstęp będzie bezpłatny.

Ceny biletów na koncerty: ulgowy 30 zł, normalny 50 zł.

Karnet dwudniowy ulgowy 70 zł, normalny 100 zł.

HELIOS REPERTUAR

Centrum Handlowe Aura, Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

HELIOS
tel. 89 535 20 30
44720otbs-BA -C

PIĄTEK 5 SIERPNIA

KAŻDY WIE LEPIEJ: 11:15, 13:45, 16:15, 18:00, 19:00, 20:30, 21:30; BULLET TRAIN / napisy: 12:40, 15:40, 17:30, 18:30, 20:15, 21:20; LENA I ŚNIEŻEK / familijny / od 7 lat / dubbing: 11:00, 16:00, 18:15 DC LIGA SUPER-PETS / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30, 11:30, 13:00, 14:00, 15:30, 16:30, 18:45; MINIONKI: Wejście Gru / familijny / b.o. / dubbing: 10:10, 10:40, 12:30, 14:45, 15:15, 17:00; THOR: miłość i grom / napisy: 20:45; THOR: miłość i grom / dubbing: 13:15; TOP GUN: MAVERICK / napisy: 11:45, 19:15, 21:10; A ONI DALEJ GRZESZĄ, DOBRY BOŻE! / napisy: 21:00; ELVIS / napisy: 17:40; JURASSIC WORLD: Dominion / dubbing: 14:30; NIEZGASZALNI / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:20, 12:50.

Sprzedaż prowadzi Iławskie Centrum Kultury.

REKLAMA

BURMISTRZ SUSZA

podaje do publicznej wiadomości, że dnia 03.08.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia.

Wykazy znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Miejski w Suszu pod adresem: **http://bip.susz.pl** w zakładce Nieruchomości.

21022ilzi-a-M

REKLAMA

Patronat honorowy:

JAN JÓZEF KASPRZYK
SZEF URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH

ARTUR CHOJECKI
WOJEWODA WARMIŃSKO - MAZURSKI

JAROSŁAW KOWALSKI
BURMISTRZ DOBREGO MIASTA

PIOTR SOSNKOWSKI
SYN GEN. KAZIMIERZA SOSNKOWSKIEGO

CENTRALNE OBCHODY I KADROWEJ

GŁOTOWO - DOBRE MIASTO
7 SIERPNIA 2022

PROGRAM

GŁOTOWO

11:00 Uroczysta Msza św.
(Kościół Najświętszego Zbawiciela w Głotowie)

12:00 Odprawa i Marsz Pamięci na trasie Głotowo - Dobre Miasto

DOBRE MIASTO
(PRZEDMURZE)

13:00 - 18:00 Piknik wojskowy 16 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej
(pokazy sprzętu wojskowego, gry i zabawy zręcznościowe)

13:30 Wystąpienia okolicznościowe, wręczenie odznaczeń

14:00 Koncert Joanny Dove i Krzysztofa Czaplajewicza

Tuning Show

Wśród uczestników rozdamy bochenki Chleba Zwycięstwa wyprodukowanego według receptury z czasów wojny z bolszewikami 1920

Organizatorzy: URZĄD MIASTA W DOBRYM MIEŚCIE, ZWIĄZEK PIŁSUDCZYKÓW RP, STOWARZYSZENIE HISTORYCZNE IM. GEN. STEFANA ROWECKIEGO „GROTA"

Partnerzy: Parafia pod wezwaniem Najświętszego Zbawiciela w Głotowie, 16 POMORSKA DYWIZJA ZMECHANIZOWANA, CKB CENTRUM KULTURALNO-BIBLIOTECZNE W DOBRYM MIEŚCIE, DJK, ARMAGEDON CAR AUDIO OLSZTYN, Piekarnia Tyrolska, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

85122otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

Krzyżówka klasyczna z hasłem

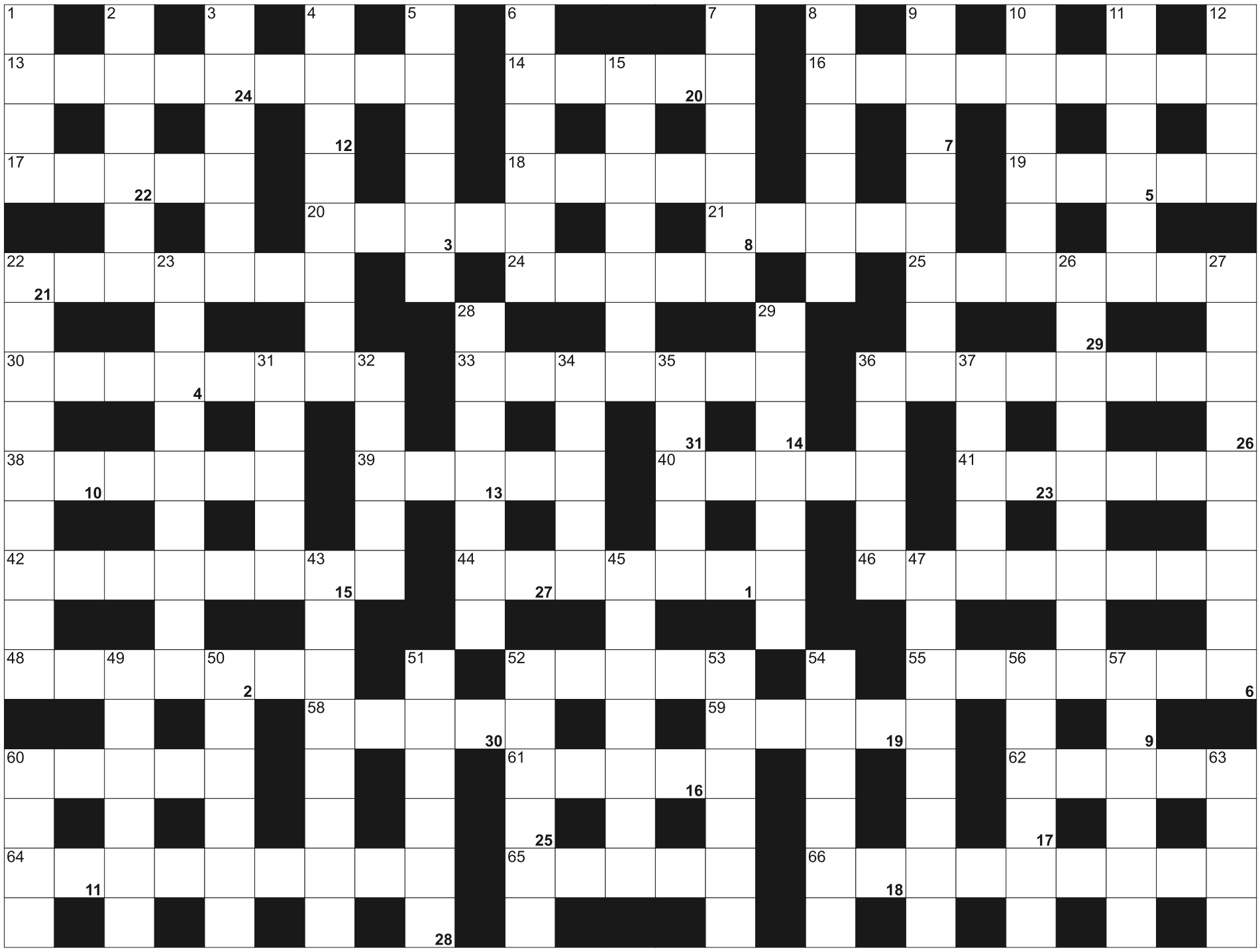

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 31, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

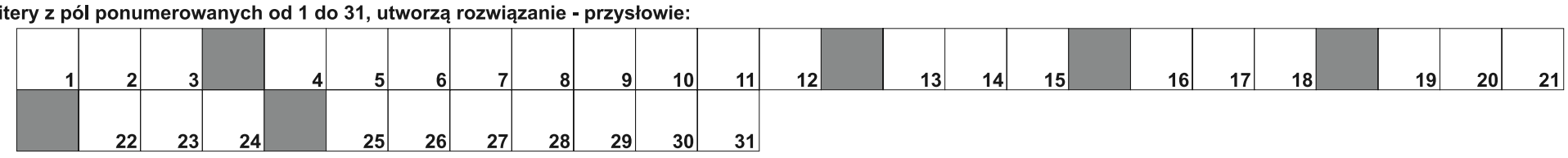

POZIOMO: 13) duży zespół muzyczny; 14) marka rumuńskich aut; 16) krążki na kijkach narciarskich; 17) argentyński taniec towarzyski; 18) lęk, niepokój; 19) uderza o ścianki dzwonu; 20) marka betonu komórkowego; 21) stolica Bułgarii; 22) Góry Changajskie; 24) pierwiastek At; 25) pojazd rolniczy; 30) okaz muzealny; 33) sąsiad Peru; 36) golkiper inaczej; 38) końcowa część powieści; 39) jedna ze Skandynawek; 40) pływalnia pod dachem; 41) kwietniowy rój meteorytów; 42) zarządca, kurator; 44) świeca roratna; 46) pułapka, potrzask; 48) córka Agememnona; 52) wypływa z wulkanu; 55) wyjście wojska z koszar; 58) głąbiel lub brzona, ryba; 59) graniczy z Togo i Burkina Faso; 60) zdrowy napój mleczny; 61) zaprasza na spektakle; 62) fach, profesja; 64) największe miasto w stanie Wisconsin; 65) makak królewski; 66) stolica stanu Maryland.

PIONOWO: 1) budowla z przęsłami; 2) szwedzki region z Malmo; 3) najdłuższa rzeka Indochin; 4) z kluczykiem w samochodzie; 5) władca starożytnego Egiptu; 6) gałąź rzeki; 7) dodatkowy zbędny ciężar; 8) zwrotka w wierszu; 9) silos zbożowy; 10) drzewo owocowe; 11) wymówka, zmyślony powód; 12) dłuższe od kilometrów; 15) z cukierni; 22) wiśnia ptasia; 23) obywatel Nepalu; 26) prażona z kolb; 27) atomizer z dezodorantem; 28) Ładysz, śpiewak operowy; 29) Pierce, grał agenta 007; 31) graniczy z Libią; 32) lodowa na lodowisku; 34) i pasat, i samum; 35) niedobór na koncie; 36) masa serowa na bryndzę; 37) książka z mapami; 43) kolarska jazda na czas; 45) jego stajnie oczyścił Herakles; 47) aparat dla nurka; 49) paryska wieża; 50) zakład drzewny; 51) Bk dla chemika; 52) kończy naukę w liceum; 53) kolczasta porzeczka; 54) stolica Iraku; 56) „... Tragedia w pięciu aktach" Słowackiego; 57) konkurenci; 60) dawniej o sąsiadce, koleżance; 63) fochy i grymasy.

SUDOKU

9		2		5	7	3	4	
	8		4	2		1	5	
		7	5		6	8	1	3
	9		7		8	6		4
8	3				1			
				1		2	6	
5		8				4		1
	2			8				9

427

				8	2	7		5
				9	1			3
	3	5		6	4		8	
							9	7
	4		2		9		5	
	9			5	6		3	
6			9	4		3		1
4		2	1	3	7		6	9
3						8		

428

	4		9			2	3	
					4	5	7	
		8	6	3		1		
	2				6		5	
		3		5	1			9
	5	1	8	2			6	
3	1				7			
				6				5
2				1				

429

eprasa.pl 42dbe46540

ZWIERZĘTA

sprzedam

SPRZEDAŻ kur, kurcząt - dostawa gratis, 503-508-148

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

SPRZEDAM: ziemię 4ha, Bobrownik. Tel. 668-138-901

Konstal PRODUCENT
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów
Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY
GARAŻE WZMOCNIONE
AUTOMATYKA DO BRAM
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl
57622otbr-A-P

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

kupię

KUPIĘ DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ LUB ROLNO - BUDOWLANĄ POWYŻEJ 5000 M2, TEL.539-204-884

KUPIĘ działkę budowlaną. Powierzchnia powyżej 1 hektara. Płatność gotówką. Tel. 729-850-495

GO
#rzetelnaGO
INTERWENCJE

SŁUCHAMY I WSPIERAMY, KIEDY INNI MILCZĄ!
1886 2022 136 LAT
WŁĄCZ SIĘ!

KUPIĘ mieszkanie 2-3 pok. w Olsztynie, 504-946-585

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL mieszkań, domów (trudne sprawy) , 603-584-180

do wynajęcia

WYNAJMĘ lokal o pow.18m2. Olsztyn ul. Jeziołowicza 7a. Tel. 601543050.

PRACA

dam pracę

FIRMA Solid Security Sp. z o.o. poszukuje pracowników ochrony do obiektu magazynowego w Stawigudzie, 601-301-838

NAPRAWA kempingów 503-103-703

OD zaraz DOZORCĘ w godzinach wieczornych i nocnych. Mile widziani emeryci/renciści osoby chcące dorobić. Praca w Łabędniku Dużym, inform tel. 603-790-000

PANA do prac w ogrodzie-dom w Olsztynie. Doświadczenie. Dzwonić pn-pt 8-16, 89-5240240 pracownia.rekrutacja21@gmail.com

POMOCNIKA do prac budowlanych, tel. 789-123-630

POMOCNIKA, remonty, budowa, 602-172-613

PRACA w gospodarstwie rolnym, wysokie wynagrodzenie, 515-459-243

W gospodarstwie mlecznym, 510-135-912

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO
byki, jałówki (100-350 kg)
oraz bydło rzeźne
STĘPNIAK
• Konkurencyjne ceny
• Płatność od ręki
• Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
• Własny transport
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!
Tel. kontaktowy 504894800
STĘPNIAK S.C.
Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno
71422otbr-b-M

ZATRUDNIĘ mężczyznę do pracy w gospodarstwie rolnym (bydło mleczne) od zaraz, 664-091-378

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 661-740-939

AUTO-MOTO

kupię

ABSOLUTNIE kupię każde auto i traktory stan obojętny lub na złom odbiór lawetą, 887-813-007

KUPIĘ WSK, WFM, SHL, Junak, MZ, Harleya+części do motocykli, 504-631-626

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

DACHY, 514-456-553

DACHY, 579-112-988

FIZYCZNE, remontowe, 602-860-750

GLAZURA, terakota, malowanie, hydrauliczne, panele, 50-20-60-413

HYDRAULIK, 501-209-794

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k. Augustowa, 693-491-205.

SZPACHLOWANIE, malowanie remonty, 696-356-857

WYKOŃCZENIA wnętrz, łazienki, 696-356-857

BIZNES

POŻYCZĘ pieniądze zabezpieczenie kilka nieruchomości, 796-719-693

RÓŻNE

sprzedam

!GARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KUPIĘ bydło od 250kg, 692-411-362

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis,tel.728-104-188.

maszyny rolnicze

GRUBERY ścierniskowe szer. 2,5m, 2,4m, 3,3m, rozsiewacz nawozu dwutalerzowy ładowność 2,2 t, podajnik taśmowy do drewna i pelletu, dmuchawa do zboża z silnikiem 11kW, opryskiwacz 800l szer. 12m-sprzedam, tel. 698-703-449

produkty rolne

KUPIĘ: zboże paszowe, konsumpcyjne. FHU ANIMAR. Tel. 606-505-511

SPRZEDAM siano w belach, 668-397-005

SPRZEDAM zboże Węgorzewo 799-471-066

GAZETA OLSZTYŃSKA
JEST PRACA W OLSZTYNIE!
Jesteś kreatywny?
Masz w sobie niewykorzystany potencjał i niespożyte pokłady energii?
Chcesz dołączyć do ambitnego i pełnego pasji zespołu?
Dobrze trafiłeś!
DOŁĄCZ DO NAS!
Szukamy osób na stanowisko:

MANAGER DS. REKLAMY
GWARANTUJEMY CI:
- samodzielność, możliwość realizacji Twoich pomysłów i pasji
- nie będziemy Cię ograniczać, u nas będziesz mógł być sobą
- szacunek i wsparcie bez względu na wiek, doświadczenie i wykształcenie
- stabilność i bezpieczeństwo
- umowę o pracę oraz wszystkie świadczenia
- perspektywy rozwoju
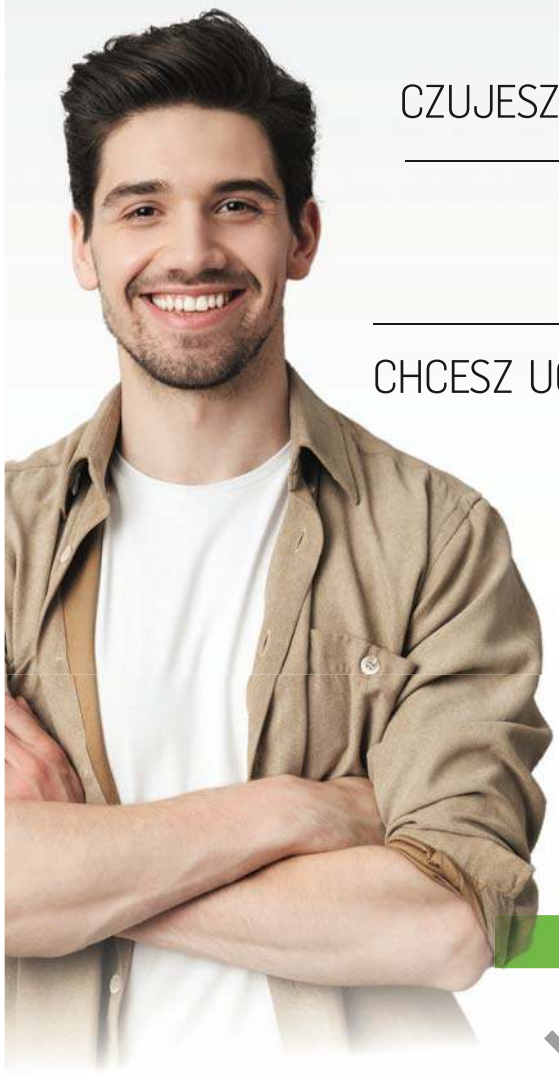
CZUJESZ, ŻE MOŻESZ WIĘCEJ?
CHCESZ SPEŁNIAĆ SIĘ W INNYM OBSZARZE?
CHCESZ UCZYĆ SIĘ I ROZWIJAĆ?
U NAS MASZ MOŻLIWOŚCI
Zostań zwycięzcą!
Dołącz do lidera!
Bądź ambitny i celuj wysoko...
Pracuj tylko z profesjonalistami!
Aplikuj już teraz: kadry@wm.pl
GRUPA WM | GAZETA OLSZTYŃSKA | DZIENNIK ELBLĄSKI
1822otbp-L-K

eprasa.pl 42dbe46540

4522opb1-A -P

Pani

Jolancie Szelkowskiej

wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
z powodu śmierci

Męża

składa
Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala
Specjalistycznego w Olsztynie
Irena Kierzkowska
wraz ze współpracownikami

202922opb1-a-M

Jest taka chwila, o której myślimy, która na pewno nadejdzie,
ale zawsze nie w porę, zawsze za wcześnie

Chcielibyśmy złożyć
najszczersze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Córki Marty Stachniałek

Rodzinie i Bliskim

Zarząd i Pracownicy FM Bravo Sp. z o.o.

203022opb1-a-M

Koleżance

Mirosławie Siekierskiej

wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
z powodu śmierci

Siostry

składają wszyscy współpracownicy
z Przychodni Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Olsztynie

203422opb1-a-M

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ" I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM"

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek
– dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN, plac Józefa Bema 5**
czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-28919opb1-C-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 3 sierpnia 2022 r. zmarł Nasz Kochany
Mąż, Tata, Teść i Dziadek

ś. † p.

Ryszard Feliks Szczepański

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
6 sierpnia 2022 r. (sobota) w parafii Świętego
Franciszka z Asyżu przy ul. Dybowskiego
(Kortowo): o godz. 10.30 modlitwą różańcową,
a o godz. 11.00 mszą świętą pogrzebową.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pogrążona w smutku rodzina

202722opb1-a-M

Koleżance

Barbarze Rams

wyrazy głębokiego współczucia
oraz wsparcia i otuchy z powodu śmierci

Mamy

składają Dyrekcja i Pracownicy
Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie

203222opb1-a-M

Panu **Sylwestrowi**

Kurowskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

składają Dyrekcja oraz Pracownicy
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Olsztynie

202122opb1-a-M

Z głębokim smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Tadeusza Dargiewicza

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia

Rodzinie i Bliskim

składają Właściciele i Pracownicy firmy KART-MAP

201922opb1-A -P

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o przedwczesnej śmierci prawego Człowieka,
naszego życzliwego i mądrego Szefa

Staszka Ruszkowskiego

prokuratora w stanie spoczynku.

Rodzinie i Bliskim

serdeczne wyrazy współczucia i żalu
składają
koleżanki i koledzy – byli podwładni

201322opb1-a-M

ARKA
USŁUGI POGRZEBOWE
ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska
OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908
OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka")
89 526 66 01, 605 665 909
www.arkaolsztyn.pl
Całodobowy przewóz zmarłych
614619opb1-i-M

Warmiński 1987 ZAKŁAD POGRZEBOWY
dawniej market
OLSZTYN ul. Lengowskiego 18-20 — 895 355 300, 602 327 277
BISKUPIEC ul. Armii Krajowej 4 — 897 152 093, 608 680 642
POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09
Pomożemy Ci godnie pożegnać
614219opb1-g-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85
tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych
Zbigniew Jarmużewski **kom. 602 514 880**
Joanna Kamińska **kom. 691 410 360**
Andrzej Domasiewicz **kom. 602 514 888**
Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę
614419opb1-f-M

SACRUM
SACRUM
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
89 67 77 100, kom 530 308 308
GODNIE – SOLIDNIE – Z SZACUNKIEM
Całodobowy przewóz zmarłych
320520opb1-d-M

eprasa.pl 42dbe46540

W NIDZICY ZAGRAJĄ DLA UKRAINY

PIŁKA NOŻNA\\\ W sobotę w samo południe odbędzie się w Nidzicy mecz charytatywny na rzecz walczącej z rosyjską agresją Ukrainy. Koalicja sportowców i polityków z Warmii i Mazur zagra przeciwko pracownikom samorządowym z gminy Nidzica.

Głównym organizatorem przedsięwzięcia jest niezmordowany Leszek Dublaszewski, prezes Fundacji Olsztyński Laur Sportowy. - Nie możemy być obojętni wobec tego, co się dzieje w Ukrainie. Nie możemy tego zaakceptować i przejść obojętnie. Musimy w miarę naszych możliwości pomagać i pamiętać - mówi Leszek Dublaszewski.

Ukraina walcząca z rosyjskim agresorem cały czas potrzebuje wsparcia i sobotnie spotkanie piłkarskie ma w tym pomóc. W trakcie meczu będą bowiem zbierane fundusze przeznaczone dla mieszkańców Ukrainy, którzy zostali zmuszeni uciec do Polski.

Gospodarzem meczu będzie miasto Nidzica, która zawsze chętnie bierze udział w takich sportowych inicjatywach. Samorządowców do zwycięstwa jako kapitan zespołu ma poprowadzić burmistrz Jacek Kosmala. Łatwo jednak mieć nie będzie, ponieważ Leszek Dublaszewski stanął na wysokości zadania i zmontował ciekawą drużynę piłkarską.

Fot. archiwum prywatne

W sobotnim meczu zagra m.in. judoka Maciej Sarnacki, olimpijczyk z Rio de Janeiro i Tokio

W BRAMCE ZOBACZYMY ZATEM PAWŁA CHARBICKIEGO, BYŁEGO BRAMKARZA EKSTRAKLASOWEGO STOMILU OLSZTYN. POZA TYM ZAGRAJĄ BYŁY REPREZENTANT POLSKI ADAM ZEJER I SIATKARZ MARCIN MOŻDŻONEK, MISTRZ EUROPY Z 2009 I MISTRZ ŚWIATA W 2014 ROKU.

Do zespołu powołanie otrzymało także uczestnicy igrzysk olimpijskich: Maciej Sarnacki (judo), Adam Seroczyński (kajakarstwo), Mateusz Kamiński (kajakarstwo). W kadrze znaleźli się też parlamentarzyści: Iwona Arent, Paweł Papke, Janusz Cichoń i Michał Wypij. Drużynę poprowadzi natomiast Andrzej Nakielski, właściciel szkółki piłkarskiej Naki Olsztyn.

Z kolei drużynę samorządowców Nidzicy poprowadzi Andrzej Arcyz, radny gminy Nidzica, a w przeszłości zawodnik i trener miejscowego Startu. Do kadry powołano 21 zawodników i nikt nie odmówił uczestnictwa.

Oprócz meczu piłkarskiego odbędą się także imprezy towarzyszące. Dzieci będą mogły pozjeżdżać na dmuchanych zjeżdżalniach oraz wziąć udział w zabawach przygotowanych przez MOSiR. Będzie także przygotowany catering, głównie dania z grilla. **EM**

W IV LIDZE TAK CIEKAWIE JESZCZE NIE BYŁO

PIŁKA NOŻNA\\\ Ruszają czwartoligowe rozgrywki, które zapowiadają się ciekawie, bo o awans powalczy kilka mocnych zespołów z dużymi budżetami i równie sporymi ambicjami.

Zacznijmy od tego, że z III ligi spadły aż trzy zespoły (GKS Wikielec, Znicz Biała Piska oraz Mamry Giżycko), które teraz bez wątpienia będą chciały wykorzystać doświadczenie zdobyte na wyższym szczeblu rozgrywek. Jednak przede wszystkim dzięki nim podniesie się poziom sportowy forBET IV ligi, tym bardziej że z ligi okręgowej awans uzyskała Tęcza Biskupiec, która na nowym stadionie chce jak najszybciej przeskoczyć do III ligi.

- Gdzie nie przyłożysz ucha, tam słychać, że w tym sezonie forBET IV Liga będzie bardzo silna - mówi Marek Łukiewski, prezes Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej. - I tak pewnie będzie. W poprzednim sezonie spadkowicze z III Ligi (Concordia Elbląg i Huragan Morąg - red.) zajęli dwa pierwsze miejsca w forBET IV Lidze. W tym sezonie mamy trzech spadkowiczów, którzy też pewnie jak najszybciej chcieliby z powrotem wskoczyć do III ligi. Sądząc po transferach i przedsezonowych zapowiedziach do walki o awans podłączy się pewnie jeszcze kilka innych drużyn. Niektóre z nich wysyłają jasne sygnały, że w tym sezonie interesuje je tylko awans. Awansować może jednak tylko jedna drużyna, więc jestem przekonany, że czeka nas pasjonująca walka. Wydaje się, że trochę łatwiej powinno być na dole tabeli. Nic jednak bardziej mylnego, bo ostatnie sezony pokazały, że równie często, a nawet częściej, pasjonująca walka toczy się o utrzymanie w forBET IV lidze. Nikt nie chce spadać, więc drużyny z dołów tabeli „z nożem na gardle" walczą między sobą, a także często odbierają punkty wyżej notowanym rywalom, tym samym mieszając im w walce o awans. W tej lidze każdy może wygrać z każdym i to jest naprawdę pasjonujące. W piłce najważniejsze są emocje, a te na tym poziomie są gwarantowane.

Fot. facebook

W rundzie wstępnej Wojewódzkiego Pucharu Polski Tęcza Biskupiec wyeliminowała Polonię Lidzbark Warmiński

Do III ligi awansuje tylko jedna drużyna, ale nigdy przed startem sezonu nie wiadomo, ile spadnie do ligi okręgowej. Wszystko zależy od tego, czy w III lidze utrzymają się Sokół Ostróda i Concordia Elbląg. Zakładając jednak optymistyczny scenariusz, to do klasy okręgowej spadną dwa zespoły (15-16. miejsce). Dlaczego? Bo decyzją zarządu Warmińskiego-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej od nowego sezonu w IV lidze występować będzie Stomil II Olsztyn, poza tym awansują zwycięzcy dwóch grup klasy okręgowej, a wicemistrzowie zagrają barażowe spotkanie z dwoma drużynami z IV ligi (13-14).

Kto zatem może awansować do III ligi? Na przykład beniaminek z Biskupca nie ukrywa swoich mocarstwowych planów. W Tęczy dokonali kilka ciekawych transferów. M.in. ściągnięto trzykrotnego króla strzelców rozgrywek Patrycjusza Malanowskiego z Błękitnych Pasym. Poza tym do zespołu dołączyli Adrian Podgórski i Paweł Galik z Huraganu Morąg.

- Na pewno wzmocniliśmy się, żeby móc postawić sobie ambitne cele - mówi Wojciech Jałoszewski, trener Tęczy. - Mamy jednak świadomość, że dawno czwarta liga nie była tak mocna jak teraz. W naszej drużynie zaszło bardzo dużo zmian, więc dopiero zobaczymy, jak szybko zacznie to dobrze funkcjonować. Wśród faworytów należy wymienić Polonię Lidzbark Warmiński, która się bardzo wzmocniła, a także spadkowiczów z III ligi - kończy trener Jałoszewski. **EM**

1. kolejka

*** Sobota:** GKS Wikielec - Huragan Morąg (12), Mamry Giżycko - Motor Lubawa (14), Polonia Lidzbark Warmiński - Polonia Iłowo (16), Tęcza Biskupiec - Granica Kętrzyn (16), Znicz Biała Piska - DKS Dobre Miasto (17), Rominta Gołdap - Mrągowia Mrągowo (16), Olimpia Olsztynek - Pisa Barczewo (17).

*** Niedziela:** Olimpia II Elbląg - Jeziorak Iława (17)

SPRINTEM

SPORTY MOTOROWE\\\ Tor Sedlcany w Czechach będzie areną siódmej rundy mistrzostw Europy strefy centralnej w rallycrossie. Po raz kolejny w najszybszej klasie supercars dojdzie do pojedynku liderującego w cyklu Zbigniewa Staniszewskiego (Ford Fiesta RX) z Czechem Alesem Fucikiem (Volkswagen Polo). Olsztyński kierowca przystępuje do rywalizacji z wyraźną przewagą punktową, ale doskonale wie, że Czech nie powiedział jeszcze ostatniego słowa. W sumie w rywalizacji klasy supercars swój udział potwierdziło pięciu kierowców.

Zbigniew Staniszewski: - Z jednej strony mam dobrą sytuację, bo prowadzę w klasyfikacji mistrzostw ze sporą liczbą punktów. Z drugiej jednak strony jedziemy na tor do jaskini lwa, gdzie wychował się Fucik, mój najgroźniejszy rywal. Czech daje mi się mocno w tym roku we znaki, bo też celuje w tytuł mistrza Europy centralnej. Dwa miesiące temu przegrałem z nim właśnie w Sedlcanach, ale dwa tygodnie temu wyraźnie wygrałem na torze w Poznaniu. Nic wielkiego się zatem nie stało, walka trwa w najlepsze. Na swoim torze na pewno Fucik będzie piekielnie szybki. Przygotowuję się więc na wielką bitwę. Na testach zrobiłem wiele okrążeń, poza tym zmieniliśmy trochę w ustawieniach auta. To był dobry ruch, bo samochód jest jeszcze szybszy, ale przecież Czech nie śpi. On też szuka nowych rozwiązań i na treningach zalicza bardzo dużą liczbę kilometrów. Fucik jest rozjeżdżony i niesamowicie doświadczony, bo za już nim kilkanaście lat w tym sporcie, natomiast mój zespół rywalizuje w rallycrossie dopiero trzeci pełny sezon. Będzie zatem ciężka przeprawa. O wygranej - poza wieloma technicznymi detalami - może zadecydować również dyspozycja dnia. **MARZAR**

eprasa.pl 42dbe46540

SOKÓŁ, CZYLI WIELKA NIEWIADOMA

III LIGA PIŁKARSKA\\\ Sokół, który dwa poprzednie sezony spędził w II lidze, sezon rozpocznie w sobotę o g. 17 od wyjazdowego meczu z Bronią Radom. Skład ostródzkiego zespołu to mieszanka młodości z zawodnikami z trzecioligowym doświadczeniem.

Przed ligową inauguracją Sokół rozegrał już dwa mecze pucharowe. W zeszłą środę ostródzianie w rundzie wstępnej Pucharu Polski przegrali na wyjeździe 1:4 z GKS Jastrzębie (spadkowicz z I ligi), natomiast trzy dni później w rundzie wstępnej Wojewódzkiego Pucharu Polski ograli 5:1 Płomienia Turznica.

- Najbardziej się cieszę z tego, że po meczu w Turznicy nie mamy żadnych kontuzji - przyznaje trener Dominik Bednarczyk. - Potraktowaliśmy to spotkanie bardzo poważnie, bo był to jeden z elementów przygotowań do meczu w Radomiu. Byłem zadowolony z gry zespołu, który wypracował wiele sytuacji, ale najważniejsze, że nie obyło się bez urazów.

W OSTRÓDZIE PO SPADKU ZESPÓŁ BUDOWANO PRAKTYCZNIE OD NOWA, BOWIEM Z POPRZEDNIEGO SEZONU ZOSTAŁO JEDYNIE TRZECH ZAWODNIKÓW: BŁAŻEJ MALINOWSKI, ŁUKASZ ŚWIĘTY I JAKUB MYSIORSKI. DO KADRY WŁĄCZONO TAKŻE NAJBARDZIEJ WYRÓŻNIAJĄCYCH SIĘ JUNIORÓW ORAZ ŚCIĄGNIĘTO ZAWODNIKÓW Z POLSKI I REGIONU.

Niestety, w poprzednim tygodniu kilku z nich nie udało się jeszcze zatwierdzić do gry, ale trener Sokoła ma nadzieję, że w sobotę będzie już miał do dyspozycji wszystkich zawodników.

Fot. facebook

Pucharowy mecz w Turznicy był ostatnim sprawdzianem Sokoła przed inauguracją III ligi

W sparingach z dobrej strony pokazywał się Maksim Kwiencer, 27-letni obrońca urodzony w Grodnie na Białorusi. Ostatnio występował w czeskim klubie i były olbrzymie problemy ze ściągnięciem certyfikatu zawodnika (do momentu oddania tekstu do druku wciąż nie został potwierdzony do gry). Ciekawym transferem jest też Mateusz Furman, który przyszedł ze Znicza. Furman przez długie lata stanowił o sile byłego już III-ligowca z Białej Piskiej. Wyróżniającą się postacią Sokoła powinien być także Michał Kiełtyka, który ostatnio grał w Huraganie Morąg, ale wcześniej w Olimpii Elbląg i Puszczy Niepołomice.

Generalnie skład Sokoła to mieszanka młodości z piłkarzami z trzecioligowym doświadczeniem. **EM**

1. kolejka
* **Sobota:** Concordia Elbląg - ŁKS II Łódź (17), Ursus Warszawa - Błonianka Błonie (17), Świt Nowy Dwór Mazowiecki - Lechia Tomaszów Mazowiecki (17), Mławianka Mława - Pelikan Łowicz (15), Legia II Warszawa - Pogoń Grodzisk Mazowiecki (12), Warta Sieradz - Jagiellonia II Białystok (17), Pilica Białobrzegi - Legionovia Legionowo (17), Olimpia Zambrów - Unia Skierniewice (17).

AMBITNE LIGOWE PLANY PASYMIA I SZCZYTNA

PIŁKARSKA OKRĘGÓWKA\\\ Chcemy powrócić do IV ligi - przed rozpoczęciem sezonu stawia sprawę jasno Marek Gawdziński, prezes Błękitnych Juranda Pasym.

- Jakie nastroje panują w klubie po niedawnym spadku z forBET IV ligi i sobotnią inauguracją rozgrywek okręgówki?

- Wielka niewiadoma. Liga ruszy i dopiero wtedy zobaczymy, jak to z nami będzie.

- Odejście Patryka Malanowskiego, najlepszego strzelca IV ligi, bez wątpienia jest dla was sporym kłopotem.

- Na pewno, bo Patryka trudno zastąpić, ale Marcin Łukaszewski (przed laty zdecydowanie najlepszy napastnik IV ligi - red.) pilnie trenuje, a poza tym doszło do nas kilku nowych chłopaków. Głównie z SKS Szczytno, z którym wymieniliśmy się piłkarzami. Mamy więc w Pasymiu i Szczytnie dwie kadry, a podczas przerwy zimowej pomyślimy, co dalej robić.

Fot. facebook

W Pasymiu muszą sobie poradzić bez Patryka Malanowskiego, który wzmocnił czwartoligową Tęczę Biskupiec

- Wymiana z SKS to jest efekt umowy, którą ostatnio oba wasze kluby podpisały?

- Oczywiście, mamy przecież wspólne cele, bo w Szczytnie i Pasymiu musimy stworzyć dwie w miarę silne drużyny, które będą w stanie powalczyć o awans: Błękitni do forBET IV ligi, a SKS do okręgówki.

- Tyle że nawet jak wam się uda ten awans wywalczyć, to kibice w Pasymiu i tak IV ligi nie zobaczą, ponieważ zgodnie z umową docelowo w wyższej lidze ma grać Szczytno.

- Bo Pasymia na IV ligę po prostu nie stać. U nas mieszka przecież tylko trzy i pół tysiąca ludzi, nie mamy żadnej dużej firmy, na pomoc której moglibyśmy liczyć, więc utrzymujemy się z miejskiej dotacji, która wynosi 100 tysięcy złotych rocznie. Tymczasem wiele czwartoligowych klubów ma budżety w okolicach pół miliona, a niektóre nawet więcej. Jednak dzięki umowie z browarem, który stał się naszym sponsorem tytularnym, jest szansa, że w naszym powiecie uda się zbudować zespół, który spokojnie będzie mógł grać w IV lidze, a może i wyżej.

- Plan macie zatem ambitny, ale nie tylko Błękitni mają ochotę na awans...

- Na pewno groźne będą Śniardwy Orzysz (ostatni raz przegrały 6 listopada w Gołdapi 1:2, a od tego czasu zwyciężyły 16 razy z rzędu - red.). Poza tym mocny powinien być Mazur Ełk. Myślę, że to są nasi główni rywale w walce o IV ligę. **DRYH**

1. KOLEJKA OKRĘGÓWKI
* **Grupa 1, piątek:** Błękitni Pasym Jurand - Żagiel Piecki (18), Vęgoria Węgorzewo - Śniardwy Orzysz (17), Mazur Pisz - MKS Korsze (16), Rona 03 Ełk - Mazur Ełk (15:30), LKS Różnowo - Victoria Bartoszyce (16), Warmia Olsztyn - Czarni Olecko (13), Wilczek Wilkowo - Łyna Sępopol (17), MKS Jeziorany - Orlęta Reszel (17)
* **Grupa 2, sobota:** Barkas Tolkmicko - Drwęca Nowe Miasto Lubawskie (16), Ossa Biskupiec Pomorski - Delfin Rybno (15), Polonia Pasłęk - Zatoka Braniewo (17), Kormoran Zwierzewo - Constract Lubawa (15), Radomniak Radomno - Czarni Rudzienice (16), Naki Olsztyn - Unia Susz (16), Start Nidzica - Iskra Narzym (16); niedziela: Płomień Turznica - Błękitni Orneta (16).

SPORT W TV

* **Boks.** Gala KnockOut Boxing Night 23 w Mrągowie, waga półciężka: Paweł Stępień - Michał Łoniewski (19.45 TVP Sport)
* **Kolarstwo.** Tour de Pologne, 7. etap: Skawina - Kraków (14.05 Polsat Sport, 14.25 TVP Sport, 17.25 TVP 1)
* **Piłka nożna.** Ekstraklasa: Stal Mielec - Cracovia, Legia Warszawa - Piast Gliwice (17.55 Canal+ Sport5, 17.55, 20.25 Canal+ Sport); liga francuska: Olympique Lyon - Ajaccio (20.55 Canal+ Sport5, Eleven Sports 2); I liga: Odra Opole - Wisła Kraków (20.20 Polsat Sport); Puchar Włoch: Sampdoria - Reggina (21.10 Polsat Sport News)

Fot. materiały prasowe

* **Siatkówka plażowa.** Turniej CEV Beach Volleyball Nations Cup w Wiedniu (11, 12, 16.30, 17.30 Polsat Sport News)
* **Tenis.** Memoriał Lecha i Marii Kaczyńskich: ćwierćfinały (12 Polsat Sport, 14, 16, 18 Polsat Sport Extra); turniej ATP w Waszyngtonie (20, 22, 01.00, 03.00 Polsat Sport Extra); turniej WTA w San Jose (20, 22, 01.30 Canal+ Sport2)
* **Żużel.** PGE Ekstraliga: Fogo Unia Leszno - zielona-energia.com Włókniarz Częstochowa, ZOOleszcz GKM Grudziądz - Arged Malesa Ostrów Wlkp. (17.30, 20.15 Eleven Sports 1)

DRYH

eprasa.pl 42dbe46540

JAPOŃCZYK KENTO MIYAURA ZOSTAŁ NOWYM ATAKUJĄCYM WYSTĘPUJĄCEJ W SIATKARSKIEJ PLUSLIDZE STALI NYSA

ZWYCIĘSTWO POPRAWI FREKWENCJĘ

II LIGA PIŁKARSKA\\\ Po połowicznie udanej wyprawie do Warszawy, gdzie Stomil stracił zwycięstwo w ostatniej akcji meczu, w sobotę olsztynianie podejmą Garbarnię Kraków, mistrza Polski z 1931 roku i zarazem ósmy zespół poprzedniego sezonu.

Podopieczni Szymona Grabowskiego w tym sezonie jeszcze nie zaznali goryczy porażki, co nie było takie oczywiste, gdy się weźmie pod uwagę ostatnie wydarzenia w olsztyńskim klubie. W każdym razie po trzech kolejkach Stomil ma pięć punktów, a mogło być jeszcze lepiej, gdyby w Warszawie olsztynianie nie dali sobie strzelić gola w czwartej doliczonej do regulaminowego czasu minucie.

W stolicy stomilowcy szybko objęli prowadzenie i w pierwszej połowie byli zespołem zdecydowanie lepszym. Niestety, po przerwie obraz gry mocno się zmienił. Dlaczego? - Oddaliśmy inicjatywę gospodarzom - wyjaśnia Maciej Spychała, olsztyński pomocnik. - Jednak z ich akcji niewiele wynikało, tym bardziej boli stracona w końcówce bramka. Powinniśmy wywieźć trzy punkty, być może w pierwszej połowie zabrakło nam przysłowiowej kropki nad i. Mieliśmy wtedy parę szans, można było podwyższyć prowadzenie i zamknąć mecz. Remis na wyjeździe nie jest złym wynikiem, ale czujemy duży niedosyt. Na początku sezonu mamy pięć punktów, co prawda mogło być ich więcej, ale generalnie nie mamy powodów do narzekań.

W sobotę olsztyńska drużyna zagra przed własną publicznością z Garbarnią Kraków. Najbliżsi rywale Stomilu dotychczas zgromadzili na swoim koncie cztery punkty: zaczęli od remisu u siebie z Motorem Lublin, potem przegrali 1:3 z KKS 1925 Kalisz, a ostatnio na własnym boisku pokonali 3:2 Pogoń Siedlce.

Fot. Emil Marecki

W Warszawie Stomil zremisował z dwukrotnym mistrzem Polski, a w sobotę podejmie mistrza z 1931 roku

STOMIL BĘDZIE WALCZYŁ O ZWYCIĘSTWO, ŻEBY ZDOBYĆ CENNE TRZY PUNKTY I W TEN SPOSÓB ZACHĘCIĆ KIBICÓW DO ODWIEDZANIA OLSZTYŃSKIEGO STADIONU NA KOLEJNYCH MECZACH II LIGI. OSTATNIO PODOPIECZNI TRENERA GRABOWSKIEGO U SIEBIE STRZELILI AŻ SZEŚĆ GOLI, CO RACZEJ TRUDNO BĘDZIE TERAZ POWTÓRZYĆ, ALE ZWYCIĘSTWO JEST JAK NAJBARDZIEJ REALNE.

Szymon Grabowski nadal nie będzie mógł skorzystać z usług Dawida Kalisza, który przed sezonem trafił do Stomilu z Korony Rzeszów. Niestety, uraz kolana wykluczył tego zawodnika na dłużej z treningów. Zresztą przed niedawnym meczem z Polonią olsztyński szkoleniowiec też nie miał wszystkich graczy na treningu, bo na przykład do końca nie było wiadomo, czy zagra Hubert Krawczun.Ostatecznie Krawczun wsiadł do klubowego autokaru, ale mecz w Warszawie zaczął na ławce rezerwowych.

We wtorek olsztyński szkoleniowiec wybrał się do Szczytna na mecz rundy wstępnej Wojewódzkiego Pucharu Polski, żeby zobaczyć w akcji piłkarzy kandydujących do gry w pierwszym zespole Stomilu. Jednak olsztyńskie rezerwy długo męczyły się w konfrontacji z miejscową A-klasową ekipą Gwardia Jurand Bank, zapewniając sobie awans dopiero w w dogrywce, wygrywając ostatecznie 3:0. Po meczu Szymon Grabowski nie miał zadowolonej miny, bo olsztyńscy piłkarze nie pokazali nic ciekawego na tle niżej notowanego rywala.

W Szczytnie całe spotkanie rozegrał Mateusz Sobotka, który w minionej rundzie grał w drugoligowym Sokole Ostróda. - Liczę na debiut w Stomilu w najbliższym meczu - mówi Sobotka. - W Sokole strzeliłem bramkę przeciwko Garbarni, więc byłoby to fajne podsumowanie ostatniego czasu.

Początek sobotniego spotkania o godzinie 17.

*** Inne mecze 4. kolejki, sobota:** GKS Jastrzębie - Motor Lublin (18), KKS 1925 Kalisz - Górnik Polkowice (17), Pogoń Siedlce - Olimpia Elbląg (17), Znicz Pruszków - Zagłębie II Lubin (17), Wisła Puławy - Radunia Stężyca (18); **niedziela:** Lech II Poznań - Kotwica Kołobrzeg (16), Hutnik Kraków - Siarka Tarnobrzeg (15.55 TVP Sport), Śląsk II Wrocław - Polonia Warszawa (13). **EM, DRYH**

PO 3 KOLEJKACH

1. Górnik	9	5:0
2. Kotwica	7	4:1
3. Wisła	6	7:4
4. Stomil	**5**	**7:3**
5. Siarka	4	7:5
6. Kalisz*	4	5:3
7. Śląsk II	4	7:8
8. Garbarnia	4	6:7
9. Hutnik	4	4:5
10. Jastrzębie	4	1:2
11. Pogoń	3	4:5
12. Znicz	3	4:7
13. Zagłębie II	3	6:10
14. Lech II	2	6:7
15. Olimpia	**2**	**3:4**
16. Radunia	2	7:9
17. Motor	2	3:5
18. Polonia*	1	2:3

* mecz zaległy

SNAJPERZY

4 - Dawid Retlewski (Wisła Puławy), Radosław Stępień (Radunia Stężyca)

3 - Grzegorz Goncerz (Kotwica Kołobrzeg), Szymon Krocz (Śląsk II Wrocław), Damian Nowak (Pogoń Siedlce), Krzysztof Świątek (Hutnik Kraków), Adam Żak (Garbarnia Kraków)

*** Gole dla Stomilu zdobyli:** 2 - Piotr Kurbiel, 2 - Jakub Tecław, 2 - Karol Żwir, 1 - Filip Wójcik

eprasa.pl 42dbe46540

SIERPIEŃ 2022

NASZ DOM

Fot. manann - stock.adobe.com

POMPA CIEPŁA
DIABEŁ TKWI W SZCZEGÓŁACH
czytaj na str. 3

NATURALNY OGRÓD W MIEŚCIE – CZY TO MOŻLIWE?
czytaj na str. 2

KUCHNIA NA BOGATO!
czytaj na str. 6-7

EKSPERT FINANSOWY POTRZEBNY NA ZŁE CZASY
czytaj na str. 8

eprasa.pl 42dbe46540

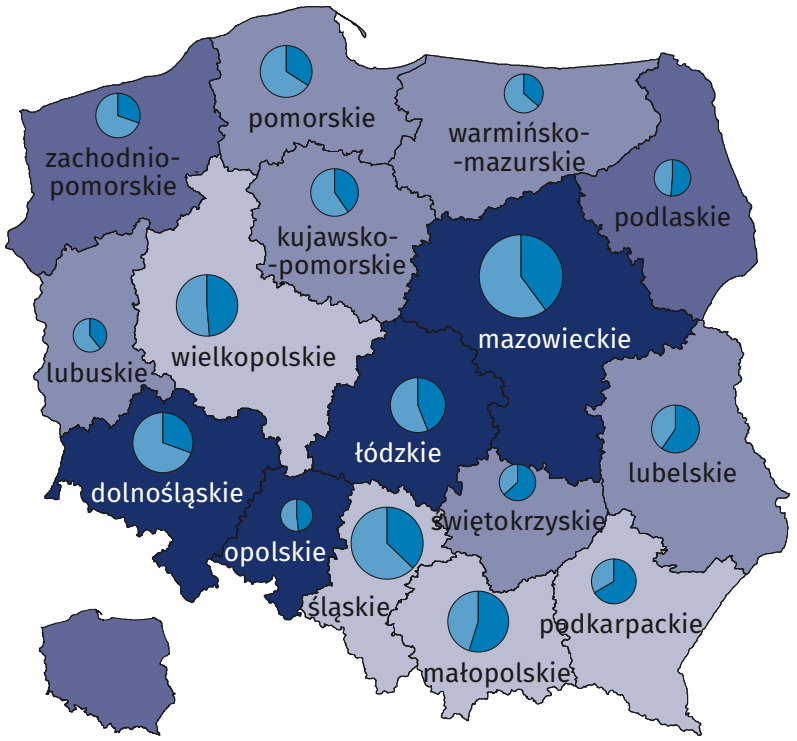

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

WSTĘPNE WYNIKI NARODOWEGO SPISU POWSZECHNEGO LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2021

Mieszkania

Liczba mieszkań na 1000 ludności
- 420,1 – 442,9
- 400,1 – 420,0
- 380,1 – 400,0
- 336,1 – 380,0

Według typu budynku
- Budynki jednorodzinne
- Budynki wielomieszkaniowe
- Budynki pozostałe[a]

Liczba mieszkań (w tys.)
- 2500,0
- 1000,0
- 400,0
- 0,0

W 2021 r. według stanu na 31 marca w województwie warmińsko-mazurskim na 1000 mieszkańców przypadało 385,0 mieszkań (w kraju 403,3). Wskaźnik ten najwyższą wartość miał w województwie mazowieckim (442,9), a najniższą w podkarpackim (336,1).

Wyniki spisu wskazują, że w województwie warmińsko-mazurskim w 2021 r. było 532,1 tys. mieszkań, w tym 192,1 tys. w budynkach jednorodzinnych, 337,7 tys. w wielomieszkaniowych oraz 2,3 tys. w pozostałych[a] (zaledwie 0,4%). Najwięcej mieszkań w budynkach jednorodzinnych znajdowało się na terenie województwa mazowieckiego (972,2 tys.), najmniej w województwie lubuskim (154,3 tys.). W budynkach wielomieszkaniowych najwięcej mieszkań zanotowano również w województwie mazowieckim (1465,1 tys.), a najmniej w świętokrzyskim (171,0 tys.).

a Budynki zbiorowego zakwaterowania, niemieszkalne (oraz budynki nieustalonego typu), w których znajdują się mieszkania.

REKLAMA-

Naturalny ogród w mieście – czy to możliwe?

Stworzenie naturalnego ogrodu w mieście może wydawać się nie lada wyzwaniem, lecz jest jednocześnie bardzo potrzebne. Wraz ze stałym wzrostem powierzchni zabudowanej maleją szanse na przetrwanie wielu roślin i zwierząt na terenach zurbanizowanych. Wycofują się one stopniowo z miast, które stają się coraz bardziej opustoszałe.

Agnieszka Łukasiewicz i Jim Ashton

Co więcej, asfaltowe drogi, gęsto zabudowane osiedla, wybetonowane place i parkingi, wybrukowane ścieżki męczą monotonią, a także przyczyniają się do zwiększenia ryzyka zalania w czasie ulewnych deszczy oraz potęgują odczucie gorąca podczas upalnych miesięcy letnich, co w rezultacie prowadzi do pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Ogród naturalny w mieście to zarówno idealne miejsce odpoczynku dla ludzi, jak również ostoja dla wielu gatunków zwierząt: ptaków, owadów, płazów, gadów i małych ssaków. W jaki sposób sprawić, by miejski ogród stał się przyjazną przestrzenią dla przedstawicieli wszystkich powyższych grup?

Niezależnie od tego, jakich rozmiarów jest ogród, kluczem do sukcesu jest stworzenie mozaiki minisiedlisk przyrodniczych z myślą o różnych grupach zwierząt i ich potrzebach. Pszczoły, trzmiele i motyle zdecydowanie upodobają sobie łąkę lub miododajną rabatę kwiatową, ważki chętnie spędzą czas, polując na mniejsze owady nad oczkiem wodnym, ptaki natomiast znajdą schronienie, a może nawet założą rodzinę, w gęstwinie krzewów i drzew.

Dokonując wyboru roślin do ogrodu naturalnego, obok oczywistych walorów estetycznych priorytetem powinny być korzyści jakie niosą one dla mieszkających w ogrodzie lub odwiedzających go zwierząt. Odpowiedni dobór rodzimych gatunków roślin wodnych, kwiatów, krzewów i w miarę możliwości drzew zagwarantuje również, że będą one zdrowo rosły, nawet podczas gorących i suchych dni. Zdumiewające jak wiele roślin może się zmieścić w nawet bardzo małym ogrodzie!

Przy odrobinie pomysłowości można wykorzystać istniejące już elementy małej architektury lub mało atrakcyjną ścianę jako podporę dla roślin pnących, co zwiększy powierzchnię zieloną i kwitnącą w ogrodzie, dodatkowo dostarczając nektaru dla zapylaczy i schronienia ptakom Ukryte w takich miejscach budki lęgowe z pewnością nie pozostaną długo puste.

Każdy, zarówno nasłoneczniony, jak i zacieniony kąt w ogrodzie może zostać przekształcony w oazę bioróżnorodności. Poza wodą i roślinami nieocenione do tego są stosy kamieni i drewna, które przy umiejętnym uformowaniu szybko przekształcają się w miejsca tętniące życiem, gdzie spotkać można niezliczone ilości owadów, ukryte w wilgotnym cieniu żaby i leniwie wylegujące się w słońcu jaszczurki.

Nie należy zupełnie zapomnieć o sobie i w miarę możliwości zaplanować zaciszne miejsce na wygodne krzesło lub ławkę, z których można będzie rozkoszować się bogactwem kolorów, dźwięków i zapachów naturalnego ogrodu oraz obserwować fascynujące życie jego mieszkańców.

Mimo tego, że wykonanie ogrodu naturalnego na małej powierzchni może wydawać się bardzo trudne, jest to zdecydowanie możliwe, a efekty są po prostu zdumiewające.

Mając na koncie 17 lat doświadczenia w budowie ogrodów naturalnych, małych i dużych, chętnie służymy poradą. Do tej pory nasze doświadczenie ograniczało się do obszaru Wielkiej Brytanii, ale w przyszłym miesiącu rozpoczynamy swoją działalność w Polsce.

W sprawie transformacji istniejącego ogrodu w ogród naturalny (porady, projekt, wykonanie) można kontaktować się z nami już dziś pod numerem telefonu **723 553 904** lub poprzez e-mail: **kontakt@butterflygardens.pl.**

83322otbr-a-M

Wydawca: GRUPA WM Sp. z o.o., ul. Tracka 5, 10-634 Olsztyn
Koordynacja i reklama: Jacek Warmiński tel. 514 800 515 | j.warminski@gazetaolsztynska.pl
Koordynacja i reklama: Edyta Gwóźdź tel. 609 210 667 | e.gwozdz@gazetaolsztynska.pl

eprasa.pl 42dbe46540

POMPA CIEPŁA – DIABEŁ TKWI W SZCZEGÓŁACH

O celowości zainwestowania w pompę ciepła decydują przede wszystkim prawidłowe obliczenia. Wadliwe zaprojektowanie lub wykonanie instalacji z pompą ciepła spowoduje, że nawet najlepszej klasy pompa może pracować bardzo nieefektywnie, nie przynosząc obiecanych korzyści użytkowych, i znacznie zwiększyć zużycie energii elektrycznej (podobnie zresztą jak jej nieprawidłowa eksploatacja).

Jerzy St. Sztorc
specjalista auditingu
i certyfikacji budynków
www. biuroaudyt.pl

Najczęściej spotykanym i zarazem najdroższym błędem jest dobór pompy ciepła w oparciu o szacunki, a nie profesjonalne obliczenia dla konkretnego budynku przeprowadzone przez audytora energetycznego lub projektanta.

Szacowanie i dobór mocy pomp ciepła bez fachowych obliczeń

Konieczne obliczenia to obliczenia OZC, czyli obliczenia zapotrzebowania ciepła budynków zgodnie z normą PN-EN 12831. Można je zlecić firmie projektowej lub audytorskiej. Obliczenia te obejmują również audyt energetyczny budynku, który dodatkowo zawiera postulaty związane z jego opłacalną ekonomicznie termomodernizacją – o czym mowa w dalszej części artykułu.

W tym miejscu warto wskazać na jeden z przykładów najlepszych praktyk w zakresie doboru mocy pomp ciepła z rynku polskiego. Jeden z wyłącznych dystrybutorów pomp ciepła jako warunek gwarancji i sprzedaży urządzeń wymaga właśnie wykonania obliczeń OZC.

Koniecznie należy też wziąć pod uwagę możliwości termomodernizacji budynku. Ideę tę przedstawia grafika obok obrazująca skutek wykonania termomodernizacji dla typowego istniejącego domu jednorodzinnego o pow. 160 m^2 do współczesnego standardu (WT 2021). Wskutek tej modernizacji spadnie obciążenie cieplne o 50%, a tym samym pojawi się możliwość zakupu pompy ciepła o niższej mocy, czyli tańszej. Spadnie też znacząco zużycie energii elektrycznej do jej zasilania.

Obniżenie zapotrzebowania ciepła budynku przez zamontowanie okien lepszej klasy, dobrą izolację ścian, poddasza oraz zastosowanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła często obniża znacznie koszty inwestycji w pompę ciepła i dolne źródło ciepła. Koszt zakupu i wykonania dodatkowej izolacji ścian, czy poddasza na początkowym etapie inwestycji jest niewielki, a korzyści mogą być kilkakrotnie większe. Przykładowo zwiększenie grubości izolacji ścian o dodatkowe 5 cm podczas budowy domu o powierzchni ogrzewanej 200 m^2 to dodatkowy koszt zaledwie około 1000 zł (mniej więcej 1 zł za 1 cm izolacji na 1 m^2). Również wybór cieplejszych okien trójszybowych to obecnie wzrost wydatków na poziomie około 20% w stosunku do standardu. Po stosunkowo mało kosztownym zwiększeniu izolacyjności domu podczas jego budowy można było zastosować o 30-40% mniejszą moc pompy ciepła i zarazem mniejsze dolne źródło. Obniżało to koszty inwestycji łącznie nawet o kilkanaście czy nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych. Takie dokładne wyliczenia i wskazanie ich opłacalności ekonomicznej zawiera audyt energetyczny budynku kropka spacja.

Niewątpliwie każda termomodernizacja budynku to najlepszy sposób na drożejącą energię i inflację. Taka inwestycja zawsze będzie lepsza niż jakakolwiek lokata bankowa.

Przewymiarowanie mocy pompy

Bardzo często zdarzają się przypadki przewymiarowania mocy pompy ciepła, które prowadzą do tzw. taktowania (częstych załączeń) i krótkich czasów pracy sprężarki. Oznacza to krótkie okresy pracy ze stosunkowo niską efektywnością. Gdy dla budynku określi się zbyt duże zapotrzebowanie ciepła na potrzeby c.o. i zbyt wysoką wymaganą moc grzewczą dla c.o., będzie to skutkować nadmiernie wysoką temperaturą zasilania w instalacji. Ten wzrost temperatury zasilania centralnego ogrzewania o 1°C powoduje spadek COP o 1,5-4%, a zarazem wzrost zużycia energii elektrycznej. Optymalny dobór pompy ciepła to taki, który zapewni najwyższą efektywność jej sprężarki przy pracy pompy ciepła w przedziale temperatury zewnętrznej od +5°C do -10°C.

W nowym domu

Warto pamiętać o tym, że moc pompy ciepła dobiera się do projektowych warunków eksploatacyjnych i typowej eksploatacji instalacji centralnego ogrzewania w budynku mieszkalnym. W nowych domach w pierwszych latach eksploatacji można się liczyć ze zwiększonym zużyciem ciepła ze względu na konieczność usuwania nadmiaru wilgoci z budynku. Takie „suszenie" budynku zwiększa zużycie ciepła o ok. 35% w pierwszym roku eksploatacji. Ustalenie oczekiwań klienta co do utrzymywanej temperatury pomieszczeń jest bardzo ważne. Zwiększenie tej temperatury o 2 °C, np. z 20°C na 22°C, wiąże się w nowych budynkach nawet z 20-proc. wzrostem zużycia ciepła. Uwzględnienie kwestii zwiększonego zużycia ciepła w pierwszych kilku sezonach eksploatacji nowego budynku oraz oczekiwań inwestora co do utrzymywania wyższej niż 20°C temperatury w budynku może się wiązać z istotnym zwiększeniem kosztów eksploatacyjnych, ale też z koniecznością zwiększenia dolnego źródła pompy ciepła – nawet o 50%.

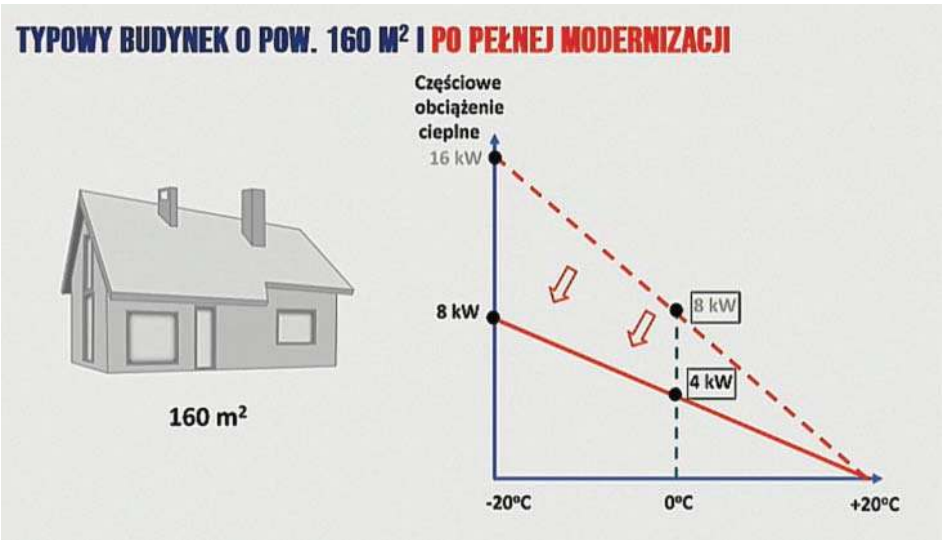

Źródło: Akademia Czystego Powietrza MK

Inne typowe błędy mające wpływ na koszty inwestycyjne a potem eksploatacyjne:

– Zbyt wysoko ustawiona krzywa grzewcza obiegu. Skutki złego ustawienia krzywej grzewczej (za duże pochylenie) dla obiegu grzewczego instalacji ogrzewania podłogowego oznacza za wysoką temperaturę zasilania wody grzewczej o około 3-4°C i wzrost zużycia prądu przez sprężarkę pompy ciepła o około 9 do 12%. W sumie powoduje to aż o 33% większe zużycie prądu przez sprężarkę pompy ciepła niż w przypadku poprawnie ustawionej krzywej grzewczej.

– Brak wyrównoważenia hydraulicznego instalacji c.o. Może powodować obniżenie temperatury w niektórych pomieszczeniach budynku, przez co konieczne będzie zwiększanie zadanej temperatury w regulatorze. W rezultacie dojdzie do przegrzewania innych pomieszczeń oraz do nadmiernego wzrostu temperatury zasilania c.o. Tymczasem przyrost temperatury w pomieszczeniu o każdy 1°C zwiększa koszty ogrzewania o około 4-10%.

– Straty i zyski wentylacji. Zbyt wysoka założona wartość współczynnika wymiany powietrza (prawidłowo 0,5) wynosząca 0,7, czy nawet 1,0 (zakładana przez niektórych projektantów), powoduje dobór zbyt dużej mocy pompy ciepła. Również w przypadku zastosowania wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła panuje powszechny zwyczaj przewymiarowania, nawet dwukrotnego, wydatków strumieni powietrza. Prawidłowe obliczenie powoduje obniżenie kosztów inwestycji w pompę ciepła w przybliżeniu prawie 70% kosztów wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

W artykule wykorzystano dane zaprezentowane przez Piotra Lachmana (Port PC)

83122otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

MAPA OLSZTYŃSKICH INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH

1 IPPON BARCZA SP. Z O.O.
Osiedle Aurora, ul. Barcza 50
Etap 3.2 budynek Luna, mieszkania od 56 do 78 mkw. W sprzedaży IV etap inwestycji, 135 mieszkań o pow. od 34 do 130 mkw.

2 ANGO DEVELOPMENT W OLSZTYNIE
Nowy Bartąg
mieszkania od 28 do 76 mkw.

3 ROMBUD WPB SP. Z O.O.
a Villa Symfonia, ul. Kętrzyńskiego 8A, mieszkania od 36 do 93
b Tuwima Park - inwestycja planowana -możliwość rezerwacji mieszkania od 40 do 79 mkw

4 GRUPA DEVELOPERSKA MAK-DOM HOLDING SA
Na Skarpie, ul. 15 Dywizji/Artyleryjska
Mieszkania od 29 do 68 mkw.

5 NOWE ZATORZE INWESTYCJE SP. Z O.O.
Nowe Zatorze, ul. Zientary-Malewskiej (vis a vis Agapitu)
mieszkania od 57,6 do 65,5 mkw.

6 IŁAWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE IPB SP. Z O.O.
a Rezydencja Vintage, ul. Kasprzaka mieszkania od 39 do 73 mkw.
b Inwestycja HARMONIA ul. Bydgoska mieszkania od 41 do 67 mkw.

7 AZ-BUD STANISŁAW ANDRZEJ ZABOROWSKI, ZDZISŁAW CECHOWSKI SPÓŁKA CYWILNA
LEŚNA OAZA
ul. Marii Zientary-Malewskiej 59, mieszkania od 57,28 do 71,82 mkw.

8 PBO EKOBUD SP. Z O.O.
a Osiedle QUATRO, ul. Poprzeczna mieszkania od 40 do 70 mkw.
b Budynek mieszkalny wielorodzinny z podziemnym garażem, ul. Kasprzaka mieszkania od 40 do 86 mkw.

9 MAS-BUD STAWARCZYK SPÓŁKA JAWNA
a Horyzont Jaroty mieszkania
I etap – od 58,80 - 63,27mkw
II etap –od 47,39 - 84,79mkw
III etap – od 31,83 - 79,60mkw
b GRAND HOUSE ul. Niepodległości gotowe do odbioru mieszkania od 97 do 100 mkw.

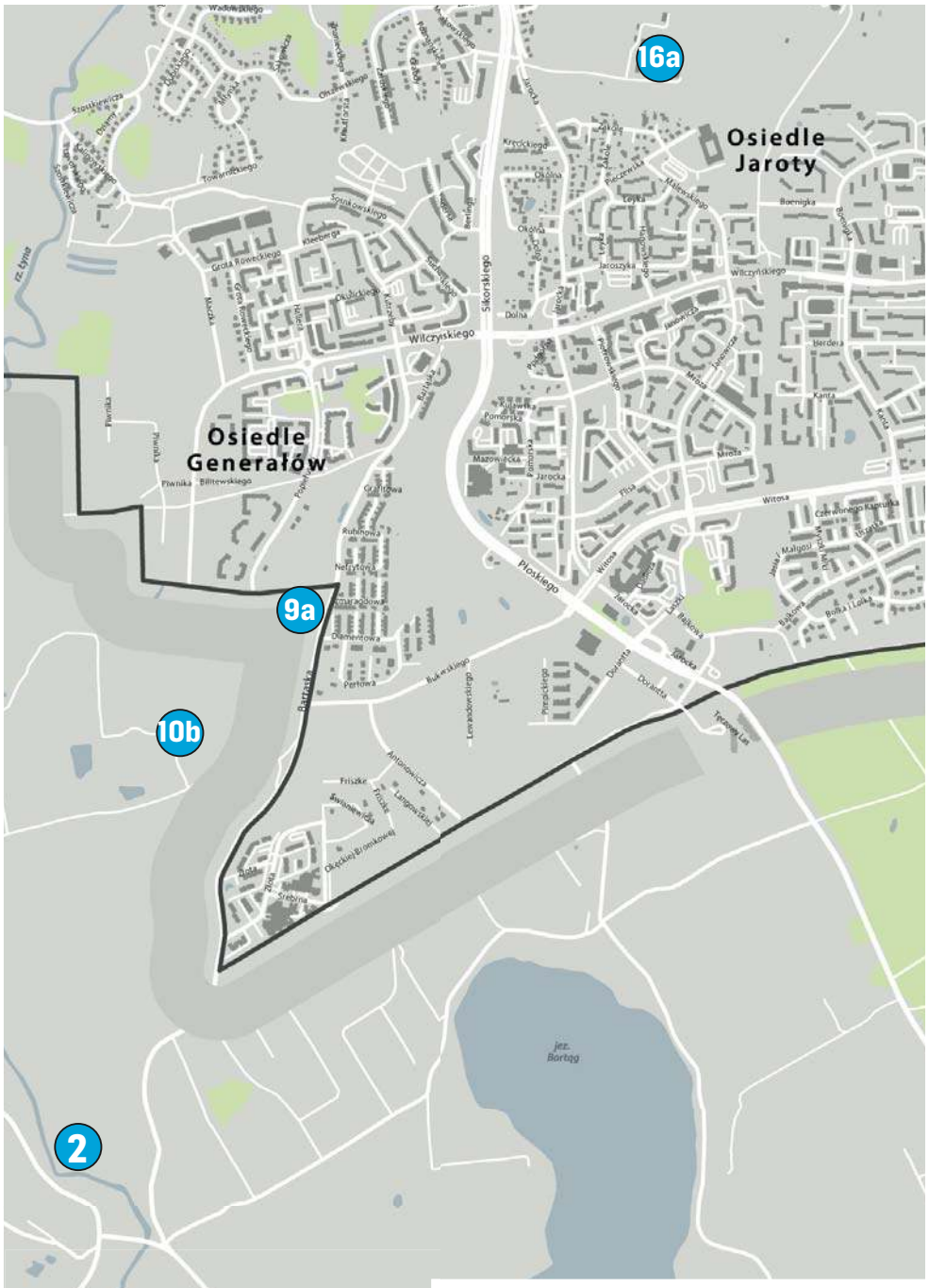

eprasa.pl 42dbe46540

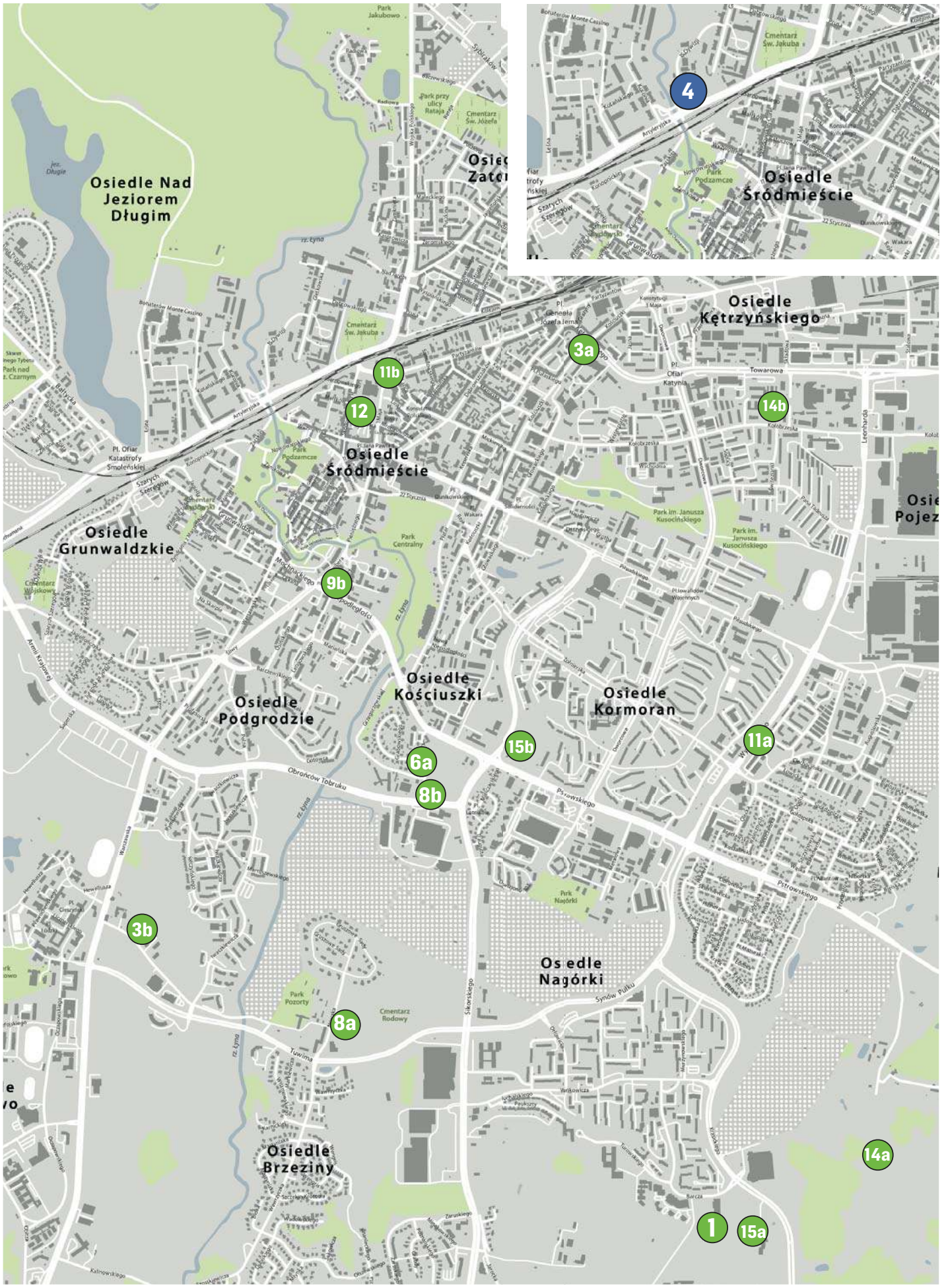

10 ARBET

- a Osiedle Leśna III etap ul. Leśna – budynek IIIA i IIIB - mieszkania pow. od 43 do 92 mkw. + ogródki, balkony, tarasy, komórki lokatorskie + miejsca w hali garażowej.
- b Osiedle Bartąg ul. Zachodnia - budynek B17 – ostatni budynek na osiedlu – mieszkania pow. od 37 do 68 mkw. + balkony, komórki lokatorskie + garaże + miejsca postojowe.
- c Osiedle Sterowców ul. płk. Franciszka Hynka mieszkania - budynek S12 – od 37 do 47 mkw., budynek S18 – od 35 do 47 mkw. + balkony, komórki lokatorskie + garaże + miejsca postojowe
- d Osiedle LUDOVA ul. Ludowa w Biskupcu - nowe osiedle - budynek BS1 - od 39 do 44 mkw., budynek BS2 – od 39 – 58 mkw. +ogródki, balkony, duże komórki lokatorskie + miejsca postojowe

11 NOVDOM

- a BIANCO – ul. Wyszyńskiego, mieszkania od 27 do 88 mkw.
- b Apartamenty MACADAMIA – ul. Partyzantów/1Maja, powierzchnia od 43 do 106 mkw..

12 DEWELOPER EURO-BUILD SP. Z O. O. SP. K.

Apartamenty Wyzwolenia, ul. Wyzwolenia 6 mieszkania i apartamenty od 30 do 125 mkw. inwestycja planowana - możliwość rezerwacji

13 STE CAPITAL SP. Z O.O.

- a Osiedle Szmaragdova – Gutkowo, domy w zabudowie bliźniaczej pow. użytkowa 82 mkw.
- b Sunset Naterki – Naterki domy w zabudowie bliźniaczej pow. użytkowa 82 mkw.
- c Domy nad Łyną – Bartąg domy w zabudowie szeregowej pow. użytkowa 82 mkw.
- d Harmonia Park – Różnowo, domy w zabudowie szeregowej, pow. użytkowa 81 mkw.

14 PIECZEWO SP. Z O.O.

- a Osiedle Premium, ul. M. Dąbrowskiej 11, na byłym poligonie za Carrefourem, mieszkania od 40 mkw. do 77 mkw.
- b ul. Kołobrzeska 36B, mieszkania od 37 mkw. do 84 mkw.

15 BUDLEX SP. Z O.O.

- a Osiedle Libero, ul. Krasickiego/Barcza (za szkołą LO5), mieszkania od 65 mkw. do 104 mkw.
- b Osiedle Panorama, ul. Obiegowa mieszkania od 38 mkw. do 118 mkw.

16 PM DEVELOPMENT

- a Osiedle Ostoja, ul. Jarocka 21 mieszkania od 34,49 mkw. do 65,12 mkw. (z możliwością łączenia).

eprasa.pl 42dbe46540

KUCHNIA NA BOGATO!

WRĘCZ NA LUKSUSOWO...! BO KOMU SIĘ MARZY KUCHNIA O PONADCZASOWYM CHARAKTERZE, TAKIEJ, W KTÓREJ KRÓLUJE FUNKCJONALNA PROSTOTA I JASNA PALETA BARW DELIKATNYM BŁYSKIEM — TEN POWINIEN POMYŚLEĆ O PORCELANIE. LUB NAWET O ZŁOCIE...

Skandynawski styl

Ze swoją funkcjonalną prostotą i jasną kolorystyką ten styl cieszy się niesłabnącą popularnością. Kojarzymy go głównie z bielą, ale ma ona do zaoferowania liczne mniej spopularyzowane tonacje, które pozwalają różnicować wygląd i dowolnie kształtować nastrój kuchennych pomieszczeń. Interesująca alternatywą jest biel w odcieniu porcelany. Szlachetna jak serwisy naszych prababci, łączy w sobie nostalgiczny urok wspomnień i delikatną świeżość, idealnie wpisując się we współczesne gusta. W połączeniu z dekorami drewna urządzimy przyjazne miejsce, pełne harmonii i przytulności, które da wytchnienie i sprzyjać będzie wyciszeniu. Nie będziemy chcieli go opuszczać. Połączenie dekorów porcelany i drewna nie tylko dobrze wygląda, ale na jego korzyść przemawia również to, że sprawdzi się w wystroju kuchni w każdym stylu.

— Prostota i przejrzystość, typowe dla stylu skandynawskiego, to uniwersalna kanwa aranżacyjna, ponadczasowa i zawsze się obroni. W tej estetyce unikamy mocnych barw i nagromadzenia akcentów kolorystycznych, ograniczając się do neutralnych, stonowanych dekorów mebli. Matowe fronty w odcieniu porcelany będą bardzo dobrym wyborem — podpowiada Sylwia Kowalska-Mikutel, projektantka Spółki Meblowej KAM. — Meble w tym kolorze wyglądają lekko, bezpretensjonalnie i będą zachwycać przez lata, opierając się zmienności trendów.

Fot. KAM

Ład i bezpieczeństwo

Porcelanowa biel na powierzchni frontów mebli optycznie rozświetli wnętrze. Wprowadzi ład i porządek, wzmocni również wrażenie schludności, a tego najczęściej oczekujemy od kuchni. Kolor porcelany jest bezpieczny aranżacyjnie. Zabudowa meblowa będzie przyjemna w odbiorze i nie zawłaszczy całej przestrzeni. Subtelny dekor dyskretnie podkreśli jej na-

REKLAMA-

bramy

ogrodzenia

drzwi

automatyka

szlabany

DANY
Rok założenia 1990
Nice WIŚNIOWSKI CAME
OLSZTYN, ul. Kołobrzeska 50, tel. 89 534 41 00, www.danysc.pl

91421otbr-a-M

CENTRUM KLINKIERU I POKRYĆ DACHOWYCH
LOSKO
• cegły klinkierowe • dachówki ceramiczne i cementowe
• płytki parapetowe • rynny metalowe i PCV • okna do poddaszy
• akcesoria dekarskie • transport HDS
Olsztyn, ul. Towarowa 17A, tel. (89) 534 27 23, 533 50 91, www.losko.pl

15522otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

turalny styl i niewymuszoną prostotę. To doskonałe tło dla życia domowego, którego kuchnia stanowi ważny element. Nie będzie drażniło krzykliwą kolorystyką i nie przytłoczy nadmiarem kolorystycznych bodźców.

Dekor sam w sobie może być ozdobą kuchni, daje również wiele możliwości kreowania wizerunku wnętrza. Meble w kolorze porcelany będą się dobrze prezentowały z blatem w dekorze drewna, który może posłużyć również jako okładzina ścienna, harmonijnie łącząc cała kompozycję. Ciekawym zabiegiem będą przeszklenia frontów w górnym segmencie zabudowy, które pozwolą wyeksponować na przykład ozdobny serwis z porcelany w takim samym kolorze jak pełne fronty.

Jeżeli nie jesteśmy amatorami aranżacji, które zdominowała biel, nawet w pięknym odcieniu porcelany, możemy zastąpić ją łagodnymi wybarwieniami szarości albo oryginalnym dekorem w kolorze skalnym. Zachwycająca świeżością i subtelnym urokiem barwa pomoże stworzyć harmonijne, lekkie wizualnie i uporządkowane wnętrze, które pomimo roboczego charakteru, będzie kojarzyło się ze spokojem i relaksującą atmosferą.

A morze na złoto?

Z kolei złote uchwyty niczym biżuteria kuchenna podkreślą wyjątkowy charakter zabudowy meblowej, dodając jej szyku i elegancji. Pięknie zaprezentują się na ciemnych, matowych powierzchniach, ale bardzo efektownie będą wyglądały również w parze z pastelowym różem. Wolisz bardziej unikatowe zestawienia — wymarzonym kolorem dla połyskujących szlachetnym blaskiem uchwytów będzie morski.

Chociaż monochromatyczne aranże są trendy, możemy wykazać się kreatywnością i wybrać do naszej kuchni efektowny detal, który ją wyróżni. Polecamy w kolorze złota, które odzyskało dawny blask i na nowo króluje we wnętrzach. W kuchni prezentuje się doskonale w postaci uchwytów i gałek meblowych. Nawet niewielki akcent w tym szlachetnym kolorze doda jej blasku i zapewni olśniewający efekt. Meble będą wyglądały elegancko, a kuchnia nabierze bardziej salonowego wyglądu.

— Biżuteria w kolorze złota to sprawdzony pomysł na zrobienie wyjątkowego wrażenia. Równie dekoracyjny potencjał mają uchwyty w tym kolorze, które upiększą zabudowę meblową i dodadzą jej szyku — mówi Sylwia Kowalska-Mikutel. — To wyjątkowa ozdoba nawet neutralnych mebli, które z dodatkiem złota zyskają stylu, będą wyglądały luksusowo i elegancko.

Musimy tylko pamiętać, że podobnie jak z każdą ozdobą, należy wykazać się wyczuciem i dobrym smakiem, aby nie przesadzić z ilością ozdobników. Dużą rolę w efekcie końcowym odegra umiejętne dobranie kolorystyki frontów, na tle których złote uchwyty prawdziwie zabłysną.

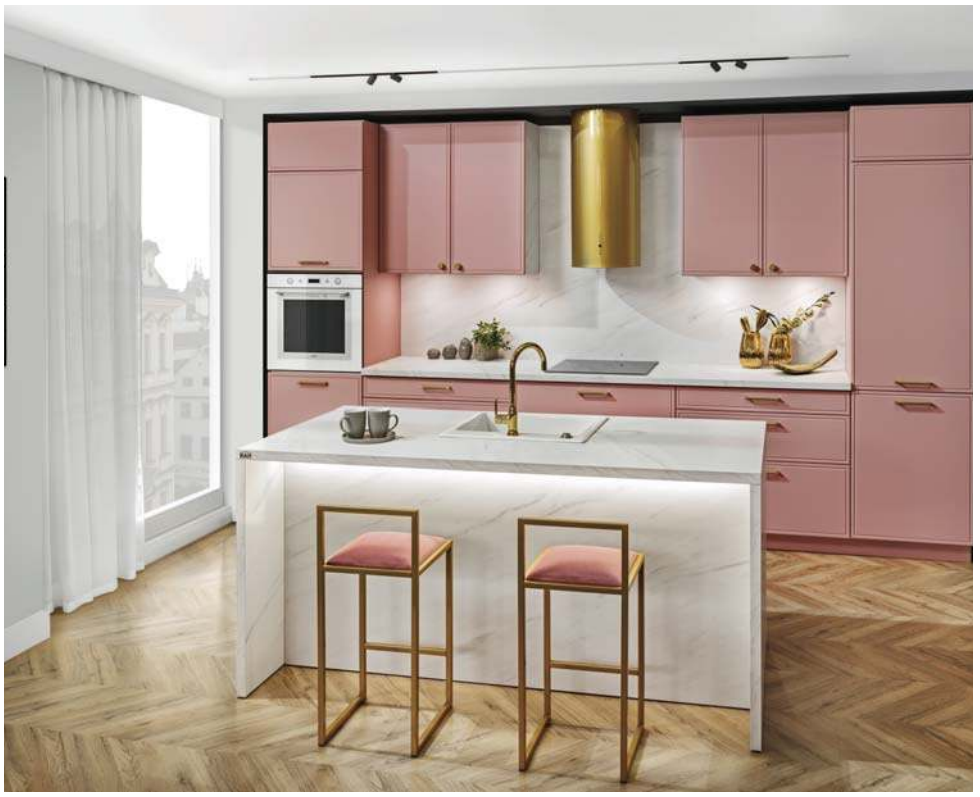
Fot. KAM

Fot. KAM

Czerń, czyli tło doskonałe

Mała czarna to klasyczna baza dla złotej biżuterii, podobnie będzie w przypadku kreacji kuchennych. Złote uchwyty zawsze są w centrum uwagi, ale szczególnie rozbłysną na tle czarnych, głęboko matowych powierzchni frontów meblowych. To odważne, ale i bardzo efektowne połączenie. Szlachetne złoto i wytworna czerń to kwintesencja stylu i elegancji. Doskonale ze sobą współgrają, tworząc wysmakowany i bardzo modny duet kolorystyczny. Ozdobione złotymi uchwytami meble z frontami w czerni prezentują się spektakularnie. To nowoczesna, ale elegancka estetyka, która wygląda luksusowo, daleko jej jednak do przesadzonej kiczowatości.

Złoto lubi grant

Granat jest uniwersalny i bezpieczny aranżacyjnie, dlatego stanowi doskonałą bazę wielu stylizacji. Dobrze komponuje się również ze złotem, a ich połączenie potrafi zawrócić w głowie. To kolejny godny polecenia kolorystyczny wariant aranżacyjny. Ciemny odcień niebieskiego będzie doskonałym tłem, które pozwoli wydobyć i w pełni wyeksponować piękno detalu. Meble w tym intensywnym, a jednocześnie uspokajającym kolorze z uchwytami w kolorze złota będą zachwycały przez lata, opierając się zmiennym trendom.

Elegancja morsko-złota

Duży potencjał ozdobny ma połączenie koloru morskiego ze złotymi akcentami. To bardziej wyszukana kreacja, dzięki unikatowemu motywowi przewodniemu. Morski nie jest ograny, dlatego zabudowa meblowa nabiera bardziej ekskluzywnego charakteru. Połączenie frontów w kolorze morskim ze złotymi uchwytami szczególnie przypadnie do gustu tym, którzy nie podążają utartymi ścieżkami aranżacyjnymi i wybierają bardziej niszowe pomysły. Morsko – złoty duet jest bardzo interesujący wizualnie i wygląda zjawiskowo.

Efektowny duet z różem

Subtelność z odrobiną blasku to doskonała baza również w urządzaniu wnętrz kuchennych, dlatego złote uchwyty ładnie zagrają z frontami w kolorze różowym. To jeden z najbardziej finezyjnych duetów kolorystycznych, w jakich urządzamy modne kuchnie. Wdzięczne połączenie podbiło już serca projektantów i dekoratorów wnętrz, ponieważ jest niebanalne i przyjemne dla oka. Pastelowy róż jest idealnym tłem dla uchwytów w kolorze złota, a razem wyglądają świeżo, delikatnie i efektownie. Meble prezentują się oszałamiająco, a kuchenne wnętrze wprawi w dobry nastrój.

Oprac. mmb

REKLAMA

ATOM
Studio Mebli Kuchennych
www.atomkuchnie.pl
Olsztyn
ul. Pstrowskiego 33
Studio Patronackie
BOSCH SIEMENS
tel. **89 526 73 31**
kom. **695 771 749**

1522otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540

WSTĘPNE WYNIKI NARODOWEGO SPISU POWSZECHNEGO LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2021

Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania według typu budynku

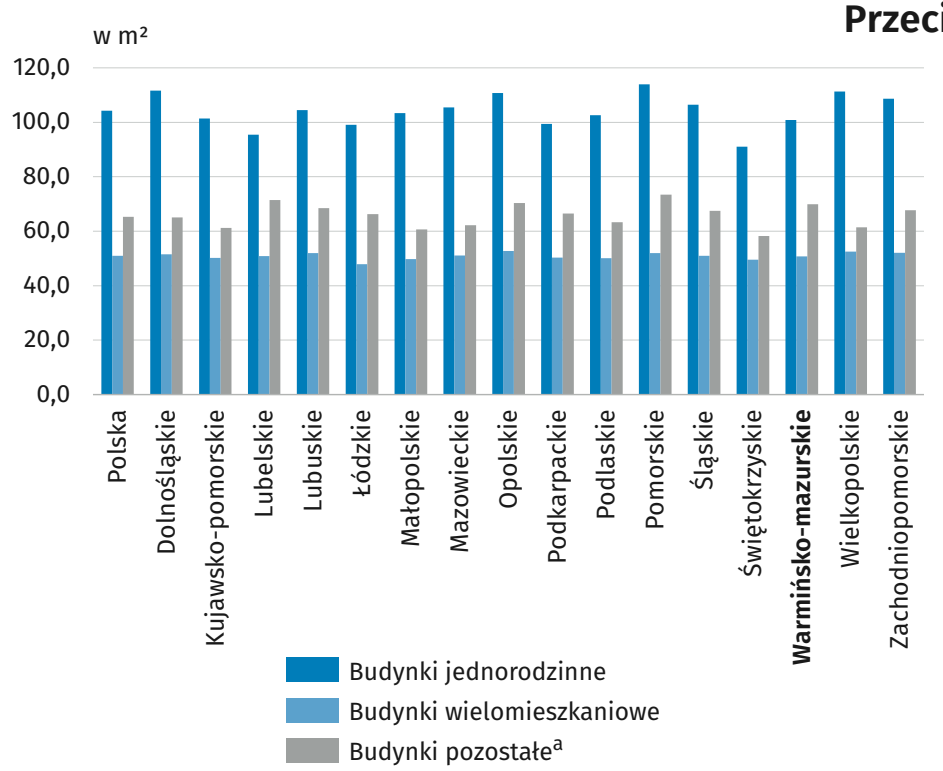

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

W województwie warmińsko-mazurskim przeciętna powierzchnia 1 mieszkania według stanu na 31 marca 2021 r. wynosiła 68,9 m²: w budynkach jednorodzinnych 100,8 m², w wielomieszkaniowych 50,8 m², a w pozostałych[a] 69,9 m². Zarówno przeciętna powierzchnia mieszkania w budownictwie jednorodzinnym, jak i w wielomieszkaniowym, była niższa od średniej w kraju – w przypadku budynków jednorodzinnych była to 12 lokata, a wielomieszkaniowych – 10.

We wszystkich województwach przeciętna powierzchnia 1 mieszkania jednorodzinnego była większa niż w budownictwie wielomieszkaniowym – w warmińsko-mazurskim dwukrotnie. Największą różnicę odnotowano w województwie pomorskim i dolnośląskim (w budynkach jednorodzinnych mieszkania były ponad 2,2 razy większe niż w wielomieszkaniowych). W tych województwach zanotowano także największe mieszkania w budynkach jednorodzinnych.

a Budynki zbiorowego zakwaterowania, niemieszkalne (oraz budynki nieustalonego typu), w których znajdują się mieszkania.

REKLAMA

EKSPERT FINANSOWY POTRZEBNY NA ZŁE CZASY

Wiadomo, że czas to pieniądz. Dziś, przy szalejącej inflacji, ani jednego, ani drugiego na pewno nie mamy za dużo. Dlatego tak ważną czynność, jaką jest pozyskanie finansowania, możemy przeprowadzić sami lub z pomocą wyspecjalizowanych osób.

Gdy na rynku było dobrze i banki na potęgę udzielały kredytów, można było zaryzykować i szukać rozwiązań w pojedynkę. Nie zawsze wynikiem była najlepsza opcja, ale cała sprawa zwykle kończyła się sukcesem w postaci pozyskania „jakiegoś" kredytu. Mimo to już wtedy 2/3 klientów wolało wspomóc się wiedzą ekspertów finansowych.

Gdy przyszły czasy ograniczonego dostępu do kredytów, spowodowanego zaostrzeniem przepisów bankowych i rosnącymi stopami procentowymi, okazało się, że pomoc specjalisty jest jeszcze bardziej potrzebna.

Gdy skończyło się rozdawnictwo banków i rzadko kto był w stanie dostać kredyt w swoim banku, jeszcze bardziej niezbędni stali się eksperci od kredytów.

To trochę ironiczne, że docenia się ich w momencie, gdy na rynku robi się źle i gdy summa summarum ich praca przynosi im mniejsze profity finansowe. No, ale takie już są panujące reguły.

Nie jest łatwo dziś znaleźć, a co dopiero dobrać sobie odpowiednie finansowanie. W ciągu ostatnich miesięcy mieliśmy na rynku zawirowania, które diametralnie zmieniły sytuację klientów, zarówno tych z kredytami, jak i tych, którzy ten kredyt właśnie teraz chcą pozyskać. Rosnące raty i malejąca zdolność kredytowa przysporzyły niejednemu bólu głowy.

Tu z pomocą przyszli eksperci kredytowi. To w dużej mierze dzięki ich działaniom i informacjom wielu klientów na czas zablokowało rosnące raty, a przy okazji, dzięki refinansowaniu, zrobiło to na lepszych warunkach niż w banku, w którym miało swoje pierwotne kredyty.

Dziś to głównie pośrednicy finansowi odpowiadają za kampanie informacyjne dotyczące rządowych wakacji kredytowych. To od nich większość klientów otrzymała instrukcje na temat postępowania z wnioskiem i sposobu procedowania całości w bankach. Najlepsi eksperci sami, bezpośrednio i indywidualnie informowali klientów o nadchodzących rozwiązaniach. Wyjaśniali możliwe zyski i niebezpieczeństwa.

Jeśli chodzi o potencjalnych nowych kredytobiorców, to nie chciałbym być obecnie w ich skórze i samemu szukać sobie finansowania. Już sama liczba koniecznych do odwiedzenia instytucji potrafi zniechęcić. Nawet jeśli to zrobimy, i tak nie mamy pewności, że w tych wybranych zakończymy sprawę z sukcesem. Niewielkie są bowiem szanse na dobry wybór bez znajomości zmieniających się realiów. Otrzymanie odpowiedniego kredytu na wymaganą kwotę to dziś niezła gimnastyka.

Skończyły się też czasy, kiedy pośrednik był tylko od kredytów. Wymagania wobec nich stale rosną. Dziś pracujący w branży ludzie muszą być małymi omnibusami. Muszą znać się na bankowości, prawie, nieruchomościach, ubezpieczeniach, podatkach… Wszystko dlatego, że rynek się skomplikował i to, co kiedyś wydawało się oczywistym i najlepszym rozwiązaniem, dziś może być dużym błędem.

Obecna praca pośredników finansowych zajmuje pewnie więcej czasu niż kiedyś, a przynosi mniejsze profity. Głównie dlatego, że coraz więcej jest zajęć związanych z już zaciągniętymi kredytami, a nastąpił spadek zainteresowania nowymi. Eksperci w coraz większym stopniu zastępują doradców bankowych, biorąc na siebie część ich obowiązków. Ich praca zawsze opierała się na relacjach z zadowolonym klientem, klientem, któremu odpowiadała współpraca z daną osobą, bez względu na to, w jakiej firmie obecnie ona pracuje. W odróżnieniu od banków u pośredników klienci wolą iść za sprawdzoną osobą, a nie rozreklamowaną marką. Coraz częściej zgłaszają się też ze sprawami, które znacznie wykraczają poza obowiązki ekspertów. I dobrze, bo to świadczy o zaufaniu, którym ich obdarzają.

Najlepszym pośrednikom zależy na długofalowych relacjach, a nie jednorazowych „strzałach" zarobkowych. Wiedzą, że czasem warto zrobić coś bezinteresownie i za darmo, bo to zaprocentuje. Współpraca może być długofalowa i zaowocować w przyszłości. Widać, że klientom to także odpowiada. Tym bardziej, że przy najczęstszych produktach usługi są dla nich bezpłatne. Płaci druga strona. Wszystko działa na zasadach outsourcingu. Instytucje finansowe nie zatrudniają nowych pracowników, nie muszą ich szkolić, budować i wynajmować oddziałów, płacić za reklamę. Te rzeczy przejmują pośrednicy finansowi, za co od banków otrzymują małą część ich zarobków. Dzięki takiej konstrukcji ostatecznie wszyscy na tym zyskują.

Krzysztof Bontal, prezes firmy Proferto
tel. 695 855 627,
e-mail: krzysztof.bontal@proferto.pl

83222otbr-a-M

eprasa.pl 42dbe46540